

ZAVALLI NECDET
SAFVET NEZİHİ

TÜRK KLASİKLERİ

ZAVALLI NECDET

SAFVET NEZİHİ

SİS YAYINCILIK – 171

ZAVALLI NECDET

SAFVET NEZİHİ

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni: Zana HOCAOĞLU

Yayın Koordinatörü: Mehmet DEMİRKAYA

Düzeltili: Mübeccel KARABAT

Kapak ve İç Sayfa Tasarım: Özgür YURTTAŞ

1. Baskı: Temmuz 2012

SİS YAYINCILIK

Merkez: Oruçreis Giyimkent Sitesi D 6 Blok / 59

No: 77–78 Esenler / İstanbul

Tel: (212) 659 58 61 – 62

Fax: (212) 659 02 51

www.sisyayincilik.com

e-mail: info@sisyayincilik.com

Haydarpaşa İskelesi'nde on bir numaralı varupdan iniyordum. Akşam, pek yaklaşmıştı. Hava kararıyordu. Güneş hemen hemen batmak üzereydi. Biraz sonra battı. Şimdi güzün alabildiği her yer, siyah bir örtüye bürünmeye başlamıştı.

Kalabalık içinden kendimi kurtarıp da iskele üzerinden geçerken; sevdiğim bir çehre gözüme takıldı. Kendi kendime, "Ferudun Necdet" dedim. Sevgili Necdet'in kim bilir, hikâye edecek ne hoş anıları vardır! Yanılmamışım. Kendimi büyük isteğe üzerine sağ salım attığım zaman eski dostumun, sınıf arkadaşımın koluna girdim.

– Nereye, dedim.

– Fener İstasyonu'na.

– İsbet, vagona görüşürüz.

Biz kalabalık içinden, o sıkıntılı dar yoldan kurtulmak için biraz hızlıca yürüyorduk. İskeleden uzaklaşıp da istasyon yoluna girdiğimizde Necdet Ferudun'un yüzüne baktım. Beş dakikadır sessiz kalması bana garip görünüyordu. Pekâlâ bilirdim, hatta bundan emindim ki Necdet bu fırsatları kaçırmak istemez.

O, kendi hissini, zevkini bilen eski bir arkadaşıyla karşılaşsın da uzun hikâyelerini, âşikhane zaferlerini anlatmasın! Bu mümkün değildi.

Okul sıralarında bulunduğumuz zamandan beri şu zavallının büyük bir merakla, tedavisi mümkün olmayan bir hastalığa yakalandığını bilirdik. Bu merak; aşk hastalığı idi. Ve bu hastalık şundan ibaretti: Meşgul olduğu veya takip ettiği her kadını kendine âşık sanmak.

Necdet Feridun; yüzünün güzelliği ile doğanın cömertliğinin büyük bir iyiliğine sahip olmuş şanslı biriydi. Sarı lepiska saçları, küçük, uçları kıvrık bıyıkları, mavi büyük gözleri ile erkek güzelleri arasında ayrıcalıklı bir yer tutmuştu. Hele giyinmekteki zevki, kendisine şıklık açısından büyük bir değer, bir meziyet veriyordu. Maddi yönden de şanslı bulunuyordu.

Okuldan çıktuktan sonra Necdet Feridun'u nadiren görebiliyordum. Şişli'de oturdukları için kış mevsimleri bazen Lüksemburg gazinosunun bilardo salonunda, Kongordiya tiyatrosunun sanatçılara has özel salonunda kendisine rastladığım zaman beni şen ve neşeli selamlar, şakalar eder; hikâyelerini anlatmak için eline geçirebildiğine çok memnun görünürdü. Ve işte o zaman duygusal zaferlerini sayar dururdu. Biz de uydurma hikâyeleri lezzetle ve zevkle dinlerdik. Oh! Âşıkane başarıları öyle bitmez tükenmez olaylar ortaya çıkarırdı ki... Necdet; bu sevda sahnelerinde büyük rolleri, fedakârlıkları kadınlara verirdi. Bir sevgi hikâyesini anlatmaya başlar başlamaz biz hemen anlardık ki, bu yeni aşk sahnesinde de ilk rolü alan Necdet değildir. Aşk, sevda belirtileri ilk defa olarak kız tarafından gelir ve fedakârlığı kız yapar. Yani bütün âşıkane olaylar da kahraman, hep kızlardır, kadınlardır. Kaç kez dinlemiştik. İsmi hatırlayamayacağım milyoner bir İngiliz Mis, Union Francaıs balosunda Necdet Feridun'a tesadüf eder, tanışırlar. Mis kendisini sever, o derece şiddetli bir şekilde sever ki gece bütün dansları ona verir. Zarif bir ipekli mavi kurdele ile asılmış olan karnede Feridun Necdet adı beş altı yerde görünür. Bu hâl genç kadını izleyen birtakım erkeklerin dikkatini çeker:

– Bu kadar ilgi çeken bu Türk kimdir?

Soruları her taraftan tekrarlanmaya başlanırdı. Meraklılar başları ve gözleriyle bu güzel muzaffer âşığı birbirlerine gösterirler. Evet, şimdi çok iyi hatırlıyorum. Necdet Feridun bu Mis hikâyesinin ortasına geldiği zaman başarısından ve o başarının kendisinde, bütün ruhunda ve kalbinde yarattığı gururla gülümserdi. Ve sonra çok memnun bir tavırla başını sallayarak:

– Bu tablodaki insanlar, Misin zevk sahibi olduğunu onaylıyorlar ya, bu da başka konu, derdi. Kendisini sevmiş olan kadınlara hak verir onları iyi zevk sahipleri arasına yerleştirirdi. Ve bakışlarını üzerine çekmeye başaramadığı kadınları bu eksikliklerinden dolayı hiçbir zaman affedemezdi, ama bundan dolayı merak etmeye gerek yok. Çünkü Necdet Feridun bu güzel mahluklar içinde öyle hissiz, zevksiz birinin var olacağına mümkün değil ihtimal veremezdi.

Bu Mis hikâyesi pek uzundur. Bunu işite işite artık ezberlemiş gibiydik. Bu genç güzel milyonlar sahibi Mis, o akşam şampanya buharlarının beyninde şiddetli etkileri yarattığı gözlerine aşkın, sevdanın tatlı, pek tatlı mahmurluğunu verdiği bir dakikada... Duygularının coştığı, en zayıf olduğu anda, bir pembelikle sevda alevleri püskürdüğü bir sırada başını göğsü üzerine koyarak Necdet Feridun'a aşkını ilan ettiği zaman...

İşte hikâyenin tam bu can alacak noktasında Necdet Feridun'un ufak bir dudak bükmesi, manalı bir hâli vardı ki bunu en iyi aktörler bile taklitten acizdir.

Sonra yine hikâyesine devam eder, söyler, sonsuz fedakârlıklar... Bitmez tükenmez âşıkane teklifler... Önüne, ayakları altına demet demet serpilen aşk, sevda, muhabbet gülleri, çiçekleri...

Ve o bu çiçeklerin içinden bazen açmaya yüz tutmuş beyaz bir zambak bazen gonca halinde henüz çıkmamış pembe bir gül halini alır, birkaç defa koklar ve sonra bırakırdı. Çünkü bu pembe güller, bu beyaz zambaklar renklerine, kokularına doyulmayan bu çok güzel, sevimli çiçekler önüne, ayakları altına serilmeye devam ederdi.

Necdet Feridun'un bu durumuna, huyundaki bu tuhaflığa biz bir nevi hastalık gözüyle bakardık. Gerçi o da bir hastalıktı ya... Bir kere anlatmaya başladı mı, artık o Mis hikâyesi bitmezdi. Çok defalar olmuştu, o uzun konuşmalar bizi tiyatroya yetiştirebilirdi, vaktinde yemek yemekten bile alıkoydu.

Fakat o kadar garip hikâyeleri vardı ki... Kocasını terk ederek onunla beraber gitmeyi teklif eden genç madamlar, nişanlısı ile bozuşup kendisine gönül bağlayan güzel matmazeller, onun için bozulmuş evlilikler geri bırakılmış yolculuklar, hazırlanmış ziyafetler, geceler...

Bu hikâyelerin her birinde birer (kahraman) var; onlarda tabii; güzellikleriyle ünlü matmazeller, madamlar olacak. Nihayet ufak bir sebep, önemsiz bir olay sonuçta bir hiç için Necdet Feridun onu terk ediverecek... İşte o uydurma hikâyeler böyle son bulurdu. Sözüne son vereceği zaman Necdet Feridun aşkının felsefesini genellikle şu sözlerle sona erdirirdi:

– Budala! Hayatımı kendisine adayacağımı zannediyordu. Kadınlar, hakikaten akılsızdır.

Haydarpaşa iskelesinden çıkıp da Necdet Feridun'un koluna girerek istasyona doğru yürüdüğümüz zaman aklımdan hep bu eski hikâyeler geçiyordu. Dayanamadım. Kendisine sordum:

– Nasıl, yeni bir sevda macerası var mı?

– Evet, var, var amma bu pek korkunç...

–Tuhaf, dehşet neresinde?

– Hele vagona girelim de, hikâyem bu sefer hüzünlü olmakla beraber uzun. Sonuç korkunç. Ah! Hayal edemezsin! Pek rahatsızım. Aklım, bedenim, bütün varlığım rahatsız...

– Görüyorum, biraz bozulmuşsun! Neyin var?

– Sinir rahatsızlığına tutuldum. Doktorlar ruhumun acısını duyamıyorlar. O ince noktadaki yaraları tedavi edemiyorlar.

– Adam sende. Merak edilecek bir şey değil!

– İşte bu bir söz ki bin birinci defa olarak senden de işitiyorum. Merak edilecek bir şey değil. Pekâlâ! Pekâlâ, amma niçin zavallı insanlardan binlerce halk bu derde, bu acıya tutuluyor? Niçin buna sinir diyorlar? Demek ki bir şey var. Maddi, manevi bir şey var. Evet, var ki tedavisi zor, belki de olanaksız. Ah, anlatamıyorum, anlatamıyorum; kalbimin ince bir damarının koptuğunu, ruhumun bir acı bir keder, bir hüzün perdesi ile örtüldüğünü nasıl bir dille anlatayım? Kime anlatayım?

Bence Necdet Feridun’u vagondan içeri iterken o sürekli

– Anlatamıyorum ki, anlatamıyorum ki, diyordu.

Kadife sedirlerden birinin üzerine yan yana oturduk; hemen kalkarak pencereyi açtı:

– Bilmezsün, diyordu, içimde öyle bir sıkıntı var ki tarif edilemez. Sana hikâyemi anlatayım. Evet, itiraf ederim, kalbimi anlayan bir arkadaşına hikâyemi söylemekle üzerimden büyücek bir ağırlığın kalktığını hissediyorum. Zannediyorum ki felaketimi herkese özellikle sevdiklerime anlatmakla talihimi utandırmış olacağım. Bunu uğursuz kaderimden bir intikam alma gibi sayıyorum. Azizim! Çok büyük bir felakete uğradım. O kadar büyük ki şimdiye kadar kadınlar üzerindeki başarılarımın hepsine bedel bir felaket, mutsuz bıraktığım gönüllerin, âşık olarak terk ettiğim kadınların hepsinin intikamından dehşetli bir felaket darbesi... Nasıl anlatayım bilmem. Öyle dehşetli bir darbeye uğradım ki kalbimin en ince damarlarını kuruttu. Şimdi orada kadın aşkı yerine kezzap akıyor. Oh! Akan bu acı madde ruhumu yakıyor, ciğerlerimi yakıyor, bütün benliğimi yakıyor, Ben bunu hak ettim azizim! Mutsuz bıraktığım bu kadar kadın kalbinin feryatları, bu kadar kadınların gözyaşları sanki... Ah evet, sanki...

Bundan fazla söylemeye başarılı olamadı. Elleri üzüntüyle titriyordu. Anladım, bu defa pek ciddi bir hikâyeye dinlemekte olduğumu fark ettim. Kendisine dedim ki:

– Yoksa geçen duygusal başarılarından dolayı mutsuz musun?

– Üzgün, mahzun... Halimi anlatabilmek için bu kelimeler yetmez. Bunlarla ruhumun üzüntüleri, acıları anlatılmaz. Azizim! Bu başka bir hal, garip bir macera, pek az tesadüf edilebilir bir felaket.

Necdet Feridun, biraz durdu, bir şey düşünüyordu. Zayıf parmakları ile saçlarını karıştırdı. Zannederim, hikâyesinin neresinden başlamanın uygun olacağını düşünüyordu. Ben de utanç duyuyordum. Hikâye uydurmakta usta önemsiz bir ilişkiyi büyüten abartan, bu tecrübe sahibi arkadaşım; hakiki bir sevda macerasını anlatmakta bu kadar güçlük çekmesi beni hayretler içinde bırakıyordu. Bu hal buna şu gerçeği anlatıyordu. Bu defa dil söylemiyor, kalp söylüyordu.

Beş on saniyelik bir sessizlikten sonra hikâyesinin neresinden başlamak gerektiğini düşünmüş olmalı ki gözlerinde bir parlaklık görür gibi oldum. Karşımızda bir şişman adam oturuyordu. Büyük karnı vücudundan yarım metre ileriye fırlamıştı. Dizlerimize dokunmamak için kendimizi biraz köşeye çektik. Koşmuş, yorulmuş olmalı ki geniş geniş nefesler aldığı sırada yeğinin cebinden çıkardığı büyücek bir altın kutudan bir iki tutam enfiye çekti. Birkaç kere zevkle, lezzetle hapşırıldı. Bu gamsız, kasvetsiz duygusuz, evet evet duygusuz adam, karşısında kimse bulunmuyormuş gibi kayıtsız duruyordu, o büyük vücudunu, o koca karnını güzelce yerleştirecek, dinlenecek yer arıyordu.

Necdet Feridun o geçici suskunluğundan istifâde ederek adamı gözden geçirdiğim sırada Necdet yüzüme baktı. Acı bir gülüşle bana sanki şunu anlatmak istiyordu:

“Beyinsiz, duygusuz olmaya da talih mi diyeceğiz? Bunun şu kayıtsız hâlini görüyor musun? Ben de şu hâli bulmak için dünyada her şeyi terk ederim...”

Necdet biraz bana eğildi. Yavaş konuşmaya mecburduk. Çünkü o şişman efendi rahatça derin bir uykuya dalmıştı.

O, hikâyesine başladı:

“Geçen yıl nisanın başında idi. Kız kardeşim, öfkeden rahatsız bulunuyordu. Doktorlar Kızıltoprak, Fener yolu semtlerini tavsiye ettiler; uygun bir köşk aradık, bulduk. Nisanın haftasında idi. Fenere taşındık. Ben bu tarafları pek sevmezdim. Her gün daireye gitmeye zorunluyduk. O halde bana yalnız bir cuma kalıyordu, bir gün nasıl olsa geçer. Kardeşimin rahatsızlığı için buna onay vermek lazım geldi. Köşke naklimizden sonra iki hafta geçtiği halde ehemmiyete değer hiçbir olay gerçekleşmedi. Ev halkı; köşkün tanzimiyle meşgul. Ben her nedense her yönden her şeyi kuru olan bu köyden bir zevk, bir tat almam. Onun için vakit geçirmek amacıyla her gün erkence İstanbul’a iniyordum. Kaleme biraz uğradıktan sonra kâh bir ayakkabı ısmarlamak için Birgui’ye, bazen yazlık bir giysi ısmarlamak için Boter’e uğrar vakit geçirirdim.

Tam iki hafta sonra bir perşembe günü istasyona gitmek için köşkten çıktığım sırada yanımda Pembe köşkün önünde eşya yüklü iki üç öküz arabasının durmakta olduğunu gördüm. Kendi kendime:

–Yeni komşular; kim bilir nasıl adamlardır, dedim.

Akşam köşke döndüğüm zaman bu yeni komşularımızın kim olduğunu sormak aklıma bile gelmedi. Kendilerine ne kadar önem vermiş olduğumu artık anlıyorsun ya?

İki gün sonra bizim köşkün kapısından içeri girerken annem ile kız kardeşimin yanımdaki Pembe köşkten çıkmak ta oldukları gözümüne ilişti. O sırada onları kapıya kadar yolcu eden bir iki kadın yüzü, kıvrılmış saçları ile bir hayal gibi gözümün önünden geçti. Birkaç dakika sonra annem ile kardeşim geldi. Gülererek:

– Yeni komşulardan mı? diyordum.

– Bilsen Necdet bir kızları var ki, melek!

– Bunlardan bana ne anneciğim?

– Hele piyanosu olmaz şey, şimdiye kadar bu derece güzel piyano işitmemiştim. Ya annesi, hele kendisi o kadar nazik ki... Ama bilmem bunları niçin söylüyorum; doğru, hakkın var. Sen yaşadığın müddetçe bekâr kalacaksın değil mi oğlum?

– Canım şimdi bunlara ne gerek var? Şu aralık evlenmeye niyetim yoksa ebediyen...

Annem ile kardeşim gülmeye başladılar.

O akşam Pembe köşkün güzeli aklımdan bile çıkmıştı. Ertesi günü pazardı. İstanbul'a inmeye üşendim. Bugün de bir süre gazetelerle, kitaplarla vakit geçiririm, akşamüzeri de Fener'e giderim dedim. Maupassant'ın Belleamie adındaki kitabını okuyordum. Birden bire kapı açılarak kardeşim içeri girdi:

– Ağabey! İşitiyor musun, diyordu. Meliha hanımın piyanosunu işitiyor musun?

– Meliha hanım kim oluyor?

– Canım şu Pembe köşkte oturanların kızı.

– Şimdi meşgulüm. Gevezelik etmeye vaktim yok, diye cevap verdim.

Kardeşim üzgün bir şekilde odadan çekildi. Yalnız kaldığım zaman -bilmem nasıl oldu, anlayamadığım bir duygu ile- pencerenin panjurlarını açtım, piyano dinlemeye başladım. Aman Yarabbi! Ne işitiyordum: Mozart'ın bir valsı o derece sanatla öyle bir beceriyle çalınıyordu ki kendi kulaklarıma âdeta inanamayacağım geliyordu.

İnce müzik sanatının bizim kadınlarda bu derece ilerleyişini mümkün değil, hayal edemezdim. Tatlı bir hayal içinde dinledim. Kendimden geçerek dinledim. Bütün benliğimi o nağmelere vererek dinledim.

Piyano çalınması ne kadar devam etti bilmem. Ben pencerenin önünde kollarımı pencere kenarına dayamış düşünürken, evet, bu uyumu, ruhu, güneşin, bütün bir insan benliğini okşayan, gıcıklayan, müzik notasını meydana getiren ince zarif parmaklar, o parmakların birleşmesi ile oluşan beyaz tombul elleri gözlerimin önüne getirerek hayaller arasında yuvarlanıp dururken bir ses:

– Buyurunuz beyefendi yemeğe, dedi.

Bu kadar zaman ne çabuk geçmişti anlayamadım. Yemekte pek keyifliydim. Dünkü ziyaret konusu tekrar açılır ümidiyle sözü o konuya götürüyordum. Kadınlara gevezelik ettirmek içi o kadar yollar bulduğum hâlde sözü mümkün değil arzu ettiğim yola götüremedim.

Yemekten sonra odamdaki koltuğa tekrar uzandığımda konuyu şu biçimde tartışıyordum: Önümüzde bütün bir yaz var. Meşgul olacak ciddi bir işim yok. Bir sevda hikâyesi yaşayabileceğim mini mini bir melek şurada, yüz adım ötede bulunuyor. Güzellik ve zarafetini dün annem methediyordu. Oh! Eminim. O, olur olmaz güzellere melek namını vermez. Ne diyordu, melek gibi bir kız... Hele nezaketine ve terbiyesine, müzikteki ustalığını da eklerseniz... Fransızcası mutlaka mükemmeldir. Düşününüz! Mozart'ın bir valsını o kadar mükemmel çalan bir kız... Ona şüphe yok. Mutlaka müthiş

bir eğitim ve terbiye görmüştür. Müziğe bu derece merakı, bu kadar düşkünlüğü olan kadınların kalpleri kesinlikle ince olur, onların kalplerini anlamak daha kolaydır.

Ben bu tartışmaları hayal gücümünde etkisiyle pek ileriye götürüyordum. O kadar ileriye ki annemin melek gibi kız tabir ettiği şu komşu küçük hanımı kendime âdeta âşık olmuş zannetmeye başlamıştım.

Necdet Ferudun burada durdu. Keskin, kulak tırmalayıcı bir düdük sesi trenin hareketini bildiriyordu.

O, kadife yastıklar üzerine yaslanır gibi bir vaziyet alarak iyice rahat ettikten sonra hikâyesine devam etmek istedi. Çehresinde yorgunluk izleri görüyordum:

– Pek yorgun bulunuyorsanız devam etmeyiniz, dedim. Başka bir gün...

Cevap verdi:

– Yoksa taciz mi ediyorum?

– Emin ol, dedim, bilakis, bu sevda macerası cidden meraklı bir şey...

Necdet Ferudun'un gözlerinde o aralık birkaç damla yaş gördüm. Hayret edilecek bir hâl... Necdet, şu bizim layıkıyla tanıdığımız, çocukluğundan beri her hâlini ayrı ayrı, inceden inceye bildiğimiz geniş kalpli, taş yürekli Necdet; bu kadar zaaf gösterebilir! Hatta ağlasın! Vallahi hayrete şayan...

– Anlıyorum, diyordu, gözlerimin yaşarmakta olduğunu gördün, buna şaşırıyorsun değil mi? Ah azizim! O, senin bildiğin eski Necdet artık değişti. Şimdi ufacık bir neden, önemsiz bir şey, bir hiç beni ağlatıyor. Buna da sinir zaafi diyorlar. Evet; ne diyordum, o gün kalbimi tatmin edecek açıklama alamadım. Fakat sonraları valide ile hemşireden vesile oldukça bazı bilgiler ediniyordum. Babası varlıklı bir kişiymiş. Bunların bir erkek, bir de kız evladı olmuş. Erkek Viyana Sefarethanesi'nde memur bulunuyormuş. Baba ile ana bütün ilgilerini, şefkatlerini kızlarına vermişler. Sarı lapiska saçlı, mavi gözlü, kamelya rengini andırır pembe beyaz, zarif bir renge sahip bir melekmiş. Gülme! Evet, yalnız hayalimde... Gerçekte yüzünü bir kere olsun görmemiştim.

Biraz durdu... Geniş bir nefes almak istiyordu, güya bir şey, bir sıkıntı boğazını, hançeresini sıkıyordu. Yavaş yavaş sözüne devam etti:

– Evet; sonraları birçok bilgi aldım. Fakat bunlar bana istediğim şeyleri öğretmiyordu. Ben onun hâllerini, ruhunun hislerini anlamak istiyordum. O mümkün olmadı.

Gezmeye ara sıra, pek az çıkardı. O da pek kapalı bir biçimde... Sık, siyah bir peçe o zarif yüzü gözlerimden daima gizlerdi. Fenerde tesadüf etsem hiç tanımadığı bir yabancıya davranacağı bir kayıtsızlık gösterirdi bana. O zaman âdeta sıkılırdım. Mamafih beni tanımaması mümkün değildi. Köşke girip çıkarken görmemek, gözüne ilişmemek nasıl mümkün olabilirdi? Özellikle birkaç gün köşkerinin karşısında, bahçedeki kiraz ağacının altında kanepeye uzanmış, sanki kitap okuyormuşum gibi bir vaziyet almıştım. O, bu sıralarda yine piyanosunun başına geçerdi. Ve sinirlerindeki bunalımın şiddetini; fildişi taşların üzerine kondurduğu darbelerin çıkardığı hoş uyum ile gidermeye çalışırdı.

Kardeşim anlatıyordu. Bir gün pembe köşkte bulunuyormuş. O sırada ben de bizim köşke girmek

üzere ince yoldan yürüyormuşum, “İşte benim ağabeyim.” demiş. O, gözlerini benim bulunduğum tarafa çevirmeye bile lüzum görmeyerek “Evet, benim ağabeyime benziyor.” demiş.

Oh! Bu sözden öyle çok anlam çıkarmıştım ki... İyice hatırlıyorum, kardeşimin bunu anlattığı akşam, gece yarılarını geçmişti, ben uyuyamamıştım. Sürekli düşündüm, sabaha kadar düşünmüştüm. Bundan ne anlaşılır? Kardeşim ona, “İşte bizim birader.” dediği zaman o, başını bile çevirmeye gerek görmeden, “Evet, ağabeyime benziyor.” diyor. Demek oluyor ki beni birçok defalar görmüş, incelemiş ve kim bilir; belki benimle ilgilenmiş de... Olmuş amma ne düşünmüş, ne sonuca varmış? Bunu anlamak mümkün değildi, kendi kendime düşünüyordum:

– Bu derece kibâr, bu kadar nazik, terbiyeli bir kızın benim gibi bir genci beğenmemesi mümkün değildir. O halde beni gördükçe, sokakta, Fener’de tesadüf ettiği zamanlarda hiç tanımayıymuş gibi soğuk, kayıtsız davranması, peçesini bile kaldırmayarak o güzel yüzünü şöyle uzaktan görmeme olsun müsaade etmemesi neden?

Ve böyle düşünürken yine kendi kendime:

– Kadınlık gururunu kırmamak erkeklere karşı zayıflık göstermemek, mağlup olduğunu anlatmamak için.

Kararımı veriyordum. Bu hal tam bir ay devam etti. Bu süre içinde artık İstanbul’a pek az iniyordum. Her günkü işimi sanki kararlaştırmış gibiydim. Sabahları yataktan kalkar kalkmaz pencerenin önüne oturuyor, elimde olmayarak gözlerimi pembe köşkün sarmaşıklı odasına dikerek orada bir şey, bir gölge, bir hayal arıyordum. Ve bu hâl akşama kadar devam ediyordu. Akşam oldu da hava karardı mı piyano başlıyordu. Ne nağmeler, ne feryatlar, ne şikâyetler, ne kahkahalardı Tanrım! Bazen bir talihsizin inlemelerine benzeyen sesler bazen çılgın oynak, kahkahaya benzeyen bir hava ortalığa yayılıyordu.

Bazen piyanonun sesi alçalıyor, o kadar alçalıyordu ki ben o ince nağmeleri artık duyamaz oluyordum. Bazen parmakların darbeleri şiddetleniyor, çevrede fırtınalar, gök gürlemelerine benzeyen gürültüler meydana getiriyordu.

Bir gece; ah, o geceyi hatırlamak bile kalbimi heyecana getiriyor. Şopen’in, o meşhur musiki üstadının Marş fönebrini (cenazelerde çalınan müzik) çalmaya başlamıştı.

Muhterem! Yemin ederim sana, o gece bu hava, bu üzüntülü hava beni harap etti, bitirdi. Of, daha şiddetli bir kelime bulmak lazım; Beni öldürdü. İnan bana! O hazin hava, o ölüm nağmeleri aşkımin felaketini daha önce bana bildirdi. Son nefesini veren şanssız bir gencin ağzından dökülüyormuş gibi zannettiğim o feryattan bu günkü sonumu hissettim. Genç kız bu müziği, bu ölüm müziğini her gece çalıyordu. Ve ben aşkımin felaketini, bu günkü sonumu haber veren o feryadın, o iniltinin düşmanı olmuştum. Bulsaydım, o müziğin olduğu notayı elime geçirebilseydim bir intikam zevki ile yırtılacaktım. Aşkımin felaketi ile alay eden âdeta yüzüme karşı sırıtan o ölüm müziğini öyle bir parçalayacaktım ki...

Necdet o sırada kendini kaybetmişti. Sesi yavaş yavaş yükseliyor, yumruklarını sıkarak bir bilinmeze doğru dehşetle sallıyordu.

Karşımızda oturan rahat, tatlı bir uykuya dalan o şişman bey konuşmanın gittikçe bir gürültülü bir hal almasından uyanarak rahatsız olduğunu gösterir bir vaziyetle ayağa kalktı. Vagonun diğer bir

kısmına gitti.

– Azizim Necdet diyordum, bu kadar üzülmeye gerek yok. Hikâyenin buraya kadar olan kısmında ben olağan dışı bir hâl göremiyordum.

– Sonuç, ah sonuç ne korkunç... Hayır, sonuç değil. Çünkü ızdırap bitmiyor, devam ediyor maceramın sonları çok acıdır, yürek yakıcıdır. O derecede ki beni canımdan usandırıyor. Nasıl tarif edeyim bilmem? Bir dönüm noktası var. Oraya gidebilmek neredeyse imkânsız... Oradan uzaklaşmak mümkün. Fakat uzaklaşamıyorum, uzaklaşamıyorum. Bir güç, direnemediğim bir güç beni o tarafa çekiyor, sürüklüyor... Ve işte yine o kasvet; ciğerlerimden kopan kan pıhtılarını ona göstermemek, onun bakışlarından sonsuza dek saklanmak için güle güle yutuyorum.

– Aşırıya kaçırıyorsun; diyorum, daima düş gücüne yeniliyorsun! Geçen olayları daha tarafsız ve soğukkanlı karşılayabilirsin.

Bunun üzerine elini sıkarak zorla gülmek istedim. Fakat bu zamansız, hiç yerinde olmayan yalancı gülüşün yüzüme, dudaklarıma hiç yaraşmadığını, yaraşamayacağını biliyordum. Artık anlamıştım ki bu macerada bu aşk macerasında çok ciddi, çok hüznü çok acı yönler vardır.

Tren birden bire durdu. Kondüktör:

– Fener yolu, diye bağırdı, Necdet:

– Gelmişiz, dedi ve başını pencereden çıkararak sözüne devam etti.

– Görüyor musun? Şu Fener'e ayrılan yolda, ağaçlar arasındaki beyaz köşkü görüyor musun? İşte orada oturuyoruz. Pembe köşkün bir tarafı da azıcık görülüyor. Beş altı gün İstanbul'a inmeye niyetim yok. Zaman varsa gel, maceramı sana orada, geçtiği yerde anlatmaya çalışırım.

Necdet Feridun tam vaktinde inmişti. Vagondan çıkar çıkmaz düdük sesi duyuldu. Tren yavaş yavaş hareket ederken ben, istasyon yolunu dönmüş düşüne düşüne Fener yoluna giden Necdet Feridun'u başımla, ellerimle selamlıyordum. Fakat o, dalgın, hiçbir şey göremiyor, kendisinin bütün üzüntüsüne katılan bir arkadaşın selamlarından habersiz, kendi düşüncesi ile meşgul yürüyordu.

Ertesi sabah, İstanbul'a iniyordum. Vagonun bir köşesine oturmuş dağıtıcının elime tutuşturduğu gazeteyi okuyordum. Fener yolu sesi etrafa yayıldı. O dakikada, dünkü olay aklıma geldi. Şurada Necdet Feridun ile ayrılırken o bana;

– Öykümü sana şurada, geçtiği yerde anlatayım, dememiş miydi? Böyle meraklı bir hikâyeyi öğrenmek fırsatını neden kaybedeyim.

Vagondan derhal atladım. Şimdi Fener istasyonuna giden demiryolunu izlerken gözlerimle karşımda, beş yüz metre uzakta görülen beyaz boyalı köşkle onun kanatları altına sığınmış gibi duran pembe köşkü seyrediyordum. Birbirinden yüzer adım uzaklıkta olan bu köşklere pembe boyalı pek zarif, hele bir tarafı bütün sarmaşıklarla kaplanmış, o yeşil yapraklar arasındaki panjurlar gözlere sevimli bir manzara gösteriyordu. Kendi kendime söyleniyordum.

– Evet, işte uçtaki oda Meliha Hanım'ın olacak. Necdet öyle tarif etmemiş miydi? Fakat bu

maceranın bana bu kadar merak vermesi neden? Buna bir türlü anlam veremiyordum.

Beyaz köşkün bahçesini çeviren duvarı izliyorum. Şurada da on adım ileride kapı görünüyor. Pek erken... Bu zamanda ziyaret uygun değil ama merak beni bundan geç bırakmıyor.

Kapıdan sonra uzunca bir yol ile köşke gidiliyor. Titrek bir el ile çingırağı çektim. Bir uşak beni içeriye aldı. Köşkün önüne geldiğimiz zaman Necdet Feridun, kapının önünde beni bekliyordu. Sanırım gelmiş olduğumu pencereden görmüş olacak. Sevgi ve içtenlikle elimi sıkarak dedi ki:

– Kalbinin temizliğine emindim. Ruhumun kederlerini, hüznlerini anladın! Hikâyemi dinlemek, sonra da beni teselli etmek için geldin, değil mi? Teşekkür ederim kardeşim!

Necdet Feridun elimden tutmuş olduğu halde biraz önden gidiyordu. Küçük sofayı geçtikten sonra diğer bir kapıdan girdik. Harem dairesine gelmiştik sanırım. Merdiveni çıktıktan sonra büyük bir salonun soluna açılan diğer bir kapıdan girdik. Düzgünce döşenmiş bir kabul salonu ile kapısı güzel çifte halılarla yarı kaplı bir halde bırakılmış bir yatak odası, içeride ise gayet süslü bir karyola bürümcük cibinlikleri ile göze çarpıyordu.

– Benim dairem, dedi, ben burasını.

O cümleyi bitiremedi. Konuşmasını yasaklayan bir şeyin boğazına tıkanmakta olduğunu sandım. Oda biraz karanlıkça idi. Panjurları açtı. Ben bir koltuğun üzerine uzandım. Necdet sigarasını yaktı. O da macerasını anlatmaya başladı.

– İki üç hafta daha bu şekilde devam etti. Gündüzleri birkaç saat piyano çalar, bazı akşamlar arabalara binerek Fener bahçesine giderdi. Bahçeye hiçbir zaman çıkıp oturmaz, yalnız gezmezdi. Köşklerinin balkonuna ise hiç çıkmazdı. Ben hakikaten pek tuhaf olmuştum. İki ay izin aldım. Artık hiçbir şeyin önemi yoktu. En büyük amacım Meliha'yı incelemektir. O sırada seviyor muydum, bilmem... Yüzünü o zamana kadar yakından asla görmemiştim. Onun için buna sevda denilemezdi. Ben önceleri buna Fransızların “kapis” dedikleri öfke sonucu bir “heves” adını vermişim. Aldanmışım, pek çok aldanmışım!

Bir sabah çok erken uyandım. Güneş, ilk ışıklarını ufka yeni yeni serpiyordu. Şu köşedeki pencerenin panjürünü açtım, pembe köşkün sarmaşıklı odasını gözden geçiriyordum. Bakışlarıma pencereler duvarlar mâni olmuyordu. Görüyordum. Hayalimde Meliha olmak üzere canlandırdığım o güzel şeyi, o güzel vücudu görüyordum. Zarif olmak üzere hayal ettiğim karyolasını kaplayan muslin örtüler, beyaz keten çarşafı üzerine sarı saçları perişan bir surette yayılmış, Pembe küçük dudakları yarı açık sanki gökyüzünde uçuşan aşk meleklerine gülümsüyor gökyüzünden renk alan gözleri kapanmış, sarı uzun kirpikler birbirine girerek o yüze bir başka incelik ve güzellik vermiş...

Yüzüme neden hayretle bakıyorsun? Bu şiirle karışık sözlerimi ezberlenmiş saçmalar mı sanıyorsun? Bunlar; birdenbire ansızın aklıma gelen şeylerdir. Aşkın, insanı şair edebileceğine inanmaz mısın? Eğer inanmıyorsan hata ediyorsun!

Evet, ne diyordum, bakışlarım oraya, Melihanın ta karyolasına, o güzel vücudu üstünde uyutan karyolaya kadar gidiyordu.

O sırada yeşil sarmaşıklar arasından bir baş, sarı, kıvrıkcık saçlardan oluşan bir taçla süslenmiş güzel bir baş göründü. O, kendisi, Meliha... Güneşin -ufuklara yıldızlar saçarak- doğuşunu

seyrediyordu. Meliha'yı böyle açık bir halde ilk defa görüyordum. Sarı saçları doğal bir kıvrıkcıktı. Dikkatle seyrettim: Şimdiye kadar beynimde Meliha olmak üzere hayal ettiğim yüz, bunun yanında söndü. Gözden kayboldu. Kalbim şiddetle atıyordu. Gözlerim yetersiz kalmıştı. Titrek ellerimle pencerenin kenarına dayanarak başımı dışarı çıkardım. Eski aşk maceralarımda, genellikle başarıyla sonuçlanmış olan bir denemede bulunacaktım. Saçlarımı parmaklarımla taramakta olduğum halde gözlerimi Meliha'ya dikmiş, bakıyordum. İstiyordum ki gözlerimiz birbirleri ile karşılaşsın! İstiyordum ki bakışlarımız birbirine çarparak bayılsın. O zaman ben yalvaran, yardım arayan bir durum alacak, sonra âşıkane gülecektim. Bu bir deneme, sanırım iyi bir deneme idi. Ve o nasıl karşılık verirse o denemenin sonucu sayacaktım.

Ben bu denemeyi bütünü ile hedefe isabet ettirmeye çalışırken o, kayıtsız bir halde beyaz Müslim gecelik entarisinden çıkardığı kollarına başımı dayamış, yüzüne nurlar serpen güneşi seyrediyordu.

Ben böyle beş dakika öfke içinde o yöne baktıktan sonra Meliha; bakışlarının yönünü benim pencereye çevirdi. Ve gözlerimizin birbiri ile karşılaştığını hissettim. Güneş ışığı sanki gözlerimi kamaştırmıştı. Gülmeye gayret ettiğimi hissediyordum. Meliha ilgisiz bulunuyordu. Kendisine çevirdiğim ateşli bakışları ufak bir karşılığa bile değer görmeyerek yine kayıtsız içeri çekildi. O anda gözlerim karardı. Bu deneme bana gerçek bir sonuç veriyordu o da; Meliha beni sevgisine layık görmüyor, sevmiyordu. Hemen o dakikada şiddetli bir öfke bunalımı beni yakaladı. Boğuluyorum sandım. Sanki iki demir el boğazımı tutmuş, sıkıyordu. Bağırarak istedim. Sesim çıkmadı. İmdat çağırmaya çalıştım, başaramadım. Hemen şuraya şu kanepenin üzerine yığılmıştım. O sırada kan ter içinde kaldığımı anlıyordum. Gözlerimi açtığım zaman kendimi yatakta buldum. Zavallı annem başımın ucunda bekliyordu.

– Ne oldum, diye sordum. O üzgün bir ifade ile:

– Hiçbir şey, biraz sıtma, meraklanma oğlum, cevabını verdi. Halimde bir fenalık görüyordum. Ağırca bir hastalığa tutulmuş olduğumu anlıyordum. Çağırılan doktor sorulara:

– Sıtma, cevabını verdi. Mühim bir şey değil. Bir haftalık dinlenme biraz perhiz, azıcık dikkat el verir. Epeyce soğuk algınlığı var.

Bununla birlikte ben halimi yeterince anlıyordum. Derdimi anlamıştım. Beni sanki aldatmaya çalışan doktorun sözleri ruhumu sıkıyordu.

Yatakta bir hafta kaldım. Annemle kardeşimin dikkatleri beni tedaviye yetiyordu. Bununla beraber kendimi biraz güçsüz hissediyordum.

Hemşire ile yalnız kaldığım zaman kalbimi kemiren o uğursuz darbenin intikamını almak isterdim:

– Senin haşmetli hanımefendi ne yapıyor? Nezaketine doğrusu diyecek yok. Yüz adım ötede bir hasta varken piyano çalmak. Teşekkürlerimi tarafımdan bildirirsin olmaz mı, derdim. Bazen daha çok bilgi almak ümidiyle:

– Mağrur hanımefendi hastalığımdan hiç bahsediyor mu, diye sorardım. Kardeşim üzgün bakışlarını gözlerime dikerek yavaşça:

– Hayır, cevabını verirdi.

İşte o zaman sinirlerim yine coşar, isyan ederdi. Kırılmış olan isteklerimin intikamını almak için:

– O sarı çıyan gururuna yedirir mi? derdim. Şu çirkin, soğuk deyimi onun hakkında kullandıktan sonra bilsen ne kadar üzüldüm. Meliha'nın sözü açıldığı gün rahatsızlığım artardı. Bununla beraber onun sözünü etmekten de yine zevk duyardım. Bir sabah kardeşime yine bu konuyu açmıştım.

Ben köpürüp de birtakım münasebetsiz kelimeler kullandığım sırada bana dedi ki:

– Ağabey! Yoksa siz Meliha Hanımı seviyor musunuz?

Artık o sırada kendimi kaybetmişim.

Demek ki hakaretle karşılık gören aşkı, perişan olan isteklerim kadınlara, kızlara eğlence nedeni oluyordu. Artık ne yaptığımı bilmiyordum. Sesim çıktığı kadar:

– Yıkıl karşımdan melun, dedim. Benim gönlüm o kadar sefil midir ki sarı çıyanların olaylarına neden olsun! Meliha ismini bundan söyle ağzına almayacaksınız!

Zavallı kardeşim, uğradığı şiddetli azar yüzünden çok üzülmüş olarak odadan çıktı. Ben uzanmış olduğum koltukta aşkımanın felaketini düşünürken... Evet, aşkımanın felaketi! Artık emin olmuşum. Ben âşıktım. Aşkın en şiddetli hasretleri ile çırpıntılar ile heyecanları ile âşik idim. Fakat ümitsiz bir sevda! Neden, sebebini bilemeyeceğim bir şey bir ses, sanki nereden geldiği bilinmeyen gizli bir ses bana diyordu:

– Sen talihsizsin!

O esnâda annem içeri girmiş, benim öyle düşüncelere dalmış olduğumu mahzun mahzun seyrediyormuş, yavaşça bana dedi ki:

– Ne düşünüyorsun? Necdet! Yavrum! Annen seninle konuşmaya gelmişti.

– Konuşmaya mı, cevabını verdim. Aklıma o sırada neler gelmişti. Mesela Meliha'nın annesi ile benim annem arasında kararlaştırılmış bir evlilik... Bana kabul için uyarıda bulunulacak, ben biraz nazlanacağım. Sonra ısrar edecekler. Ben de kabul etmiş bulunacağım. İşte o zaman karanlık bulutlar altında kalmış olan saadet ufku yeni güneşler doğacak, mutluluk yüz gösterecek.

Şu düşüncelerin verdiği neşe ile:

– Emrinizi bekliyorum! cevabını verdim.

– Oğlum, sen evlenmeye ne zamandan beri karşısın. Bilirsin ki ben annelik görevimi yapmak için seni evlendirmeyi ne kadar istedim, razı olmadın! Bağımsız yaşamayı arzu ediyorsun! Pekâlâ. Buna bir şey denilemez. Fakat şu halde o hakkı, o sırayı diğerlerine bırakmalıdır. Mesela kardeşine.

Sözünü keserek hemen dedim ki:

– Bu girişe ne gerek var anneciğim? Kardeşimin uygun bir talibi çıkmışsa konuşmaya ne gerek? Siz mutluluğumuzu temine çalışırsınız. Benim evlenmezliğim buna engel değil. Bir erkek için evlenmek her zaman mümkün. Fakat kızlar... Öyle değil! mi anne? Kardeşim artık yirmi yaşını geçiyor. Evlilik çağı geldi. Fakat isteyen kim? Onu hâlâ anlayamadım:

– Meliha Hanım'ın ağabeyi Ferit Saffet Bey. Viyana'dan geleli beş altı gün olmuş. Bugün istediler. Ben kararımı seninle konuşmamın sonucuna bıraktım. Demek ki sen de uygun görüyorsun.

– Ferit Saffet Bey’i yakından tanımam, biraz tanışıklık var ama hakkında onay verebilecek derecede özelliklerini bilmiyorum. Fakat siz tabii araştırmışsınızdır. O başka... Ancak bu evliliğe benim durumum engel olamaz.

Sözü daha fazla uzatmaya bende güç kalmamıştı. Korkuyordum ki kendimi kaybederek sesim çıktığı kadar: “Beni hasta etmek mi istiyorsunuz? Halimi görmüyor musunuz? O kibirli, o azametli kızı sevmekte olduğumu, ölürek, çıldırarak sevdiğimi hissetmiyor musunuz? Yoksa yaramaz çocuklar gibi, bana filanı alın yoksa kendimi öldürürüm, diye feryat etmemi mi bekliyorsunuz?” diyecektim.

Üzüntüden titremekte olan ellerimle panjuru açtım. Piyano sesi geliyordu. Yine o hüzünlü müzik yine o ölüm melodisi, sınırları bunalıma, kalbi heyecana getiren hazin nağmeler, mezardan aksedercesine kederli iniltiler...

Ertesi gün kendimi biraz daha rahatsız buluyordum. Vücudumda dehşetli yorgunluğa benzer bir hâl, bir kararsızlık, tuhaf bir kesiklik vardı.

İki gün sonra annem bana şu haberi getirdi:

– Söz verdik, dedi pazartesi günü nikâh, daha altı gün var, vücutça iyisin değil mi? Oğlum! Evimizin erkeği sensin! Bu nikâhta bulunacaksın ya iki gözüm?

– Tabii bulunurum, cevabını istemeyerek de olsa verdim.

Kardeşimi biraz sıkmak istiyordum. Yanıma geldiği zaman birdenbire:

– Sizin baldız ne kadar da keyifli, piyano çalıyorlardı, dedim. Zavallı kardeşim utancından kendisini dışarı attı.

O gün elbisemi giydim. Biraz gezmeye çıkmak istiyordum. Bir arabaya binerek Fenerdeki Sabastiyno oteline gittim. Oradaki ağaçlık benim pek hoşuma gider. Çam ağaçlarının altına doğru ilerliyordum.

– Necdet Bey! Buyurmaz mısınız? diye bir ses işittim Başımı çevirdim. Ferit Saffet Bey. Selamlaştık. O, rahatsızlığımı işittiğinden gelip beni ziyaret edeceğinden filandan bahsederken ben yine ümitlerim üzerine hayal şatoları kurmakla meşguldüm.

Beni Ferit Saffet Bey’in huzuru da sıkımaya başlamıştı. Bundan böyle sık sık görüşmeyi vaat ederek yanından kalktım. Diğer tarafa gittim.

Köşke geldiğim zaman kararımı vermiştim. Anneme işi anlatacaktım. Her iki anne arasında konuşulduktan sonra onay... Ah, evet Meliha da razı olursa resmen isteyeceğim! Fakat işi anneme nasıl açmalı? Ne demeli? Kızın kötülemedik hiçbir tarafını bırakmamıştım.

Şimdi ne diyecektim? Burası beni çok düşündürüyordu.

İki gün de böyle düşünce ile geçti. Perşembe günü sabahleyin hizmetçi kız ufak bir zarf getirdi.

– Pembe köşkün uşağı... dedi. Sözüünün alt tarafını söylemeye vakit bırakmadım:

– Pekâlâ anladım, dedim. Elinden zarfı kaptım.

O zarfın içinden bir kart çıktı. İlk önce Fransızca (Ferit Saffet) kelimeleri gözüme çarptı. Oh! Oh bizim enişte beyden diyordum. Kartın arkasına şu kelimeler yazılıydı: Rahatsız ettim, af buyurunuz! Peder sizinle mühim bir konuyu görüşmek için konuşmak istiyor. Vaktiniz uygunsa evimize lütfen buyurunuz.

Nezaket gereği gitmek gerekiyordu. Gittim. Pembe köşke doğru ilerlemeye başladım. Ferit Saffet Bey beni selamlık kapısında karşıladı. Pederinin huzuruna çıktık. Zaten arada bir tanışıklık vardı. Bana fevkalade iltifat ettiler. Nihayet biraz mahcup bir tavırla dediler ki:

– Beyefendi oğlumuz bundan sonra her iki aile bir aile sayılabilir. Bu nedenle bizim sırlarımız artık birbirimize gizli kalmaz. Sizi zaten pek sever, takdir ederdim. Ahlakınızdaki temizliği de işiterek gurur duyardım.

Of, bu girişler ne kadar uzayıp gidiyordu! Kalbim ne de şiddetle çarpmaya başlamıştı. Söylenecek bir sözü, dili altında dolaşıp duran bir cümlesi var, onu bir türlü söyleyemiyordu.

Biraz duraklayarak sözünde devam edip dedi ki:

– Evet, tanışmadan iyi halinizi işitmekle çok sevindim. Şimdi aramızda oluşan akrabalık şerefi o gururu bir kat daha arttıracaktır. Buna şüphe yok.

Kulaklarıma inanamıyordum. Akrabalık! Aman yarabbi, ne işitiyordum, akrabalık. Ben kendimden bahsedildiğine kesin emindim. Ah bu söz, bu akrabalık sözü kalbimi ne tatlı bir neşe içinde bırakmıştı. Ben artık dikkatle sözün sonunu bekliyordum. O muhterem zat: tadamadığım mutluluğun görüntüsünü bir kere süzdükten sonra sözüne devam etti.

– İbrahim Şemsi Bey’i tanır mısınız?

Böyle bir soruya hedef olacağımı ümit etmiyordum. Alıklaşmışım, tereddüdümü gidermek için açıkladı.

– Erkânıharp binbaşlarından İbrahim Şemsi Bey’i?

– Evet, tanırım, Hem de çok iyi tanırım. Mektebi Sultani’de altı sene birlikte okuduk. Altı senelik bir süre, insanı gereği gibi tanımak için kâfidir. Ben kendisini pek severim. Mektebi Sultani’den çıktuktan sonra asker olmak istedi. Harp okulunda sınıfın daima birincisi olduğunu işittim. Tahsili çok mükemmeldir. Hele Almanya’da beş altı sene devam eden askerliği orada güzel hatıralar bırakmıştır. Bunu yine kendi arkadaşlarından işitmiştim.

Ben bu sözleri ezberlenmiş bir ders okur gibi söylüyordum. Biraz evvelki sorunun bende yarattığı şaşkınlığın etkisini atmak için böyle uzun sözler söylemek gerekli.

– Bunların çoğunu ben de işittim. Tamamıyla uygun. Ama asıl öğrenmek istediğim tarafı ahlakıdır.

– Ahlakı... Ahlakı kesinlikle, hiçbir leke getirmez. İbrahim Şemsi olgun bir insandır. Mektepte geceli gündüzlü altı senelik hayatımızda kendisinden kırılmış bir kimse görmedim. İnsanı utandıracak hiçbir halini işitmedim. Hele kalbinin temizliği... İbrahim Şemsi; şimdiki gençlerde pek az tesadüf edilecek gayet temiz bir kalbe sahiptir. Af buyurursunuz ama bu kadar ayrıntıyı neden öğrenmek

istiyorsunuz?

– Şimdi bendeniz de orasını açıklayayım, bey oğlum! İbrahim Şemsi Bey kızım Meliha'yı istemiş. Bu evliliği hepimiz uygun bulduk. Ancak sizin sınıf arkadaşınız olduğunu akşam Saffet söylüyordu. Kesin kararımızı sizden alacağımız bilgiden sonraya bıraktık. Demek ki siz de uygun görüyorsunuz? Hatırıma bir şey de geliyor. Bilmem yerinde bulur musunuz? Her iki nikâhı bir arada kıymış olsak, bendenizce dahi şerefli olurdu.

Artık bundan sonrasını hatırlayamıyorum. Demek son ümit de işte şu dakikada yok oluyordu. Hele “hepimiz uygun bulduk” kelimeleri beynimde büyüdü, o kadar büyüdü ki gözlerimin önünde ufuksuz keder âlemleri, sınırsız endişe dünyaları açıldı. Başım döndü. Gözlerim kararlı, karardı. Ve o kararı arasında görüyordum: Meliha gelinlik beyaz saten elbise ile İbrahim Şemsi'nin koluna girmiş gidiyor, İbrahim Şemsi bütün ümitlerimi, bütün arzularımı of, bütün mutluluğumu tüm hayatımı almış götürüyordu! Arkalarından koşmak, onlara yetişmek için yerimden fırlamıştım. Sonralarını artık hatırlayamıyorum. Bizim köşkün kapısından girerken gözlerimin karardığını, midemin dehşetli bir surette bulandığını hissettim. Odama kadar çıkabilmeye güçlükle başardım. Orada bir ölü gibi halıların üzerine düşüp uzanmıştım.

Yere aniden düşmeden çıkan şiddetli gürültü üzerine koşup geldiler. Ben de sinir krizi başlamıştı. Bedenim tutulmaz bir şekilde titriyor, boğazımın damarları geriliyor, gözlerim kararıyordu.

– Ben ölüyorum, diye bağırmış ve bayılmıştım. Ayıldığım zaman bütün aile üyelerinin odada bulunduğunu ve kederli gözlerinin benim üzerime dikilmiş olduğunu gördüm. Onlarda gördüğüm bu çok ciddi halden vaziyetimin fena olduğunu anladım.

Doktor henüz gelmemişti. Sinir krizi yine şiddetle devam ediyordu. Kolonya suları ile kollarımı, ayaklarımı ovuyorlardı.

Yine o durum gözlerimin önüne geldi: Beyaz saten gelinlik elbisesi ile Meliha'yı görüyordum. “Hepsi uygun bulmuş” öyle mi? Demek Meliha da uygun görmüş. O da kalbimin en son ümidini mahvetmeye yürümüş, gidiyor, öyle mi, onu izlemeli değil mi? Yerimden kımıldamak istedim, beş altı kol beni tutmaya çalışıyordu ve sinirlerim kuvvetli bir elektrik akımına tutulmuş gibi dehşetle şiddetle titriyordu. O gelinlik beyaz elbisesi ile Meliha hayalimden kayboluyor, gözlerim kararıyor, bir karanlık derin bir karanlık arasından onların, Meliha ile İbrahim Şemsi'nin kol kola gittiklerini görüyordum. Yerimden kalkmak istedim, başaramadım:

– Ölüyordum, diye haykırdığımı biliyorum. Gözlerimi kapadım. Dermansız, güçsüz, kuvvetsiz, düşüp bayıldım. O baygınlık içinde etrafımda bulunanların ağlamakta olduklarını duyuyordum, yoksa ölüyor muydum? Yoksa ben ölmeye mahkûm mu idim?

Necdet Feridun burada durdu. Devam etmek için kendisinde kuvvet bulamamıştı. Rum hizmetçi kızın getirdiği kahve çoktan soğumuştü. Şu öykünün her ikimizin üzerinde yarattığı etki, bize kahveleri içmeyi çoktan unutturmuştu. Necdet kahveleri tekrar ısmarladı. Bir puro yaktıktan sonra koltuğa gömüldü.

Yavaşça ve tereddütle diyordu ki:

– Sanırım, sinir bunalımları yeniden başlayacak. Belirtileri görünüyor, işte görüyor musun boğazımın damarlarını görüyor musun? Nasıl geriliyor, sertleşiyor. Yatak odamdan kolonya şişesini alır mısın?

Ben ne yapacağımı şaşırđım. Yatak odasından kolonya şişesini hemen aldım geldim. Kendisinin tarifi üzerine bileklerini, boğazını, kolonya ile ovmaya başladım.

Ruhi bunalım geçer gibi oldu. Ama zavallı Necdet'e öyle bir yorgunluk, çok yorulmuşlarda görülen öyle bir gevşeklik gelmişti ki... Daha fazla rahatsız etmemek için kendisinden izin istedim. Bana özür dileyerek diyordu ki:

– Beni hoş gör! Bu hâl elde değil. Bugün hikâyemi tamamlamak istiyordum. Çünkü ikinci bir defa daha bu acıya katlanmanı istemezdim. Bitiremedim. Artık diğer bir güne... Olmaz mı kardeşim?

– Evet, ben de gitmek için iznini rica edeceğim. Bugün öğleden evvel iş yerinde bulunmak lazım.

– Diğer bir gün, olmaz mı?

– Seni yolcu edemeyeceğim, beni hoş gör!

Rum hizmetçi kız beni dışarı çıkardı. Düşünmeye dalmıştım. Ne düşünüyordum. Kapıdan çıkmak üzere iken:

– Vay ne güzel tesadüf! Necdet Bey'i görmeye mi gelmiştiniz? Beyefendi nasıl?

Baktım, İbrahim Şemsi Bey... Necdet kadar sevdiğim altı senelik okul hayatının çok kıymetli bir arkadaşı İbrahim Şemsi... Elini elime aldım. İçtenlikle sıktım:

– Mutluluğunu kutlarım, diyordum, Necdet bana tüm olanları anlattı.

Bu cümleyi söz bulabilmek için söylemiştim. Necdet bana o acı macerayı söylerken anlamıştım ki İbrahim Şemsi'nin mutluluğu zavallı Necdet'in felaketine neden olmuş, işte onu böyle harap, perişan etmiş, bitirmişti. Fakat İbrahim Şemsi'nin ne günahı vardı?

– Teşekkür ederim, dedi. Tebrikiniz pek geç ama içten olduğu için çok değerli... Ancak, o mutluluğu ben Necdet Feridun'a borçluyum. Zavallı çocuk, bilsen kardeşim ne kadar üzülyorum. Şu merak, bu garip hastalık kendisini günden güne bitiriyor. Bütün aile hepimiz üzerine titiriyoruz. Şu meraktan kurtarabilmek için ne gibi araçlara başvurduğumuzu bilse, gülmekten bayılırsın! Geçenlerde bir kitapta okumuştum. Keman sesi sinir krizini yatıştırmak için çok etkili imiş, Eşim şimdi her sabah o uykusundan uyanmadan kemanını çalmaya başlıyor. O tatlı nağmelerle kendisini uykudan uyandırıyor. Ne dersin? Bu deneyimde çok başarılı olduğumuzu söyleyecek olsam inanır mısınız? Evet, inanın, Necdet o sesle uyandığı günler hiç ızdırap çekmiyor. Kriz belirtisi görülüyor. Sizi yolunuzdan alıkoydum amma affedersiniz, değil mi?

Hayretim dakikadan dakikaya artıyordu. Cevap vermiş olmak için dedim ki:

– Biraz evvel, yine rahatsızlığı tutmuştu. Bunda mutlaka bir neden olmalı!

– Hayır! Hiçbir şey, hiçbir neden yok. Biraz hazımsızlık. İşte o kadar. Bundan böyle görüşürüz, değil mi?

Artık cevap vermeye bile gerek görmedim, kendisini saygı ile selamlayarak köşkten dışarıya çıktım, istasyona doğru âdeta koşmaya başladım. Yolda ne düşündüğümü ne garip düşünceler içinde bulunduğumu anlatamam. Ben Necdet'in bulunduğu durumu düşünüyordum. Felaketine acıyordum. Zavallı Necdet, zavallı çocuk...

O günlerde daire de işleri o kadar artmıştı ki zaman bulup da Necdet Feridun'a bir daha gidemedim. Maceranın sonunu, bunun ne kadar acı olduğunu anlıyordum. Cesaretim kırılmıştı. İkinci kere yine gitmek, onu görmek için kendimde bir türlü kuvvet bulamıyordum. On beş gün kadar geçmişti sanırım. Göztepe'nin o sıcak havası, ara sıra esen o ılık rüzgârı bana bazen gece uykusunu kaybettirirdi. O zaman Necdet Feridun'un hâli gözlerimin önüne gelirdi. Şiddetli aşk, gizli bir aşk, anlaşılamayan bir acı sevda. Yalnız bir gönülde kalan, yalnız bir gönüllü harap eden, bitiren çok kuvvetli bir sevgi...

Sevilenin, sevildiğinden haberi dâhi yok. Sabahları beyaz gelinlik elbisesi ile saçları perişan bir halde Wagner'in, Mozart'ın en yanık, en hüznü nağmelerini hafif hafif esen rüzgâra serperken seven uyanıyor ve çok kederli feryatlar içinde gözlerini açtığı zaman sevdiği karşısında, gül yanaklarına çok yaraşan tatlı, hafif bir gülüşle gülüyor. Ne mutluluk değil mi? Hayır mutluluk değil, mutsuzluk. Çünkü bir saniye sonra o aşkın sonsuza dek söndüğünü bu sevgilinin artık asla kendisinin olamayacağını anlamaktan hâsıl olan bir acı ile bu acının kalbine açtığı çok derin bir yara ile ümitsiz, bitkin titriyor.

Bunu, bu acı macerayı düşünmek bile insanın tüylerini ürpertmeye yeter.

Bir gün matbaada masanın önünde oturuyordum. "Sevdiğim" redifli bir gazeli "Fuzuli'nin bir gazelini tahmis" başlıklı bir saçmayı "Tiyatroda Bir Gece" isimli bir hikâyeyi gözden geçiriyor, bunları okumak için kaybettiğim zamana acıyarak birer birer sepete attığım sırada ufak bir zarf gözüme ilişti. Diğerlerinden evvel onu açtım. Necdet Feridun'dandı. Şu satırları okudum:

Şimdiye kadar bekledim, gelmedin! Buna ne anlam vereyim? Yoksa ızdırabımdan korktun mu? Bu akşam seni köşkte bekliyorum. Yarın Midilli'ye doğru yolculuk için hareket etmek arzusundayım. Mutlak beklerim.

– Gerçi, Necdet'i on beş günden beri aramayışım ayıp oldu. O gün akşamüzeri köprüden bindiğim vapur hareket ettiği zaman Necdet Feridun'un Midilli'ye yolculuk nedenini araştırıyordum. Belki merakını gidermek için bu yolculuğa gerek duyulmuştur.

Tren, Fener yolu istasyonunda durduğu zaman Necdet'i orada ayakta gördüm. Beni bekliyordu,

– Gelmemiş olsaydın darılacaktım, diyordu. Seni yolundan çevirmek için işte burada bekliyordum. Fakat ona gerek bırakmadın!

Ellerimi içtenlikle sıktıktan sonra sözüne devam etti.

– Birden bire böyle bir yolculuğa kalkışmağıma bilmem ne anlam verdin?

– Benim verdiğim anlam gayet sade... Küçük bir kapris senin de benim de bildiğimiz sinir.

– Evet, sinir, pek doğru bulmuşsun!

Necdet acı acı güldü:

– Maceramı! Sana tamamı ile anlatmadan buradan gitmeyi arzu etmedim.

–Teşekkür ederim, dedim.

– Fenerbahçe’si buraya yakındır. Yavaş yavaş oraya kadar gidebiliriz. Bilmem yoksa yorgun musun?

– Hayır... Fener’de güneşin batışını da seyretmiş oluruz.

Kol kola girdik. Demiryolunu takip ettik. Yavaş yavaş yürüdük. Köşkün önüne geldiğimiz zaman Necdet uşağa bir şeyler söyledi. Ben ağır adımlarla ilerliyorken, biraz sonra bana yetişti. Ve yine beraberce yürümeye başladık. Diyordu ki:

– Yolculuğum sebebiyle İbrahim Şemsi ile bizim enişte bey yemekte bulunacaklar. İstedığımız gibi konuşamayız. Fener’de, güneş batarken semte yayılan garip mahzunluk içinde öykümü anlatmak ve bitirmek istiyorum. Eğer o öykü bununla bitecekse... Ama hiç zannetmem.

Fenerbahçe’sine gidinceye kadar hemen hemen her konudan konuştuk. On dakika sonra Fenerbahçe’sinde bulunuyorduk. Deniz kenarına yakın bir yerde asırlık ağaçlardan birinin altına koydurduğumuz sandalyelere oturduk. Biz orada bulunan diğer zevk sahiplerinden uzakta bulunuyorduk. Zaten çarşamba olduğu için Fenerbahçe çayırı tenha idi. Güneş batıyordu. Manzara çok güzeldi. Gözümüzün önünde açılan bu gün batımı seyrine doyum olmayacak derecede güzeldi. Pek güzeldi. Marmara’nın uzak, pek uzak bir ufku üzerinde gizlenen güneş, akşamın şu garipliği şurada, önümüzde çakıl taşlarına çarparken âşıkane bir uyum meydana getiren hafif dalgalar, kanat çarparak yuvalarına çekilen kuşlar, her şey, her şey bizi anlaşılmaz, anlatılmaz bir hüznün, bir mahzunluk içinde bırakmıştı. Bu manzarayı öyle bir müddet seyrettik. Necdet Feridun diyordu ki:

– Şu güneşin batışını seyrederken kaç defa ağladım bilir misin? Bunların bana nasıl etki ettiğini bilemezsin! Sevda felaketi insana başka bir hal, bir gariplik, nasıl anlatayım, herkeste olmayan bir hâl veriyor. Kimsenin görmediği en küçük en nazik şeyleri gösteriyor. Kalbi çok ince hislere alıştıyor... Öykümün neresinde kalmıştım? Evet, hatırlıyorum. Odamda düştüm bayıldım. Doktor hazımsızlık, sinir bozukluğu diyordu. Birtakım olmadık ilaçlarla beni tedaviye kalktılar. Ben bunların bir fayda veremeyeceklerini anlıyordum. Bizmutlu, potaslı karışımlar bana ne şifa verebilirdi ki?

Ama annemin ısrarına karşı duramazdım. O ilaçları, o mide bozan ilaçları istemeyerek de olsa kullandım, midem de bozuldu.

Pazartesi nikâhın kıyılması kararlaştırılmıştı. Malum ya, her iki nikâh da bir arada yapılacak. Annem cumartesi günü benden soruyordu:

– Rahatsızlığın uzadı oğlum, diyordu, nikâhı yoksa birkaç gün sonraya mı bıraksak?

– Buna lüzum yok, dedim, Nikâhın birkaç gün sonraya atılması uygunsuz olur. Ben de o gün toplulukta hazır bulunurum. Bizim tarafımızdan geri bırakılması bazı dedikodulara meydan verebilir.

Sonunda o gün geldi. O gün ki arzularım altüst oluyordu. Bütün ümitlerim yok oluyor, Meliha ile aramızda yüksek bir set, aşılması zor bir duvar hâsıl oluyordu. İşte o gün; vücudumda kalmış olan gücü topladım. En beğendiğim giysimi giydim. Nikâh topluluğunda iyi bir şekilde hazır bulunacaktım.

İyice hatırlıyorum. O gün aklımı nasıl kaybetmediğime hâlâ hayretteyim. Bütün benliğim bir keder, bir endişe bulutuyla örtülmüştü. En şiddetli dalgınlıklarda herkesin başına geldiği gibi hiçbir şeyi açık, olduğu gibi göremiyordum. Bütün her şey bana belirsiz dumanlı sisli, bulutlu görülüyordu.

Nikâhlar perşembe günü köşkte kıyılacaktı. Öyle kararlaştırılmıştı. Her iki köşkte fevkalade bir faaliyet vardı. Herkes çalışıyor, koşuyor. Ben ruhtan ayrılmış bir ceset, bir ölü gibiyim. Elektrik gücüyle hareket eden kuklalardan farkım yok. Bir şey anlamayarak bir şey duymayarak geziyorum, dolaşıyorum. Nihayet nikâh kıyılma zamanı yaklaştı. Ferit Saffet Bey, Meliha'nın kardeşi yanıma geldi:

– Bizi diğer bir şerefle sevindirir misiniz? diyordu. İbrahim Şemsi Bey kardeşiniz sizin şahit olarak nikâhta bulunmanızı arzu ediyor ve özellikle bunu rica ediyor. Biz de o ricaya katılıyoruz.

Ne tuhaf talih! Görüyor musun, azizim? Kendi sonuma şahit olacağım. O dakikada sinirlerimden kaynaklanan bir heyecan: Yüzüme yalancı bir gülüş getirdi.

Gülüyordum. Ama ne acı gülüş değil mi?

– Pekâlâ dedim, emrinize âmâdeyim. Benim için bu...

Cümleyi bir türlü bitiremiyordum. Dilime bir tutukluk, şiddetli bir tutukluk gelmişti. Ve bu, söz söylememe engel oluyordu.

Ferit Saffet:

– Evet, evet, diyordu. Şereftir. O malum...

Harem dairesi ile selamlık arasında bir koridora gittik, ben kapının sağ tarafında durdum.

Vekil efendi bu gibi işlere alışkın olduğunu gösterir bir şekilde görevini yaptı. Ben bunlara dikkat bile etmiyordum. Nihayet:

– Bu beyler şahit olsunlar mı?

Sorusu soruldu. O dakikada sanırdım ki gözlerim dışarı fırlayacak.

İşte bu son kelime, son cevap hayatımı mahvedecekti. Bütün ümitlerimi, bütün isteklerimi kökünden yıkacak, bütün arzularımı ta esasından kıracak, bitirecek, harap edecekti. O dakikada bağırarak istedim.

– Meliha! Halimi anlamıyor musun? Seni çıldırasıya sevdiğimi, hayatın bana sensiz bir azap olacağını bilmiyor musun? diyecektim. Boğazımın damarları çekildi. Gözlerim yine dumanlandı. Yine sislendi. Bedenimden sanki kuvvetli bir elektrik akımı geçti. Şiddetle dehşetle sarsıldım. O sarsıntıya dayanabilmek, o sarsıntının tesiriyle yere düşmemek için açık bulunan kapının bir tarafına ellerimle tutundum. İçeriden bir ses, bir cevap işitilmiyordu. O soru:

– Beyler şahit olsunlar mı? sorusu tekrarlandı. Yine cevabı yok... O bir saniye içinde ne hayaller kuruyordum. Üçüncü kere yine aynı soru tekrar edildiği zaman vekil efendinin terbiyesizliğine artık canım sıkılmaya başladı. Bir zavallı kıza bu derece baskı yapmanın gereği neydi? O bir saniyelik ara. O bir saniyelik duruş bende bilmem ne etki yaptı? İdama mahkûm olanların son dakikalarında hissettikleri gibi ben de bir şey, garip, açıklanmayan bir şey hissediyordum. Nihayet o cevap, o

olsunlar cevabı beni benliğimden çıkardı. Şimdi orda bulunanlar artık çekiliyorlardı. Hâlbuki ben yürüyecek bir halde değildim. Kendimi biraz toplamak için dinlenmeye muhtacım. Kadınların seslerini güzelce işitiyordum. Meliha'yı tebrik ediyorlardı. Bir aralık validemin sesini işittim:

– Darısı Necdet'im başına, diyordu.

O dakikada başıma sıcak sular dökülüyordu. Ateşler yıldırımlar, cehennemler yağıyordu.

Nikâh haziran ayının ilk haftasında yapılacaktı. Doktorlar bana Bursa'ya kadar bir yolculuk yapmayı tavsiye ettiler. Ben de, bir süre için buradan uzaklaşmak istedim. Bursa'ya gittim. Niyetim beş on gün kalmaktı. Annem düğünde bulunmamı istiyordu. Ben de o zamana kadar döneceğimi kendisine vaat etmişim. Hâlbuki Bursa'ya gittikten sonra düşündüm:

– Niçin düğünde bulunayım da bir darbeye daha uğrayım? dedim. Anneme yazdım, düğünde bulunamayacağımı bildirdim. Artık ben Bursa'da kaplıcalarda, kırlarda gezerek, dolaşarak ölmüş gönlümü yeniden canlandırmaya çalışıyordum. İstanbul'a döndüğüm zaman yeni evli çifti balaylarının ilk haftalarında evlilik mutluluğunun olgunlaştığı bir zamanda bulacaktım. Ferit Saffet'in bizimle olan ilişkisinden dolayı Meliha ile de yakınlık kurmuş oluyorduk. O halde bana bir dereceye kadar namahrem değildi. Fakat gönlüm istiyordu ki İbrahim Şemsi, Meliha'yı benden gizlesin! Bilmem neden. Bunu gönlüm o derece şiddetle arzu ediyordu ki... Bu arzuda kuşkusuz çok haklıydım. Düşünüyordum ki Meliha'nın karşısında bulunmak, onunla daima serbestçe konuşmak beni sıkacaktı. Kalbimi ezecek, harap edecekti.

Özellikle bu yeni karı ve koca karşımda sevişecekler, gülecekler eğleneceklerdi. Ve ben bu mutluluğu kaçırdığım bu mutluluğu bir diğerinde kendi gözlerimle görecektim. Onlar benden mutluluklarının derecesini belki saklamak isteyeceklerdi. Fakat ben bunu, bakışlarından, en önemsiz sözlerinden keşfedecektim. O zaman kalbime yeni yaralar açılacaktı. Onlar bana örneğin,

– Bilsen ne kadar bahtiyarız? deseler benim kalbimde bir ses, nerden geldiğini anlayamayacağım gizli bir ses, bana acıyan, benim için ağlayan bir ses:

– Ne kadar mutsuzum, diye fısıldayacaktı. Kendi kendime “Oh, bu hâle katlanılamaz!” dedim. Bunun için İbrahim Şemsi'nin şiddetli bir kıskançlığı neticesi olarak Meliha'nın bana çıkmamış olmasını temenni ediyordum.

Mudanya'dan bindiğim vapur, İstanbul'a geldiği zaman bizim yeni enişte beyle İbrahim Şemsi, Galata Gümrük İskelesi'nde beni bekliyorlardı. Hemen Fener yoluna, köşke gittik. Beni karşılayan kadınlar arasında Meliha'yı da görüyordum. Hâlbuki ben İbrahim Şemsi'nin Meliha'yı benden kıskanmasını, diliyordum.

Meliha'yı görmemeyi, Meliha ile karşılaşmamayı gönülden istiyordum. Fakat bu arzularım, bu arzularım gerçekleşmemişti. Ve işte Meliha ile karşılaşmak felaketine şu dakikada maruz kalmıştım. Meliha'yı şimdi bu suretle ilk defa karşımda gördüğüm zaman dikkatli olarak yüzüne bakmaya bile cesaret edememişim.

Ben uğradığım felaketten sonra artık aşkıyı gömmek, sonsuza kadar ölüme mahkûm etmek istiyordum. Buna muvaffak olursam şifa bulacağımı ümit ediyordum. Fakat işte ona da muvaffak olamamıştım. Kader çektiğim ıstırapların devamını istiyordu.

Onları her gün, her saniye görüyordum, sevişiyorlardı. Benim sahip olmak istediğim mutluluk meyvelerini bir başkası avuç avuç topluyordu ve ben de bunu görerek eriyordum, çıldırıyordum, harap oluyordum. Of, daha şiddetli bir kelime bulmak lazım; bitiyordum! Yine de onlara bu elemelerimden, bu ızdıraplarımdan hiçbir renk vermek de istemiyordum. Kendimi o kadar güzel idareye çalışıyordum ki. Onlarla beraber gülüyordum, mutluluklarını tebrik ediyordum. Ne garip talih! Ne garip bir durum değil mi? Aralarındaki küçük sorunları bile hallediyordum.

Şu İbrahim Şemsi ne kadar temiz kalpli bir çocuk. Ona da şimdi acıyordum. Köşkte çoğunlukla geceleri bir araya gelirdik. Meliha bize piyano, keman çalardı, şarkı söylerdi, kitap okurdu. Bizi bütün bu uğraşları ile oyalar, zevkler, neşeler içinde bırakırdı. Gündüzleri İbrahim Şemsi dairesine gideceği zaman beni yalnız bırakmaması için eşine tembih ederdi. Zavallı çocuk, bunda ne kadar haklı idi, bilsen ben başka biri ile asla eğlenemiyordum, tat alamıyordum. Bütün gün beraberce güler, söyler zaman geçirirdik. Beni bu şekilde avutmaya başlamıştı. Fakat geceleri, yalnız kaldığım zamanlar, hastalığım tekrarlamaya başlardı, beni acılar içinde bırakırdı.

Artık bu öyle bir hayat ki...

Necdet bunları söylerken güneş de batmıştı. Şimdi ufukta yalnız koyu kırmızı bir perde, yangın alevine benzeyen bir kızılık görünüyordu.

– Artık gidelim, değil mi? dedi.

Kalktık, koluma girdi, yavaş yavaş yürüyorduk:

– Bu şekilde birlikteliğimiz iki ay devam etti. En sonunda bir gün olanlar oldu. Ağustos sonlarında idi, dikkat ediyordum, Meliha'nın bana sokulması, eğilimi günden güne artıyordu. Meliha kendi kendini okşayan kabiliyetleri, hevesleri, her şeyi İbrahim Şemsi'den daha çok bende buluyordu. Ben müziğe, şiire, güzelliğe, her güzel şeye âşıktım. İbrahim Şemsi; o bir asker... Ruhu, kalbi bir askere özgü emellerle, hislerle dolu. Manevralarda başarılı olmayı, gönül avlamaktan pek kolay, ama çok şerefli buluyordu. Onun bütün zevki, arzusu haritalar üzerinde çalışmak, manevralar düzenlemekten ibaret...

Hele sonraları Meliha ile pek az ilgilenmeye başlamıştı. Bazı geceler yemekten sonra hemen odasına çekilirdi. Askerliğe dair yazılacak uzun bir raporu var, bu kendisi için her türlü aşktan mühimdi. Muhterem o rapor benim ne kadar işime yaramıştı. On, on beş gece Meliha benden hiç ayrılamamıştı. Bazen kardeşim ile enişte bey de bizim gösterilere katılırdı. Fakat onların her ikisi de kendi kendilerine, her şeyden ayrı unutulmuş gibi yaşamayı daha çok seviyorlardı. Aşkalarını kuşlar gibi yapraklar, dallar arasında, kıskanç, gıpta dolu bakışlardan uzak olarak saklamak istiyorlardı. Ne kadar haklıydılar.

Bir gece Meliha yine benimle beraberdi. Piyano çalmasını teklif ettim. Memnuniyetle çaldı. Sonra kemanını aldı.

– Size pek sevdiğim bir melodiyi çalayım, diyordu. Annemle beraber yan yana koltukta oturuyorduk. Kemanın yanık nağmeleri havayı titretmeye başladı. Ben mest olmuşum. Yine ölüm havası... Şopen'in feryatları... Yavaş yavaş ağlamaya başlamıştım, annem merakla soruyordu:

– Necdet, niye ağlıyorsun yavrum?

– Bu bir ölüm müziğidir.

– Bundan sana ne iki gözüm? A kızım sen de gariipsin, hasta çocuğun yanında çalacak başka bir şey bulamadın da bu parçayı mı çaluyorsun!

– Zararı yok anneciğim darılma! Geçer, geçer.

Meliha kemanı elinden bırakmıştı. Gönlünü almak için yanına gittim, kendisine dedim ki,

– Kardeşçiğim (ah kendisini “kardeş” diye çağırırım) ben ölürsem, evet belki ölürüm, rica ederim tabutum kapıdan çıkarken sen bu müziği çal. Bunu yaparsın değil mi?

Dargın bir tavırla:

– Valide Hanım bakın Necdet Bey ne diyor?

– Ne diyor kızım?

– Ben ölürsem.

– A! A! Düşman başına, ben böyle ölüm sözleri istemem, siz yoksa çıldırdınız mı?

Evet, gerçekten delirmiştım.

Necdet koluma dayanıyordu. Biraz durdu, ben de durmaya mecbur oldum. Bir iki dakika sonra sözüne yine başladı:

– Eylül başında İstanbul’a taşındık. Biz Şehzade Başı’nda oturuyorduk. Onlar da Şişli’de oturuyorlardı.

Tabii görüşmeler azaldı.

Beyoğlu’nda kaldığımız bazı geceler orada yatıyorduk. Biraz kendisinden uzaklaşmak arzuları bende uyanmıştı. Neticenin korkunç olabileceğini anlıyordum. Ramazan geldi. Bizde birkaç gece misafir kaldılar. Dikkat ediyordum, Meliha bana başka bir gözle bakıyordu. Kendisine kardeş diye hitap ettiğim zaman yüzünde garip bir değişiklik görölüyordu. Bir gün bana dedi ki:

– Beni kendi adımla neden çağırılmıyorsunuz?

– Dilim varmıyor, kardeşim.

– Ah bu erkekler, bu erkekler!

Zavallı erkeklerin bunda bilmem ne suçu vardı.

Bayramın birinci günü Şişli’ye gittim. İbrahim Şemsi, Ferit Saffet, hepsi orada. Erkekler birbirleri ile bayramlaştılar. Biz İbrahim Şemsi ile birbirimize sarıldık. Kardeşimi saçlarından öptüm. O da benim ellerimi öptü. Meliha bu manzarayı seyrediyordu. İbrahim Şemsi karısına dedi ki:

– Meliha ne duruyorsun? Sen Necdet’le bayramlaşmayacak mısın? Yoksa birbirinize dargın mısınız?

Bu teklif, onu ne yapacağını bilemeyecek kadar şaşırtmıştı. Yüzünde hafif bir kırmızılık oluşturduğu halde titreyen adımlarla bana doğru geldi. Ben ne yapacağını bilmediğim için şaşkınlıkla bekliyordum. Elini uzattı. Yavaşça saygılı bir tavırla elimi aldı. Dudaklarına doğru kaldırdı. Kendisi de eğildi. O ateşli dudaklarına doğru kaldırdı. Kendisi de eğildi. O ateşli dudaklar elimin üstüne sıcacık bir sevdâ öpücüğü kondurdu, o dakikada kalbim şiddetle çarpmaya başladı. Çok zor bir durumda kaldığımı anlıyordum. Enişte beyle İbrahim Şemsi gülmeye başladılar. Şiddetli kahkahaları arasında diyorlardı ki:

– Öyle değil mi ya? İhtiyarın elleri öpülmez mi? Konuş-manın bu şekle girmesi beni o zor durumdan kurtarabilecekti. Çünkü o sırada ayaklarımın titrediğini, kendimi tutamayarak hemen orada yığılabileceğimi hissediyordum. Kendimi topladım ve onlara dedim ki:

– Pek doğru! Ben de bir tür yaşlıyım. Kalp ihtiyarlıyor. Vücut sakat olursa buna başka ne ad verilir?

Bu konuşma üzerine aramızda çocukça alaylar, şakalar başladı. Elimin öpülmüş olmasından dolayı benimle eğlenmek istiyorlardı. Gülmekten kendisini alamadığı bir sırada enişte bey diyordu ki:

– Ey Necdet, el öpmelik kardeşine ne alacaksın bakalım?

Meliha'nın beni, kendimi tutamayacak zor bir noktaya getirmesinin intikamını almak çocukçasına, çılgınca hareketini yüzüne vurmak için cevaben dedim ki:

– Bir güzel oyuncak...

Meliha'nın yüzünün âniden kızardığını gördüm. Ama gözüne hücum eden kan bir saniye sonra tekrar kalbine çekildi. Hiddetinden sarı bir renk, o güzel yüzü kapladı. Dudakları titriyordu. Ve titreyen parmakları şık elbisenin ipek dantelâlarını karıştırıyordu. Aramızda bir fırtına başlayacağını anlıyordum. Bereket versin; onlar alaylarında devam ediyorlardı. O gürültü buna mani oluyordu. İbrahim Şemsi diyordu ki:

– Çok doğru, çok doğru! Güzel bir oyuncak gerekli! Bunu Necdet mutlaka almalıdır, öyle değil mi? Saffet?

Bizim enişte bey biraz düşünür gibi bir hâl aldıktan ve parmağını şakağına bir saniye kadar dayadıktan sonra dedi ki:

– Evet, evet; benim hatırıma güzel bir oyuncak da geldi. Hani şu yattığı zaman gözlerini kapayan, kalktığı zaman açan bebekler yok mu? Canım şu Bonmarşe'de gördüğümüz sarı saçlı, mavi gözlü bebekler, İşte Necdet onlardan bir tanesini kardeşime...

Ferit Saffet Bey bundan fazla söyleyemedi. Bizim kahkahalarımız arasında Meliha kan hücumundan kıpkırmızı kesilmişti. Titreyen elleri ile ağabeyinin ağzını kapamak istiyordu. Ne derecede sinirlendiğini göstererek titrek, üzgün bir sesle:

– Asıl bebek, hem de bıyıklı bebek sizsiniz, diyordu.

Sonra titreyen elini bize doğru tehdit eder gibi sallayarak ekledi:

– Böyle, çılgın çocuklar gibi benimle alay etmekten ne zevk alıyorsunuz, bilmem?

Meliha, bu sözleri söyledikten sonra ateşli, sinirli sınırlı bakarak gözlerini birdenbire gözlerime çevirdi. Sanki bu bakışla bana demek istiyordu ki: “Hele sen, beni böyle rahatsız etmekten ne zevk alıyorsun?”

Kız kardeşim, nezaket gereği olarak Meliha'nın tarafını tutarak:

– Bunlar bugün hakikaten çılgın! diyordu. Kocası kendisine cevap verdi:

– Ah, o içten gelen çılgınlıktaki gerçek mutluluğu hissetseniz, anlasanız?

Eniştem, biraz darılmış gibi bir tavır alan Meliha'ya doğru dönerek ellerinden tuttu. Onu, piyanoya doğru götürerek dedi ki:

– Kuzum hemşire! Rica ederim, bize “Çılgın Çocuklar” valsini çalar mısınız?

Meliha, zorunlu olarak piyanonun önünde oturdu. Çılgın çocukların hareketlerini andıran, etrafa kahkahalar, feryatlar saçan nağmelerle dolu bu ünlü valsı çalmaya başladı.

Bunda ne tuhaf nağmeler vardı, birden bire gök gürlemesini andıran dehşetli inilti. Sonra bir saniye sessizlik... Tekrar nağme fırtınası...

Meliha o gün sinirini, hiddetini piyanonun fildişi tuşlarından alıyordu. Sinirlerindeki heyecanı tuşlar üzerine vurmakla yatıştırmak istiyordu. Valsi birçok kereler tekrar ettirdik. Piyo çalınırken gülüyorduk, söylüyorduk. Bin türlü şakalar yapıyorduk. Meliha nihayet dayanamadı ve dedi ki:

– Eğer bu alaylarımıza biraz daha devam ederseniz ben de sizin gibi çılgın olacağım.

Bu, benim çektiğim bir senelik acının karşılığı oldu. Bundan sonra ziyaretlerimi biraz azalttım.

Çünkü görüyordum, Meliha'nın gözlerin de bir sıcaklık, büyük bir sevdâ belirtisi var. Kesin anlıyordum, İbrahim Şemsi'yi sevmiyordu. Sevemezdi. Çünkü çünkü o, şiddetle sevilme istiyordu. Onun bütün isteği buydu. Kocası onu, en derin, en şiddetli bir tutkuyla sevsin, candan gönülden sevsin, çıldırarak, harap olarak sevsin, hayatın bütün zevklerini dünyanın bütün güzelliklerini kendisinde bulsun! Meliha işte bunu istiyordu.

Hâlbuki İbrahim Şemsi... O ciddi bir askerdi. Vazifesinin esiri idi. Haritalarını incelerken bulduğu zevki, belki hiçbir şeyde bulamıyordu ve bulamadığı için de Meliha'yı tatmin edemiyordu. Şiir isteyen, aşk isteyen üzerine titrenilmek isteyen, yani bütün bu incelikleri isteyen ve arayan genç kadını hiç, ama hiç tatmin edemiyor, onun belki çocukluğundan beri beslediği ümitlerin harap olmasına, hayallerinin dağılmasına sebep oluyordu.

Bahar geldi, Köşklerde zaten eşyanın bir bölümünü bırakmıştık. Martın sonlarına doğru Fener'e taşındık. Meliha ile görüşmeler o zamandan sonra daha çok sıklaşmaya başladı. Bunları azaltmak elimde değildi. Kendi duygularımın şiddetini yenmek için çalışıyordum. Ruh bozukluğum yine çoğalıyordu. Ruhi bunalımlar artmaya başladı.

İbrahim Şemsi, şu zavallı temiz kalpli çocuk ruhsal bunalımların hafiflemesi için bir çare bulmuş. Ama ne garip çare! Bilmem hangi kitapta okumuş ki keman nağmeleri ruhsal acıyı hafifletir. Ruha ait olan acıları azaltmış. Buna da müzik ile tedavi diyeceğiz.

Meliha pek güzel, bizim İslam kadınlarında görülmemiş kadar güzel keman çalar. Zavallı çocuk

beni acıdan kurtarmak için eşine âdeta emredercesine ısrar etmiş, sabahleyin ben henüz yatakta iken o, kemanı alıp gelecek, güzel tatlı nağmeler arasında uykudan uyanacağım.

Bu tecrübeye tam bir aydan beri devam ediyordu. Bunu tarif edemem. Senin hayal gücüne bırakıyorum.

Ben bu masumane hayattan hoşnuttum. Her sabah gönül aldatan o nağmeleri ruhuma bir gıda yapmıştım.

Sonunda dün sabah, aklımı alt üst eden bir olay beni şaşırttı. Uyuyordum. Güzelce keman sesi beni uykudan uyandırdığı halde gözlerimi açmadan o nağmelerin, o sesin devamını arzu ediyordum.

Meliha'nın bana doğru yavaş yavaş gelmekte olduğunu hissettim. Biraz sonra da sıcak dudakların alınma bir öpücük ateşli, sevda saçan bir öpücük kondurmuş olduğunu duydum. Vücudum buz kesilmiş, tüylerim ürpermişti. Benim namusuma, vicdanıma o kadar güven göstermiş olan bir arkadaşın, bir kardeşin her şeyden kıymetli (değerli) emanetine leke getirmek, aman Yarabbi! Gözlerim kararmıştı. Dün Midilli'ye bir yolculuğa karar verdim. Ev halkına bunu bildirdiğim zaman hiç kimse hayret etmedi. Doktorlar zaten hava değişimi tavsiye ediyorlardı. Yalnız Meliha, o pek kederli. Kendisinden uzaklaşmak istediğimi sanırım ki anlıyor, sebebini de biliyor. Çünkü bu sabah kemanını çalmaya geldiği zaman oda kapısını kilitli bulmuştu. Bir kere düşün! Namusunu, eşini bana emanet eden İbrahim Şemsi'ye ihanet etmek, evladına bir namus lekesi bırakmak. Hayır, hayır bu mümkün değildi... Zavallı İbrahim Şemsi iki üç ay sonra baba olacak... Ah kadınlar, bu kadınlar!

Köşke gelmiştik, bizi İbrahim Şemsi, Ferit Saffet karşıladı. Güldük söyledik, okul anılarından açtık, o masumane hayattan zevkle, lezzetle konuştuk. Necdet de bu genel sohbete karışıyordu.

Necdet Feridun, ertesi gün Fransız postası ile yola koyuldu.

Biz de yolcu etmede hazır bulunuyorduk. Ayrılacağımız sırada kendisine sabırlı ve metin olmasını tavsiye ettim. Esasen tavsiyeye gerek de yoktu. Macerasında gösterdiği metanet vicdanındaki saflığı göstermez mi?

Necdet Feridun'u ara sıra hatırladığım zaman zavallının felaketinden üzüldüm. Midilli'ye hareketinin üzerinden bir ay kadar geçmişti. Bir gün mektubunu aldım, bana şöyle yazıyordu:

“Kardeşim, felaketimi devam ettiren üzüntüleri hatıraları hayalimden silmek için gerçekleştirdim bu seyahat boş, pek gereksiz oldu. Benim için o azaptan, o ızdıraptan uzak yaşamak mümkün değil, bunu artık iyi anladım. Ondan uzak bulunmak, yaşamak değil, yavaş yavaş ölmek. Bu hafta geliyorum...”

Zavallı Necdet!

İki ay geçmişti. Temmuzun ateş püskürdüğü bir gün sanırım öğleden biraz sonraydı. Kalpakçılar başından geçiyordum. Öyle sıcak, ateşli havalarda oradan geçmek ne kadar hoştur. Serin bir hava insana çarpar. Benim öteden beri tuhaf bir alışkanlığım vardır. Çarşıdan geçtiğim zaman, mutlak bedestene uğrarım. Her uğrayışında orada öyle tuhaf öyle garip sahnelere tanık olmuşumdur ki... Bu merak bir saatlik zamanın orada ziyan olmasına neden olur. Fakat ben bundan yine memnunum. Çünkü bunda bir zevk var. Bin türlü dalaverenin dönmekte olduğunu görmek, bunu hissetmek zevki vardır. Mesela bir defasında görürsünüz ki İngiliz tavırlı ciddi bir gezgin... Boynunda maroken kaplı bir kılıf içinde fotoğraf makinesi asılı, uzun boylu, paçaları gereğinden fazla kıvrık ihtiyarca bir mösyö, antika bir seccade, bir yatağın, bir karabina, bir tüfek, üç etekli bir entari, işlemeli bir kapı perdesi almak için dükkânların birinin önünde bulunuyor. Yanında bazen güzel, çoğu zaman pek çirkin bir veya birkaç madam da vardır... Pazarlığa girilmiş... İşte bu öyle bir gerçek sahnesidir ki bunu taklitte en yetenekli aktörler acizdir. Mesela ortada İran işi bir seccade bulunuyor, O gezgine tercümanlık eden adam, yarım yamalak İngilizcesiyle bunu övmek için neler söylüyor neler... Efendim bu seccade İran'ın, Turan'ın en eski ürünlerindedir. Şimdi bunlara pek az rastlanıyor. Âdeta bir kelepir. Doğrusu bulunur şey değil. Fiyatı da ucuz. On iki İngiliz lirası... Pazarlık nihayet on İngiliz lirasında kararlaştırılırsa gezgin için bu, bir büyük başarıdır. Rumca şivesi ile İngilizce konuşan, Yahudi şivesi ile Almanca konuşan tercümanların çeneleri yardımı ile on liraya sürülmüş olan bu seccadenin iki üç gün evvel bir ihtiyaç sahibinin elinden yüz altmış beş kuruşa alındığını söylemek hayrete neden olmamalıdır. Buna yolsuzluk mu diyeceksiniz? Hayır. Ne münasebet! Buna nazik bir deyim ile işbirliği derler Akşamüzeri tercümanın o dükkânına uğradığı ve oradan memnun olarak, bazı kere de ufak bir ağız kavgasından sonra yüzü gülerek çıkmakta bulunduğunu görürseniz bundan da utanmayınız. Bu gibi çıkarlarda ortaklık normaldir.

İşte böyle birtakım tuhaf, alış veriş sahnelerine rastlayabilmek ümidiyle bedestende bir aralık dolaştıktan sonra kuyumcular içinden geçerek Tokatlayan lokantasının yolunu tuttum. Dönme merdivenden çıkıp da kendime tenhaca bir masa aramakta iken sol tarafta köşeye tesadüf eden sofraya gözüme ilişti. Kadife sandalyeye hemen oturdum. Süslü yemek listesini incelemeye başladım. İşte bu sırada omzuma bir el dokundu. Başımı çevirdim, Necdet Feridun...

– Bu defa seni yakaladım diyordu.

Ayağa kalktım, bin türlü özürler dileyerek sevgili arkadaşımın ellerini sıktım.

– Rica ederim, diyordum. Kabahatlerimi yüzüme vurma! Sen Midilli'den İstanbul'a döneli bir buçuk ayı geçiyor değil mi? Almış olduğum son mektubundan böyle olacağını tahmin ediyordum. Ziyaret edemedim, seni aramadım, bundan dolayı kabahatliyim. İtiraf ediyorum, af diliyorum. Artık bu konu bitti değil mi? Hakikat! Midillinin havası sana ne kadar yaramış, ne derece büyük bir fark. Ey! Şimdi nasılsın bakalım?

Necdet, yanımdaki kadife sandalyeye oturdu. Mahzun gözlerini, gözlerime dikerek dedi ki:

– Pek iyiyim! Teşekkür ederim.

Biraz durduktan sonra gülmeye başladı:

– Doğru söyle, diyordu. Yoksa böyle bir hava değişiminden istifade etmeyeceğime mi emindin?

– Bunun faydalarını kabul etmemek olası değildir. Tabii iyileştin! Sinirlerin kuvvet bulacaktı sen de o eski hüznü hatıraları unutacaktın! Gençlik insana neler unutturmaz ki!

Necdet Feridun elimi tuttu. İçtenlikle, fakat şiddetle sıkıyordu. Yüzünde gördüğüm garip değişiklik bana fikrimin pek de doğru olmadığını gösteriyordu. Kederini gösteren ümitsiz bir tavır ile dedi ki:

– Gerçeği göremiyorsun! Şu fikirlerine gayret sade bir cevap vereceğim. Hayır, hayır!

Bu sözler aramızda iki dakikalık bir sessizlik meydana getirdi. Bu hüznü konuyu kapamak istiyordum. Yemeklerimizi ısmarladık. Sonra sohbeti diğer bir yöne çevirmek için arkadaşşıma sordum:

– Ey, Midilli’de neler gördün bakalım?

– Temiz bir hava, berrak bir gök bazen durgun, mavi, bazen köpüklü, heyecanlı bir deniz. İşte bu kadar hepsi... Gözlerim yalnız bunları gördü, kalbim ne gibi şeyler hissetti? Senin her tarafı gezmek merakındı da.

– Midilli’yi gereği gibi gezemedim. Mahallelerini iyice tanımadım. Bir, kaldığım oteli biliyordum, bir de şehir dışında ve doğusunda bilmem hangi hayır sahibi tarafından yapılmış mini mini zarif bir köşkü... Sabah akşam o köşke kadar gider gelirdim. Doktorlar bana yürümeyi tavsiye etmişlerdi. Ben de yürüyordum. Yüksek bir tepenin üzerinde inşa edilmiş bulunan bu köşk çoğu zaman تنها bulunuyordu. O zaman, Midilli körfezini. Ayvalık tarafından uzanıp giden engin denizi seyreder durdurdum.. Bazen tam bir sessizlik içinde uyuyan mavi denizin üstünde gördüğüm ufak yelken kayıklarını martı olmak üzere düşünürdüm. Onları hayalimin önünde uçururdum. Onlar da nihayetsiz uçuşları arasında beni, hayalimi uçururlardı. O kadar yukarı çıkarırlardı ki Marmara’yı, Adalar’ı Fener’i görmüş gibi olurdu. Tam o noktada beni hava boşluğu içinde kendi kendime bırakırlardı. Neye hayretle yüzüme bakıyorsun? Hâlbuki bu, pek sade bir şey, hayal.

Necdet Feridun’un eski konuşkanlığı tekrar geri gelmişti. Hayatın kendisine gösterdiği acıları o kadar etkili, o kadar acıklı, o kadar açık söyledi ki.

Bir dakika sustu. Sonra omuzlarını biraz kaldırarak hayat hakkında duyarsızlık gösterir gibi oldu. Garson ikinci tabak yemeği de getirmişti. Çatalını batırarak yemeye başladı. O tabak bitinceye kadar bir şey söylemedi. Sürekli düşünüyordu. Ben de yemeği bitirmiş, garsona iki dondurma ile meyve ısmarlamıştım. Elinde tutmakta olduğu küçük bıçağı yavaşca masanın üzerine vurmakta bulunduğu bir sırada söze başlamak için iki defa gayret etti, nihayet söylemeye kararlı bir tavırla elinden bıçağı bıraktı ve dedi ki:

– Biliyor musun? O, beni bugünlerde pek çok düşündürüyor.

Bilmem neden Meliha adını tekrar söylemeye cesaret edemedi. Yüzüme bakarak söz söylemeye cesaret etmiyormuş gibi garsonun getirip masa üzerine bırakmış olduğu elmalardan birini alarak soymaya başladı. Elleri biraz titriyordu. Kimse işitmek için sözlerini yavaşça söyleyerek devam etti:

– Midilli’den dönüşümde onu hasta buldum. Hem de ciddi hasta. Nasıl söyleyeyim, bilmem, bir çocuk düşmesi, anlıyorsun ya? Buna çocuk düşürme diyemiyorum. Dilim varmıyor. Hâlbuki kendi itiraf etti, kardeşim, kendi. Buradan Midilli’ye hareket ettiğim zaman altı aylık gebe idi. O kadar

büyük çocuk düşürmek, bilirsin ya, ne derece tehlikelidir. O tehlikeyi göze alarak buna cesaret etmiş iyileşme sürecinde iken kendisinden bunun sebebini sormak cesareti buldum. Bana ne demiş olsa beğenirsiniz? Metanetle, azimle yüzüme karşı, hiçbir girişe gerek görmeden dedi ki:

– Benden uzak bulunmak istiyordun, bunu hissettim. Aramızdaki mesafeyi açmak sonsuza kadar açmak arzusuna ben de düştüm. Hem de sevmediğim ve hiçbir zaman sevemeyeceğim adamın...

Artık daha fazla sabredemedim: “Meliha, Meliha, Allah aşkına sus!” diyebilmişim.

Bu, bana ilk itirafı oldu. Aradan beş on gün geçtiği hâlde buna dair aramızda bir söz geçmedi. Ben çekiniyor, âdeta kaçıyordum. Kendisi ile yalnız bulunmamaya mümkün olduğunca çalışıyordum. Şimdi bir arada bulunmak zorunda kaldığımız zaman ateşli bakışlarla beni kendimden geçirmek istiyor. İrademi, benliğimi elimden almak isteğinde bulunuyor. Beni etkisi altına almak ve sonra da bütün arzularına oyuncak yapmak istiyor. Yok, buna direnemeyeceğim. Zavallı İbrahim Şemsi daha üç gün önce bana ne diyordu bilir misin? Kardeşim, eşim çok şükür afiyet buldu. Artık ben mutluyum, fakat şunu da hiçbir zaman unutmam ki benim o mutluluğa kavuşmama sebep olan sensin! Oh, mutsuz, zavallı çocuk! Öyle değil mi? Ben şimdi kendimden fazla ona acıyorum.

Bu sıcak, heyecanlı sözler üzerine gayet güzel yapılmış dondurmalarımızı yedik. Necdet, sigarasını yaktı.

– Artık gidelim, dedi. Yemeklerin hesabını görmüş, bastonlarımızı elimize almıştık. Birdenbire bana:

– Oh! Az daha söylemeyi unutacaktım, dedi. Mühim bir haber. Bizim enişte bey büyük bir mirasa konu. Hava değişimi için Beyrut’a gitmiş olan halaları orada ölmüş, hem de çocuksuzmuş, malının büyük bir kısmını bizim enişte beye, bir miktarını da Meliha’ya bırakmış. Enişte bey aile içinde şimdi bir zengin kesildi. Heybeliada’da kendisine o kadar güzel bir köşk aldı ki. Belki bilirsin. Çamlar yolunda, canım şu okula giden çamlık yolunun üzerinde aşı boyalı büyük bir köşk yok mu?

İşte o, yakında oraya taşınacaklar. Bir türlü söz dinlemiyorlar. Kışın Ada’da oturmak görgüsüzlük dedik ama mümkün değil kandıramadık. Sonbahar, ocak ayına kadar uzarmış, bilmem ne imiş. Sonuçta gitmeye karar vermişler. Bunlar ne kadar mutlu bir çift...

Hep tek yaşamak, birbirleri için yaşamak istiyorlar...

Bu sabah kardeşin bana dedi ki: Ağabey! Bakalım bizim yeni köşk için ne hediye alacaksınız! Hediyesiz o kadar büyük bir köşk döşenir mi? Bugün İstanbul’a inmiştim. Bu iki mutlu insana güzel bir halı, birkaç seccade almak istedim. Seninle şu hediyeleri alırız. Fena çıkarsa enişte beye senin tavsiye ettiğini söylerim. Razi oluyor musun?

– Pekâlâ, Beraber gider alırız. Fakat tercümanlık hakkı olarak bana ne var bakayım?

Yüzüme saf saf bakıyordu. Necdet Feridun’la birlikte lokantadan çıktık. Kendisine bu tercümanlar hakkındaki düşüncemi söylüyordum. O da gülüyordu. Bedesteni bırakarak doğru şark çarşısına gittik. Kıymetli birkaç halı ve seccade aldık. Bir balya haline getirerek arandığı zaman teslim edilmek üzere orada bıraktık. O büyük şark çarşısından çıktığımız zaman Necdet’e dedim ki:

– Eee, bu alışverişten bize ne düştü bakalım!

Elimi içtenlikle sıktıktan sonra:

– Büyük bir teşekkür, kardeşim, dedi. Yoksa bu kâfi değil mi?

Mahmutpaşa yokuşundan ağır adımlarla köprüye doğru inmeye başladık. Orada göze çarpan çürük eşya sergilerine, halis ottan yapılmış elbise satan mağazaların modellerine göz gezdirerek yavaş yavaş yürüyorduk. Ben birtakım sudan konuları ortaya atarak neşeli bir zaman geçirmek istiyordum. Gençliğimize ait hatıraları tekrar etmeye başladım. O da bana katılarak hafif hafif gülümsüyordu. Bir dakika için zannettim ki biz yine okuldayız. Veyahut okuldan henüz çıkmışız. Mektep anılarını, çocukluk maceralarını tekrar etmek, bizi şen huş bir hale getirmişti. Muzika Pazarı'nın önüne gelmiştik. Camekânlar içine konulmuş olan güzel eşyayı da birer defa gözden geçirmekte iken birden bire düşünmeden dedim ki:

– Aklına geliyor mu? İbrahim Şemsi'nin buradan alıp bize getirmiş olduğu İngiliz çakısı fikrası hatırını geliyor mu?

– Onu untabilmek mümkün mü?

Okul yaşamı hatıralarına ait olan bu çakı hikâyesi de gerçekten unutulur bir şey değildi. Okulda bulunduğumuz sırada Necdet Feridun ile birlikte kullanmak üzere buradan güzel bir İngiliz çakısı almıştık. Bilmem nasıl oldu, daha o hafta kaybettik. Kabahati birbirimize attık. Aramızda bir soğukluk oluştu. Kavga etmeye, bozuşmaya âdete bahane arıyorduk. Bu sevgili çakının kaybolması meselesi her ikimizin de o kadar canını sıkıyordu ki. Nihayet tatil günü geldi, okuldan çıktık. Fakat bu defa birbirimize küskün imiş gibi her zamankinin tersine birlikte gezmedik. Alman pazarına uğradık. Anlaşıyor ya? Birbirimize âdeta kırılmıştık. Ertesi günü akşamüzeri okula döndüğümüz zaman bu saf kalpli, vicdan sahibi İbrahim Şemsi bizi bir araya getirdi, dedi ki:

– Bu dargınlık doğrusu çok gereksiz. Buna gerek yok. Ben size bir çakı aldım. Benim tarafımdan ufak bir anı... Artık barışınız bakayım!

Ben Necdet Feridun'a bu eski anıyı, çocukluk, samimiyet hatırasını anlattığım zaman bir anda bu olay aklımıza gelmişti. Her ikimiz de aynı duygu ile!

– Saf çocuk, gerçek arkadaş, demiştik.

Bir saniye sonra ikimize de bir durgunluk geldi. Kalbimden gelen bu duyguya karşılık şimdi de: “Zavallı genç, çaresiz çocuk!” demek mi lazım gelecek?

Ona şüphe mi var. Artık orada duramadık. Biraz hızlı adımlarla gidiyorduk. Ömer Efendi mağazaları önünde ayrılmak lazım geldi. Birdenbire bana sordu:

– İçinde bulunduğum sevda tufanının her noktasını biliyorsun! Doğru söyle! Bana nasıl bir hareket yolu tavsiye edersin?

– Sabır ve tahammül... Özellikle sabretmekten vazgeçme.

İçtenlikle, arkadaşçasına birbirimizin ellerini sıkarak ayrıldık. Kendi kendime düşündüm ki sabır, tavsiye etmek kolay bir şey. Fakat ona dayanmak ne kadar zor, ne derece zor. Ya Necdet Feridun'un

hareket yolunda bir değişiklik hâsıl olsa, o zaman asıl acınacak İbrahim Şemsi değil midir? İlerisini düşünmek istemiyordum. Gözlerimin önünde kana benzer bir şey, cinayeti andırır bir hal görüyor gibi oldum. Vücudum titredi.

Bir ay sonra seyahat arzusu beni uzaklara çekti Filistin çöllerini, Dicle vadilerini gezdirdi. Yolculuk altı ay kadar uzamıştı. Bu esnada Necdet Feridun'dan bilgi alamadım. Kendisi ile haberleşemiyorduk. İstanbul'dan mektuplarım zaten seyrek gelirdi. Necdet'i ara sıra hatırladıkça kalbimin sızladığını duyardım. Bu konuyu aklımdan çıkarmak, unutmak için boşuna uğraşırdım. Nihayet işim bitti 1310 senesi martında İskenderun'dan bindiğim M. Maritime şirketinin bir vapuru beni İstanbul'a getiriyordu. Saklamaya lüzum yok. Vatanıma, doğduğum yere döndüğüm için âdeta bir çocuk gibi seviniyordum. Çanakkale boğazından girdikten sonra İstanbul kokularını alır gibi oldum. Ertesi gün sabahleyin kalktığım zaman Bakırköy, Yeşilköy sayfiyelerini gördüm. Fabrikaların büyük bacaları birer neşe heykeli teşkil ediyordu. Nihayet Kadıköy önünden geçtiğimiz sırada İstanbul'u tanıdığımdan daha parlak manzaralı, havasını evvelkinden güzel gökyüzünü daha fazla güzel, şairane, parlak buldum. Oh, hele vatanıma dönmüştüm!

İşlerimi bitirmiş, rahatça gezebilmek için artık kendi keyfime kalmıştım. O zaman sevdiğilerimi ziyarete başladım. Altı ay devam eden yolculuğum sırasında İstanbul'a döndüğüm zaman günlerce gezmek, gereğince eğlenmek için ne güzel planlar yapmıştım. Şimdi bütün o planlar karışmıştı. Her gün bir tarafa gidiyordum. Akrabadan birini görmeye, dostlarımdan biri ile görüşmeye koşuyordum.

Evvelce hazırlamış olduğum planlarda İstanbul'a dönünce Necdet Feridun'u arayıp bulmak, ne olduğunu anlamak da vardı. On, on beş gün geçtiği halde kendisini görememiştim. Nerede oturduklarını da bilmiyordum. O sırada bir gün Şişli tramvayında İbrahim Şemsi'ye rastladım. Kendisinde yine eski içtenliği, eski hoş sohbetliliği buldum. Seyahatim hakkında biraz bilgi verdim. Biraz şakalaştık, güldük. Nihayet mühim bir şey unutmuş gibi sordum:

– Necdet nerede oturuyor? Kendisini görmeyi pek arzu ediyorum da.

– Bebek'teki yalıda. Zavallı çocuk. Kendisi için bilerseniz ne kadar üzgünüm. Annesiyle şimdi oraya çekildi.

– Siz nerede yaşıyorsunuz?

– Fener yolunda... Orasını bilmem neden, ben pek seviyorum. Yazları o güzel yerden ayrılmak istemiyorum.

– Eski köşkte mi?

– Hayır, biraz ileride...

Galatasaray'a gelmiştik. Vedalaştım. Tramvaydan atladım.

Kendi kendime dedim ki:

– Yarın Bebek'e gitmeli!

Artık buna karar vermiştim.

Ertesi gün sabahleyin Bebek iskelesinde bulunuyordum. Belediye bahçesine doğru, deniz kenarında biraz yürüdükten sonra yalının önünde durdum. Ben yalıtı evvelden bilirdim. Birçok sene evvel Necdet Feridun ile bu yalıda pek hoş çocukluk günleri geçirmiştik. Yalıtı şimdi biraz harap buldum. Geçen bu kadar senelerin getirdiği bundan mı ibaretti? Çıngırağı çektim. Temizce giyinmiş tanımadığım bir uşak karşıma çıktı. Dedim ki:

– Beyefendiyi görmek isterim.

Uşak beni bir süzdü. Sonra şu yolda cevap verdi.

– Pek rahatsız, kimseyi kabul etmiyor.

Buraya kadar geldikten sonra geriye dönmeye razı olmadım. Uşağa adımı söyledim. Yabancı olmadığımı anladıktan sonra Necdet Feridun da koşup geldi. Saf çocuklar gibi birbirimizi kucakladık. Bana dedi ki.

– Pek acele, gerekli bir yolculuğa çıktığını işittim. Bu ne kadar uzun sürdü... Doğrusunu ister misin? Seni dünya turuna çıkmış sanıyorum.

– Hemen onun gibi bir şey...

Bana seyahatim hakkında bin türlü sorular sordu. Irak, Filistin hakkında birçok bilgi, ayrıntı vermeye çalışıyordum. Dicle vadileri, Irak çölleri üzerine hayli ayrıntı verdim. Sonra artık konu uzayıp gitmesin diye başka bir konu açmak istedim.

– Ey! Şimdi nasılsın bakalım, dedim.

– Şimdi çok, çok iyiyim. Yoksa bunu fark edemiyor musun?

– Öyle gerçekten çok fark var.

Onu onaylamak için ağzımdan birden bire çıkmış olan bu sözleri söylerken kendisine dikkatle bakıyordum. Çok zayıflamıştı. Çehresinin sarı rengi gözlerinin altını kaplayan siyah halkalar, bana onun söylediklerinin aksini kanıtlıyordu. Seyahatimden evvelki haline oranla şimdi daha çok ezilmiş olduğunu anlamamak, hissetmemek olanaksızdı. O halde kendisinin pekiyi olduğunu niçin söylüyordu. Eskiden sağlığından daima şikâyet eden Necdet değişmiş mi idi? Sanmam! O halde, benden saklanacak, itiraf edilemeyecek bir şey mevcut olabilir, üzüntülerini, ızdıraplarını tamamı ile itiraf etmek, onları hikâye için bir yol açabilir. Bunları söylemek ise belki.

Bu fena fikirleri aklımdan çıkardım. Daha doğrusu çıkarmaya çalıştım. Kendi kendime dedim ki:

– Bunu niçin başka bir sebebe bağlamalı? Mesela veremliler, hastalıkları arttıkça bunu itiraf edemezler. Hatta bunun zerresini bile üzerlerine kondurmak istemezler. Böyle bir şey olamaz mı?

İşte bütün bunlar bir dakikada aklımdan geçti. Kendime sordum ki:

– Burada nasıl yaşıyorsun, bakalım?

Pek sade bir şekilde... Yalıya taşınalı yedi ay olduğu halde bir defa İstanbul'a inmedim. Hatta inanır mısın, o kadar sevdiğim Göksu'ya bile bir kere gitmedim. Yok, şunu söylemeyi unutacaktım. Hava açık olduğu zaman yemekten sonra dağ yolu ile biraz gezmeye gidiyorum. Bunun neresi olabileceğini hiç düşünme! Bulamazsın! Eğlenmek için, daha doğrusu biraz hava almak için şehitliğe gidiyorum. Bu ne kadar yüce bir mezarlık...

Bu sohbet epeyce uzamıştı. Ben artık gitmek için izin istedim. Bırakmadı:

– Birlikte yemek yeriz. Sonra da şehitliğe doğru gezmeye çıkarız, olmaz mı, diyordu.

Zamanım vardı. Kendisini kırmadım, razı oldum. Yemeği yedik. Necdet Feridun arkasındaki giysisini çıkararak bir ceket giydi. Yalının koruluğu doğru açılan kapısından çıktık. Ağaçlar arasından biraz yürüdükten sonra kuru tarlalar arasından, patika yollardan ilerleyerek Robert Koleji'nin aşağılarına doğru sarktık. Rehberliği Necdet yapıyordu. Hava o gün o kadar sıcaktı ki... Mendil elde, terlerimi sile sile kendisini takip ediyordum. Şehitliğin sağ tarafında, fakat biraz uzakta yeni kabirler bulunan bir mezarlık görülüyordu. Henüz çok büyüyememiş olan ağaçlar bu mezarlar üzerine hafif bir gölge veriyordu.

Necdet Feridun oraya doğru yürüyordu. Ben de kendisini takip ediyordum. Yeni dikili olduğu

görülen ufak bir ağacın sağ tarafında bir mezar, hem de kadın mezarı... Yüreğim birden bire oynadı yerinden. Aklıma ne garip şeyler gelmişti, Mezar görülüyordu ki pek yeni yapılmıştı. Sade fakat zarif taşlar yenilikleri ile parlaklıkları ile bu mezarın henüz yirmi otuz günlük olduğunu gösteriyordu. Tam üzerine dikkat ettim. Fatma Müzehher... 1310 kelimeleri yazılıydı. Necdet Feridun bu mezara hürmetle yaklaştı. Onun bu hareketinden hiçbir şey anlamıyordum. Yalnız hayretle bakıyordum. Bana acılı bir sesle dedi ki:

– Bu talihsiz bir kızdı. Yirmi gün önce öldü. Ruhuna dua edelim!

Bulduğumuz yerin o vahşi sessizliği içinde ellerimizi kaldırarak dua ettik. Necdet Feridun ellerimden tuttu. Aşağıya doğru, Hisar'ın kayalıklarla çevrilmiş eteklerine doğru beni çekiyordu:

– Bu kız, diyordu. Bu talihsiz kız da benim hayatımda bir yara, bir acı oldu. Bilmezsün!

Bu kadar söylemiş olduğuna bile pişman olmuş bir tavırla ekledi:

– Adam sen de. Bu acıklı olayı bırakalım. Seni gereksiz üzmüş olmayayım. İşte bu da benim gibi bir talihsiz sonuçta...

O acıklı öyküyü de öğrenmek arzusu bende uyanmış olsa bile o noktada ısrar edebilmek mümkün mü? Yavaş yavaş Hisar'ın deniz kenarına indik. Ben oradan ayrılıp Rumelihisarı İskelesi'nden vapura binecek ve İstanbul'a inecektim. Deniz kenarındaki fenerin önünde vedalaştık. Kendisine elimde olmadan sordum:

– Eski kötü anıları artık unuttun değil mi kardeşim?

– Ona şüphe yok. Tamamı ile unuttum.

Yüzünde garip bir değişiklik görür gibi oldum. Acı olan bu değişiklik neden? Yoksa Necdet Feridun beni sözleriyle aldatmak mı istiyordu. Fakat neden aldatmaya gerek görüyordu? O halde Şehitlik ziyaretleri neden icap ediyordu? O kız ne idi? Kimdi?

Rumelihisarı'ndan Köprü'ye kadar olan bir saatlik süre boyunca vapurun içinde düşündüklerim, hep bunlardı. Bin türlü açıklama buluyordum. Sonra bunları birbirleri ile karıştırıyor, aralarında bir ilişki bulmaya çalışıyordum. Anlamsız, pek anlamsız. Bulduğum bütün bu açıklamalar aradığım ilişkiler güneşe karşı kalmış buz parçaları gibi birden bire eriyordu. Bütün bu hayaller, bu düşünceler içinde Köprü'ye çıkıp da kalabalık içine karıştığım zaman derin bir oh çektim...

Çünkü hayalden kurtulmuş, yaşımın gerçeğine kavuşmuştum.

Ağustos içinde bir cuma günü, gökyüzü yere sanki ateş püskürüyordu. O derece sıcak ki. Sabahleyin evimden kendimi dışarı attığım zaman biraz rüzgâr, bir taze saf hava bulabilmek için Köprü'nün üzerine koşmuş, Rumeli gazinosunda oturmuştum. Halk akın akın geliyor. Şişman efendiler, kırmızı suratları üzerinden aralıksız akıp giden terlerini durdurabilmek için mendilleriyle yüzlerini silmekte, bilet alabilmek amacıyla gişenin önünde oluşan kalabalığı yarabilmeye uğraşmakta iken diğer sesler:

– Hisar burnu mevki... Büyük dere ikinci mevki... Sözlerini etrafa saçmakta idiler. Dolup dolup gitmekte olan Şirketi Hayriye vapurları, sığağın şiddetinden bunalan halkı, saf bir hava serin bir rüzgâr bulabilmek ümidi ile Boğaziçi'nin çeşitli yerlerine taşıyordu. Kalabalığın arkası alınmıyor, hanımlar, efendiler, madamlar, mösyöler geliyorlardı. Bende de onlara karışmak arzusu uyandı. Herkes Boğaziçi'nin en uç noktalarına gidiyorlardı. Gerçekten Boğaz'ın çıkışına doğru yaklaştıkça Karadeniz'in enginlerinden hava dalgalarına yenik olarak süzülüp gelen rüzgâr, o doğal haliyle ciğerlere ne kadar ferah verir. Düşündüm. Şehrin yakıcı havası altında akşama kadar bunalmaktansa Sarıyer'e, surlara gitmeye karar verdim. Hemen yerimden fırlayarak gişe önündeki kalabalığa karıştım. Birçok ağızdan çıkan sesler, her taraftan uzatılan eller arasında biz de sesimizi işittirerek paramızı aldirttik. Bileti almayı başardıktan sonra vapura binmek için yine biraz beklemek lazım geldi. Çünkü yeni yanaşmış olan vapurun yolcuları çıkıyordu. Oh, vapura kendimi atabilirdim. Yukarı güverteye çıktım. Rüzgâr yok. Hava durgun. Herkesin mendili elinde sürekli yüzler siliniyor. Madamlar, matmazeller yelpazeleri ile serin hava arıyor. Vapurumuz hareket etti. Yine rüzgârsızlık.

Kabataş önüne geldiğimiz zaman havada bir değişiklik olur gibi göründü. Hafif bir serinlik... Saf, serin havayı solumak için geniş nefesler alınıyordu. Rumeli sahili iskelelerine uğraya uğraya ilerliyorduk. Yanımda konuşacak birini bulsam bir buçuk saatten fazla uzayacak olan şu yolculuktan bu derece sıkılmayacaktım. Fakat çevremde hiçbir tanıdık göremiyordum. Vapur, Bebek iskelesine yanaşmıştı. Gayet sevdiğim birini iskele üzerinde gördüm. Vapura binmeye hazırlanıyordu. Kendisine elimle işaret ettim. Başı ile karşılık verdi. İki dakika sonra yanıma geldi. Vapur da hareket etti. Ben biraz sıkışarak, yanımda oturanları da rica eden bakışlarla sıkışmaya mecbur ederek bu bey için biraz yer açtım, yanıma oturdu:

– Bu ne sıcak hava, diyordu. Etrafımızda sıkışmış kalmış olanlar da bakışlarıyla sanki şöyle cevap veriyorlardı.

– Bu, ne tahammül edilmez kalabalık.

Bu kişi, Necdet Feridun'un yalı komşusudur. Kendisine rastlamama memnun oldum. Öyle ya! Dört ay oluyor ki Necdet Feridun'u görmedim. Sağlığı hakkında bu beyden bilgi alabilirdim. Sordum:

– Necdet ne halde? Kendisini görüyor musunuz? Arkadaşım birdenbire fena halde bozuldu. Ne diyeceğini şaşırılmış insanlarda görülen tuhaf bir hâl ile:

– Ha Necdet mi, dedi, zavallı gitti.

– Ben şaşkınlıkla sordum

– Nereye?

– Sonsuzluğa...

– Allah aşkına! Sahi mi söylüyorsun?

– Pek sahi. Dün Şehitlik civarındaki mezarlığa gömdük.

Yerimden fırladım. Vapur Rumelihisarı'na yanaşmak üzere idi. Kendimi iskele üzerine attım. Orada ilk tesadüf ettiğim kayığa bindim. Aşağı doğru çekmesini kayıkçıya işaret ettim. Akıntıya kapılmış, süratle gidiyorduk, ben neler düşünüyordum. Hiç... Gene de zihnim karmakarışık birtakım şeylerle dolu idi. Korkunç hayaller gözümün önünden geçiyordu. Yalnız arada bir dilimden “O da öldü, o da öldü” sözleri dökülüyordu. Yalının önüne gelmiştik. İşaret ettim. Kayıkçı durdu. Hemen rıhtım üzerine atladım. Yalıda tam bir sessizlik hüküm sürüyordu. Sanki bu eski, büyük yalıyı saygılı bir sessizlik kaplamıştı.

Kapının önüne geldiğim zaman düşündüm. Ben şimdi buraya niçin geliyordum? Bilmem. Bu çevre, Necdet'in yaşadığı, son nefesini aldığı bu yer bana derin bir etki yöneltiyordu. Oraya ne maksatla geliyordum? Bunu anlayabilmek mümkün müydü? Elimi çingırağın düğmesine uzattığım zaman titriyordum. Karşıma önceki ziyaretimde gördüğüm uşak çıktı. Ne diyeceğini şaşırılmış bir adam tavrı ile yüzüme bakıyordu. Kendisine ne soracağımı zihnimde bir türlü toplayamıyordum. Ben bu evde artık kimi sorabilirdim? Nihayet uşak halimdeki perişanlıktan, kararsızlıktan maksadımı anlayarak:

– Beyler burada değil, dedi İbrahim Şemsi bey yarım saat evvel çıktı. Saffet bey de sabahleyin erkenden İstanbul'a indi.

Artık orada durmaya gerek var mıydı? Dışarı çıktım. O büyük eski kapı, ızdıraplı bir iniltiyi andıran kulak tırmalayıcı bir gıcırta ile üzerime kapandı. Sahil boyunca yavaş yavaş yürüyordum. Biraz daha ilerleyince gözümün önüne selviler, mezar taşları dikildi. Kalbimi bir korku, tuhaf bir ürperme kapladı. Kendimde anlayamadığım bir duygu bundan dört ay evvel Necdet Feridun ile indiğimiz mezarlık yolunu bana tutturdu. Taşlıklar kayalıklar arasından tırmanarak yukarıya doğru çıkmaya başlamıştım. Sıcak, sıcak. Her taraf yanıyor. Mezar taşları ateş püskürüyor. Selviler gölge yerine yere sıcak bir örtü yayıyor. Ciğerlerim şüphesiz sıcak bir hava soluyordu ki kalbim böyle ateşler içinde yanıyor. Durmayarak ilerliyordum. İşte bu aralık o küçük fidan, ziyaret ettiğimiz mezar, iki yüz adım ileride görünüyordu. Dizlerime bir yorgunluk, dehşetli bir kesiklik geldi. Şimdi evvelki gibi süratle yürüyemiyordum. Yavaş yavaş ilerledim. Serin bir rüzgâr esmeye başlamıştı. İşte o küçük fidan, sağ taraftaki mezar aynı duruyor. Üzerinde kurumuş ne olduğu belirsiz bir gül. Acaba Necdet Feridun'u nereye gömmüşlerdi? Bakınarak etrafi arıyordum. Civarda öyle yeni bir mezar yok. Bir ses sanki öteki dünyadan gelen bir ses bana şöyle seslendi.

– Mutsuz! Ayaklarının ucunda şu yeni kazılmış toprağı görüyor musun? Yerinden yükselmiş olan şu toprağın altında işte Necdet Feridun yatıyor.

– Dikkatle baktım, küçücük fidanın sol tarafında bir tepecik, taze toprak yığıntısı. Başucuna dikilmiş bir tahta parçası... Hayatın gerçeği bundan mı ibaretti? O güzel bedeninin dünyaya gelip gittiğine şimdi şu tahta parçası mı tanıklık edecekti? Oradan kaçmak, uzaklaşmak istiyordum. Gücüm kalmamıştı. Yukarıya çıkabilmek için sarf ettiğim kuvvet beni güçsüz bırakmıştı. Bununla beraber büyük bir gayretle aşağıya doğru koşmaya başladım.

Ertesi gün evden çıkmak üzere iken bir subayın beni görmek istediğini haber verdiler. Kim

olduğunu birden bire anlayamadım. Kendisinin kabul edildiği odaya girdiğim zaman İbrahim Şemsi'nin karşısında bulunuyordum. Birbirimizin elini sıktık. Her ikimiz de hayret içinde idik. Üzgün, kederli gözlerle birbirimize derdimizi anlatmaya çalışacaktık. Nerede! Nihayet İbrahim Şemsi gücünü toplayarak dedi ki:

– Evet! O gün vapurda işittim. Yalıya koştum. Hiçbiriniz orada yoktunuz! Şehitliğe çıktım. Bir yığın toprak...

– Biz o talihsiz bedeni işte toprak altına gömdük, Birdenbire bir ölüm.. Âdeta utanmasam.. Hayır söylemeyeceğim. O akşam beraber güle güle yemek yemiştik.

– Yemekten sonra sinirlerinde bir rahatsızlık hissetmekte olduğunu söyledi. Bizden müsaade isteyerek geç vakit odasına çekildi. Biz geç vakte kadar piyano çalmış, eğlenmiştik. Sabahleyin kalktığımız zaman matem içinde bulunuyorduk. Annesi odasına girmiş. Oğlunu yatak içinde serili bulmuş. Halının üzerine atılmış ufak bir enjektör masanın üzerinde bırakılmış küçük bir şişe, mühürlü bir zarf olayın önemini zavallı anneye anlatmış. Acı bir çılgılık hepimizi uyandırdı. Koştuk. Necdet hayattan çoktan uzaklaşmıştı.

– Ölümü bu şekilde oldu. Nedenine gelince, Bu dakikada nasıl bir yürek heyecanına uğradığımı bilemiyordum. İbrahim Şemsi acaba o gerçeği biliyor muydu? Belki. Fakat her nasıl olursa olsun ona ait açıklamayı almamak arzusu ile dedim ki:

– Kardeşim, bu gibi durumda pek de neden aranmaz. Kuvvetli heyecanlar, dışardan hissedilmez.

– Evet, evet... İşte bu gibi şeyler zayıf kalplileri mezara götürüyor. Fakat neler diyorum. Böyle uzun uzadıya gevezelik etmekten ise görevimi yapayım.

Bunu söylerken cebinden büyük bir zarf çıkardı:

– Sizin için, dedi. Sonra da ufak bir lavanta kutusu... Bu da yan tarafından kırmızı mumla mühürlü idi.

– Bu da sizin için, sözlerini ekledi. Biraz sustuk, sonra dedi ki:

– Masa üzerinde bıraktığı mektup annesine hitaben yazılmıştı. Uzun bir mektup... Bütün bu gibi biçarelerde görüldüğü gibi o da yaşamaktan usandığını, ölmeye karar verdiğini bütün sevdiklerinden özür diliyor onları rahatsız ederse ruhunun acı içinde kalacağını yazıyordu. Anlıyorsunuz ya, birtakım şairane tesirli sözler.

Oh! Onu okurken askerliğimi unutarak ben de hüngür hüngür ağladım. Sonra da beni şehitliğe gömünüz, diyor biz bundan amacını anladık. Kendisinden önce vefat eden bir talihsiz kızın yanına gömdük.

Kendimi tutamayarak dedim ki:

– Müzehher'in yanına değil mi?

– Evet, fakat siz Müzehher'i nereden biliyorsunuz?

– Dün mezar taşının üzerinde adını okumuştum da.

– Hakkınız var, üzüntü beni böyle ahmak etti. Şehitliğe gittiniz az evvel söylemişsiniz! Annesine yazdığı mektupta kütüphanenin üzerinde duran iki mektupla bu kutunun yerlerine verilmesini rica ediyordu. O iki mektuptan biri bana aitti. Diğer mektupla kutu ise size ait. Son vasiyetini yaptım. İşte onları getirip size verdim. Bana ait olan mektup ise...

– Onda ne yazıyor?

– Okumadım.

– Niçin?

– Çünkü zarfı yırttığım zaman içinden diğer bir zarf çıktı. Üzerinde “cinayetlerim, itiraflarım” diye yazılı idi. Ölmüş bir kardeşin cinayetlerini bilmek ayrıcalığına sahip olamazdım. O itirafları öğrenmek haksızlığında bulunamazdım. Saf, temiz olarak tanıdığım bir bedenin hatıralarını kirletmek istemedim. Bunun için yaktım. Fena mı etmiş oldum? O ince kalp cinayet işleyecek yapıda değildir. Meğerki o cinayet kendine nefesine ait olsun! Zavallı Necdet!

O dakikada her ikimizin de gözlerinde birkaç damla üzüntü yaşı görüldü. Bu birkaç damla tuzlu suyun ne önemi olabilir? Biz ona yürekten ağlıyorduk.

İbrahim Şemsi kalktı, vedalaşarak odadan çıktı. Ayrılırken bir şey söylemeyi unutmuş unutkan bir tavırla dedi ki:

– Rica ederim, size yazılmış olan mektupta neler olduğunu bize söylemeyiniz! Belki bazı acıklı şeyler...

Tekrar elimi sıktı. Ağır adımlarla uzaklaştı. Kendi kendime diyordum ki: “Saf kalpli kahraman; iyi yürekli vicdanlı arkadaş.”

Hemen odama çekildim. O gün bir yere çıkmaktan vazgeçtim. Kalbimi yakan bir merakla Necdet Feridun’un bana emanet ettiği son hatıralarını okumak istiyordum. Evvela küçük lavanta kutusunu dikkatle açtım. İçinden kurumuş sarı bir gül, buna sarılmış bir de minimini beyaz bir kumaş... Bunlar ne olacaktı? Kim bilir? Bunları kutudan çıkardım. Kurdeleye dikkatle baktım. Bazı yerleri lekeli idi. Beyaz, parlak ipekli kurdelenin ötesinde berisinde görülen bu küçük krem rengindeki lekeler acaba gözyaşlarından mı hâsıl olmuştu. Sarı, kurumuş bir gül. Bundan ne anlaşılabilirdi? Bir süre düşündüm. Bu aşk bilmesinin anahtarı işte orada, gözümün önünde hazırды. Mektubu hemen elime aldım. Büyük bir zarf... Açtım. Oh, şüphesiz bunu okuyacaktım! Okumak için bir mecburiyet hissediyordum. İbrahim Şemsi’nin gücü bende yoktu, onu okumakta haklı sayılabilirdim. “cinayetlerim, itiraflarım” İbrahim Şemsi bu kelimeleri söylerken kalbim nasıl titremişti. Aman Yarabbi! Demek oluyor ki Necdet Feridun’un hareketlerinde cinayet sayılacak bir şey var. O da İbrahim Şemsiye karşı yapılmış bulunuyor. Evet, anlaşılıyor ki Necdet ona yazmış olduğu mektubunda bu cinayetleri itiraf etmiş, ondan af istemiş... Bu konular bir dakika içinde aklımdan geçti. Mektubu titreyen ellerimle açtım, zarfın içinden birçok kâğıt çıktı. Renklerinin başka başka olduğuna bakılırsa bunların değişik zamanlarda yazılmış olduğu anlaşılıyordu. Bunları sırasına koymak beni bir iki dakika işgal etti. Bu uzun mektubu sohbet şeklinde de yazılmıştı. Bana şöyle hitap ediyordu:

“Kardeşim! Hatırladın mı, bilmem. Sen seyahatinden dönüp de Bebek’e beni görmeye geldiğin zaman şehitliğe doğru beraber bir gezinti yapmıştık. Orada sana bir mezar göstermiştim. Bu konuda benden açıklama istemekte olduğunu bakışlarından anlamıştım. O zaman başını bildiğin hikâyenin pek

acıklı olan sonlarını da sana yalnız, sana söylemek isteği kalbimde şiddetle vardı. Birkaç defa söylemeye cesaret eder gibi oldum. O an gerçeği sana itiraf etmek için kelimeler dudaklarıma kadar geliyordu. Fakat itiraf edemeyecektim. Maceranın sonlarını söylemeyecektim. Çünkü ben hatada bulundum. Yok, yok şimdi sana her şeyi itiraf edebilirim. Çünkü bu satırları okuduğun zaman ben bu dünyanın acılarından kurtulmuş olacağım, sonsuzluğa çekilmiş bulunacağım. İşte o sırada artık sen bana lanet edemeyeceksin! Yüzüme karşı “Alçak, senin yaptığın kabahat değil, cinayet!” diyemeyeceksin! Evet, bunun için itiraf edeceğim, oh! Tamamen söyleyeceğim. Yaptığım bir cinayetti. Hem de müthiş bir cinayet, fakat elimde olmayarak yapılmış bir cinayet. Hareketlerimde kasıt olmayarak işlenmiş bir cinayet. Beni talihim, kötü talihim –gözlerim bağlı olduğu hâlde- bir uçurumun kenarına getirmişti. Gözlerimi açtığım zaman bilinçsiz hareketlerim beni uçurumdan aşağı yuvarladı. O dakikada ne yapabilirdim? Kaderimin yaptığına itaat etmekten başka elimden ne gelirdi. İşte ben de öyle yaptım. İtaat ettim. Fakat bu itaaten bir cinayet oldu. O vicdansızca hareketimin cezasını sonra çekeceğim. Bilmem şu tavrım iyi yüreklerde merhamet, vefa hisleri uyandıracak mı? Heyhat... Yine o gün bana hasta olup olmadığımı sormuştun! Ben de rahatsız olmadığımı, artık hayatımın son macerasının acılarını, etkilerini unutmuş olduğumu söylemiştim. Bilsen bu cevabı verinceye kadar ne derece sıkıldım, nasıl ızdıraplar içinde kaldım. Çünkü o gün bu sözlerimle seni aldatıyordum. İlk defa olarak sana karşı da yalan söylemeye mecbur bulunuyordum. Hâlbuki o zamanlar ben çok sıkıntılı bir hayat geçiriyordum. Bunu itiraf edemezdim. Çünkü bunu itiraf etmek, hikâyemin söylemediğim kısımlarını da söylemeye beni itecekti. Kalbim buna razı olmuyordu. En sevdiğim kimselerden de “sefil” hitabına uğramayı nasıl isteyebilirdim? Bunun için yalan söyledim, seni aldattığımdan dolayı da vicdanım çok azap duydu. Fakat görmüştüm, gözlerinden hissetmiştim ki sen o sözlerime bu laflarıma inanmamıştın!

Şu satırları yazarken tüylerimin yine ürpermekte olduğunu duyuyorum. Bilmediğim tanımadığım bir ses, bilinmezden gelen bir ses bana. “Hayatının o siyah sahifelerini anlatan kâğıdı yırt at, cinayetini, kimse bilmesin sonra sana lanet ederler.” diyor. Hayır, yırtmayacağım! Bu açıklamayı ben sana borçluyum. Çünkü benim felaketimi en iyi bilen, bana acıyanlardan biri sensin! Ben seni de istemeyerek aldattım ve elimde olmayarak yalan söyledim. Onun için bu ayrıntıyı vermeye mecburum. Fakat bilmem hikâyemi okuyup bitirdiğin zaman bana lanet edecek misin? Yoksa felakete sonuçlanan aşkıma acıyacak mısın? “Talihsiz çocuk” sözüne layık göreceksin? Bu satırları okuduğun zaman ben bu dünyadan göçmüş olacağım. Fakat ya ruhum, ya ruhum. O eziyet çekmeyecek mi? Bilmem. Fakat ben ruhun varlığına eminim.

Önsöz... Evet, sanki sohbetimin önsözü olarak yazdığım şu birkaç satırı tekrar gözden geçirdiğim zaman kalem orada durdu. Onu harekete geçiren parmaklarımda güç kalmamıştı. Yazamıyordum, yazamayacaktım. Suçunu itiraf etmek bir insan için meğer ne kadar zormuş. Hareketime cinayet diyemiyorum. Fikrim birtakım hafifletici neden arıyor ve buluyor. Gözüm o hareketimi cinayet değil de suç hâline getiriyor. Her ne ise...

Suç, cinayet, ne ad verilirse verilsin, ah şu vicdan azabı yok mu? İnsanı en müthiş ızdıraplardan, en korkunç işkencelerden daha acı veriyor, daha çok rahatsız ediyor.

Tam bir hafta her gece yatak odama çekilip de kalemi elime aldığım zaman o vicdan azabı, bana yazmayı yasaklardı. Bir aralık bunu düşünmeyerek, o düşüncelerden kurtularak yazdığım yazıları sonradan okuduğum zaman hayret ederdim. Çünkü bu karmakarışık yazıların ne olduğunu anlamakta güçlük çekerdim. Yalnız birtakım yerlerinde ancak şu kelimeleri fark ederdim: “Felaket, talihsizlik, ah Meliha”

Meliha... Evet, Meliha, işte ben sana ondan bahsetmek istiyorum.

Hatırına geliyor mu? Midilli'den geldikten bir süre sonra Tokatlıyan'ın İstanbul'daki lokantasında sana rastlamıştım. O zaman maceramın bazı bölümlerini anlattığım sırada Meliha'dan pek çekinmekte olduğumu ve bu işin sonucundan korktuğumu söylemiştim. Ah! Bunda ne kadar haklıymışım. Bir öngörü felaketlerimin henüz bitmediğini bana ihtar eder dururdu. Meğer ne kadar doğruymuş. O zaman demiştim ya. Midilli'den döndüğüm zaman Meliha'yı pek fazla sabırsızlık içinde görmüştüm. Ah, o beni aşkının, kahrından pençesi altında ezmek istiyordu. Ben o pamuk pençenin altında ezilmekten çekiniyordum, ezilmekten üzüliyordum. Bu ince noktaları, bilmem ki gerektiği gibi hissediyor musun? Sonraları çok iyi anlamıştım ki Meliha gerçek aşktan yoksundur. Eğer onun aşkında, onun sevdasında samimiyet bulunmuş olsaydı zavallı İbrahim Şemsi hayatının sonuna kadar mutlu yaşardı, mutlu ölürdü. Bu saf, bu vicdanlı çocuk mutlu olmaya layıktı. Fakat onun saf, sessiz bir aşkla taptığı karısı hiç de o tipte yaratılmış biri değildi.

Genç kadında yalnız şiddetli bir tutku vardı. İşte bu kadar... Bir senelik, incelemem bana bu gerçeği gösteriyordu. Meliha istiyordu ki kendisi biraz sevsin! Fakat pek çok sevilsin! Aşkı kendisine özgü kalsın! Sevdiğinin tutkuları, zevkleri, hevesleri, bütün hayatı, her şeyi, her şeyi kendisine ait olsun! Fakat kendisi o aşktan, o sevdadan bıktı mı âşıktan bir hiç gibi, bir oyuncak gibi kıymetsiz bir şey gibi kırıp atıversin!

Meliha kendisini sevenleri sevmezdi. Onun arzusu, emellerine isteklerine uymayanları ele geçirmek, ele geçirebildikten sonra da yok etmek, perişan etmektir. O, kendisini sevmeyenleri severdi. Şiddetli bir tutku ile severdi. Fevkalade bir çılgınlıkla severdi. Onu pençesi altına almak, onu sevdası altında ezebilmek için her şeyi feda ederdi. Kocasını, çocuğunu, namusunu, yokluğu her şeyi, her şeyi göze aldırırdı. İşte bunlar tutkuların hayvani cinsel arzularının neticeleridir. Bunlar öyle doğal nedenlerdir ki sonucu genellikle çok korkunç olur. Fakat ne çare? Tabii. İçgüdülere karşı konulabilir mi?

Azizim! Sana bu satırları yazmak için kalemi elime aldığım zaman bedenimde şiddetli bir yorgunluk vardı. Kalemi bırakarak düşünmeye dalmak istiyorum.

Midilli'den döndükten sonra Meliha ile pek az buluşmaya karar vermiştim. Ama bu gerçekleşmedi. Her iki aile Fener'de bulunuyordu. Köşkler birbirine pek yakındı. Meliha, çocuk düşürmeden dolayı rahatsız... Gidip görmemek, hatırını sormamak pek ayıp olacak, özellikle bu durum aile arasında birtakım dedikoduları da doğuracak. Öyle ya, Midilli'ye birdenbire seyahat etmem, orada üç aydan fazla kalmayı kararlaştırmışken bu zamandan evvel ansızın dönmem, döndükten sonra da beni bir sene tamamıyla meşgul etmiş olan Meliha'ya karşı pek yabancı davranmam birtakım şüpheler uyandıramaz mıydı? Bundan dolayı yine kibarlığın gerektirdiği ziyaretlerde kusur etmiyordum. Meliha ile odada yalnız kaldığımız zaman bana biraz dargınlık tavrı gösterdi.

Vedalaşıp gitmeye hazırlandığım vakit bir garip bakışı, sonra da pek sitemli bir el sıkışı vardı ki... Bu bakışlar, bu el sıkışlar bana neler, ah neler hatırlatıyordu. Genelde ben onları anlamamayı tercih ediyordum. Zavallı İbrahim Şemsi o günlerde ne kadar mutsuz, ne kadar üzgün bulunuyordu, Karısının rahatsızlığı onu böyle bir acı içinde bırakmıştı. Karısına karşı içten bir aşka sahip olan İbrahim Şemsi yalnız kaldığımız bir gün âdeta bir çocuk gibi ağlamıştı. O, bu çocuk düşürme meselesinde

karısının dikkatsizliğinden şikâyet ediyordu. Eğer gerçeği bilse?

Ben de kendisinin itirafına kadar böyle bir şeye ihtimal vermemiş, hatta şüphe bile etmemiştim. Bir gün pembe köşkün küçük salonunda yalnızca oturuyorduk. Meliha'nın rahatsızlığı artık geçmiş, iyileşmişti. Yalnız biraz kansızlığı, güçsüzlüğü vardı, İşte o kadar... Sohbeti birtakım hafif sözlere ayırmak istiyordum. Nihayet. Meliha, hastalığı sırasında geçirdiği sıkıntıdan bahsetti. Kadınlık hayatının nasıl ağır bir yük olduğunu anlatmaya girişti. Ben kendisine dedim ki:

– Hemşire, gebeliğinizi niçin umursamadınız? Çocuk düşürmenin ne kadar zor ve bazen de pek korkulu olduğunu bilmiyor muydunuz? Kocanız, aileniz bu yüzden ne kadar sıkıldılar, ne kadar eziyet çektiler, gördünüz. Artık başka bir defa böyle bir tedbirsizlikte, kayıtsızlıkta bulunmazsınız değil mi?

Meliha bu sözleri dikkatle dinledi. Sonra ciddi bir tavır gösterir bir duruşla yaslanmış olduğu koltukta bir doğruldu. Kollarını kavuşturdu, uzun bir tartışmaya hazırlanmış olduğu görülüyordu. Alayı andıran bir gülüşle dudaklarından dökülerek sert bakışlarla bana bakıyordu. Birdenbire dedi ki:

– Necdet Bey! Sizinle biraz ciddi konuşalım mı? Bence buna gerek var, hem de kesinlikle... Çünkü artık sahte tavırlardan, maske altında yaşamaktan bıktım. Buna emin olunuz. Bundan sonra o maskeyi atalım! Ciddi, samimi konuşalım olmaz mı? Ben kalbimin hissettiklerini açıktan açığa size söylemeye işte başlıyorum.

Meliha bir dakika durdu. Sonra iri mavi gözlerini gözlerime dikerek sözlerine yavaş yavaş devam etti:

– Beni seviyorsunuz değil mi? Oh! Bunu inkâra gerek yok. Sizi sevdiğime emin olduğum kadar ben buna da eminim. Hem de şiddetle seviyorsunuz! Bunu da anlıyorum. Fakat bu aşkın sonucundan korkarak benden daima uzaklaşmak istiyorsunuz, çünkü sevginize benden karşılık göremeyeceğinizden korkuyorsunuz. Bu sevdanın yanlışlığından ürküyorsunuz. İşte... İşte bu noktada aldaniyorsunuz. Çünkü sizi seviyorum. Sevginizin layık olduğu derecede, belki ondan fazla seviyorum.

Bu son cümleleri söylerken Meliha önüne bakıyordu. Tam bir itaati gösterir bir tavır ile kollarını yanlara bıraktı. Kendisine ne cevap vereceğimi bekliyordu. Hâlbuki ben bir söz söylemiyordum. Çünkü söyleyemiyordum. Hiç beklemediğim, akla getirmedığım zor bir durum karşısında kalmıştım. Sanki kalbimden, beynimden vurulmuşum. Vücudumun ter içinde kaldığını duydum. Koltuk sandalyesi üzerine kendimi bırakıvermiş, sanki yağılıp kalmıştım. Meliha güçlü bir sesle ve kuvvetli bir ifade ile sözüne devam ederek dedi ki:

– Sözlerime inanmıyorsunuz, cevap vermeye bile değer görmüyorsunuz. O halde sizi inandırmak için her şeyi itiraf etmeliyim. Çektiklerimi, duygularımı söylemeliyim beyefendi! Şimdi benim için uğursuz olan evlilik henüz gerçekleşmeden, daha doğrusu biz Fener'e taşınır taşınmaz beni sevmeye başladınız, değil mi? Boşuna inkâr etmeyiniz. O sıradaki bütün halleriniz, bütün hareketleriniz bunu bana anlatır dururdu. O zaman ben aşkınıza inanmamıştım güvenmemiştim. Çünkü sizin eski halleriniz beni korkutuyordu. Siz her çiçeğe konan kelebeklere benziyordunuz. Sevdalarınız geçici, arzularınız pek kararsızdı. Görüyorsunuz ya! Sizin hakkınızda ne güzel araştırma yapmıştım. O sırada ben size iltifat yüzü göstermiş olsaydım, diğer maceranızdaki gibi bu sevda hikâyesi de arkadaşlarınıza güle güle anlatılacak, zevkli bir mesele oluşturacaktı. Fakat ben öyle yapmadım. Kırdığınız bütün

kalplerin intikamını almak istedim, sevdanızı çiğnedim, bedeninize önem vermedim. Çünkü o sevdanın bana layık olduğunu anlayamamıştım. Çünkü o bedenin benim istek, arzularımı, özeli olan bir kişi olduğunu anlayamamıştım. İnsafsızca hareket ettiğimi şimdi çok iyi anlıyorum. Ama siz de o insafsızlıklarımın cezasını bana çektiriyorsunuz, beni harap ediyorsunuz, çünkü benden kaçırıyorsunuz.

Meliha sesini yavaş yavaş yükseltiyordu. Facia sahnelerindeki aktörler gibi sesine ezici bir incelik, imdat isteyenlerde görülen bir yalvarma tarzı vermekte başarılı oluyordu. Sözüne keserek dedim ki:

– Rica ederim, bu meseleyi burada bırakalım! Bu konuşma beni üzüyor, acılar içinde kalmamı istemezsiniz değil mi, hemşire?

– Bu sefer de elimden kurtulmak, kaçmak istiyorsunuz öyle mi? Hayır, itiraflarıma başladım, bitirmeliyim. Bir de rica ederim, bir daha bana hemşire diye hitap etmeyiniz, bu deyim de beni çok üzüyor. Rahatsız olmamı istemezsiniz değil mi beyefendi?

Meliha bir dakika sustu. Sonra yalvarır gibi tavır alarak titrek bir sesle sözüne devam etti:

– Evet, o zaman ben size önem vermemiştim. İbrahim Şemsi Bey beni istediği zaman işte bunun için hemen razı oldum. Çünkü ileride sizi sevebilmekten çekiniyordum. Bir de bizim beyin her türlü özel durumları beğenime uygun gibi görünmüştü. Aldanmışım. Bunu sonradan takdir ettim. Ben aşk konusunda tutkuluyum. Kıskançlığı çok severim. Evlendikten sonra kocamı kendime, arzularıma uygun bulmadım. Hayalimde senelerden beri besleyip büyüttüğüm koca İbrahim Şemsi Bey'e hiç benzemiyordu. Kocam beni şüphe yok seviyordu. Fakat sevgisi pek sakindi. Benimle o kadar meşgul olamıyordu. İstiyordum ki kocamın her dakika düşüncesi ben olayım. Kalbi, vücudu, hayati her şeyi bana ait olsun! Hâlbuki o, kalbini de, vücudunu da, hayatını da görevine ayırıyordu. Ben kalbimin bütün tutkularıyla buna razı olamazdım. Onun için kendisini sevmedim. Sevgiye dair kalbimde bir hareket duymadım. Fakat kocamın hâlindeki saflığa, sevgisine acıyordum. Kendisine hürmet ettim, saygı gösterdim. Eğer evlendikten sonra yolumuzda size tesadüf etmemiş olsaydım belki bu hayata alışacaktım. Mutlu denebilecek bir derecede yaşayacaktım. Fakat size tesadüf ettim, siz benimle ilgilendiniz. O sırada ben de sizi inceledim. Düşüncelerimde, ihtimallerimde yanılmış olduğumu günden güne anlıyordum. Sizin bana olan sevginizi, duygularıma daha uygun buldum. Ben o kadar sakın içli muhabbeti sevmem. Romanlarda görülen kahramanlıklarla dolu aşklara âdeta tapırım. Sizin muhabbetinizi kahramanlığa daha benzer buldum. Sonuçta sizi sevdim...

Meliha koltuk sandalyesinden birdenbire kalkarak iki elini omuzlarıma dayamıştı. Bakışları hüznünlüydü. Durdurdu çare arayanlara özgü bir hâl vardı. Omuzlarımı pek yavaş bir şekilde sarsarak tatlı bir sesle dedi ki:

– İşıtiyor musun, Necdet, seni sevdim, sevmeye alışmamış bir kalbin bütün hırsı ile bütün hevesi ile sevdim.

Meliha, şimdiye kadar “sen” diye bana hitap etmemişti. Demek ki aramızdaki resmiyeti kırmak, yakınlaşmak istiyordu.

– Rica ederim, dedim. Kendinize geliniz. Artık bu konuşmaya son verelim. Birinin içeri girme ihtimali var. Sizi bu hâlde görürlerse...

– Görürlerse ne önemi var? Ben kahramanca bir aşk istemiyordum? İşte onun sonuçları ortaya çıkar. Bu iş de biter böylece.

– İzin verin de bendeniz çekileyim. Ne kadar eziyet çekmekte olduğumu bilseniz bana merhamet edersiniz.

– Yok, itiraflarımı tamamıyla dinleyeceksiniz, bunun için ben de sizin merhametinizi rica ederim. Evet, sizi sevmekte olduğumu anladıktan sonra benden çekilmeye başladınız. O derecede ki kendimi çok güç tutabiliyordum. Gereksiz bir hareket yapmaktan korkuyordum.

Nihayet... Nihayet sizin sinir hastalığının tedavisi için keman çalmayı kabul etmiş olduğuma beni pişman ettiniz. Ben size her ne şekilde olursa olsun yakın bulunmak istiyorum. Bunun sonuçlarından korkmuyordum. Bunda da hata ettiğimi sonradan anladım. Size olan sevgim o sıralarda daha da artmıştı. Bir sabah duygularımın coşkusu esnasında bir bunalıma kapılıp çocukçasına bir harekette bulundum. Ben o dakikada kendimden geçmişim. Ertesi gün oda kapısını kapalı buldum. Bir yıl evvel sizin sevginizi reddettiğim gibi siz de benim aşkıma hakarete layık gördünüz. Beni reddettiniz. Ertesi günü de Midilliye gittiniz. Bu harekete dayanabilmek benim için mümkün değildi. Aşkınızı kalbimden tırnaklarımla çıkarıp atabileceğimi, sizi unutabileceğimi sanıyordum. Bunda da aldandığımı biraz sonra hissettim. Sizi unutamıyordum, sevginizi yüreğimden atamıyordum. Sonraları, bu hareketinizi yerinde gördüm. Hatta bunu samimiyetinize, ahlakınızdaki yüceliğe bağlayarak sizi daha takdire değer bulmaya başladım. Yalnız... Yalnız siz samimi, hissi bir muhabbetle kalmak istiyordunuz. Ben buna razı değildim. Aşkın her türlü anlamıyla sizi sevmek istiyordum. Yarabbi! Neler söylüyorum. Necdet, Necdet sen beni çıldırttın!

Meliha elimi ellerinin içine almış sıkıyordu, ben bir suçlu gibi titriyordum. O yine sözüne devam etti.

– Artık ne yaptığımı bilmiyordum. Sevmediğim, hiçbir zaman sevemeyeceğim bir adamın çocuğunu taşımak istemedim.

– Meliha ne diyorsun? Bu bir delilik.

– Evet, fakat ben onu senin için yaptım. Aşkımızın devamı için yaptım.

– Bundan korkmadın mı? Günahtan çekinmedin mi?

– Korktum, fakat seni elimden kaçıracağım diye korktum. Başka türlü sana sahip olabilmeyi ümit etmiyordum. Onun için bu cinayetten çekinmedim. Bunun sebebi sen değil misin? O hâlde ikimiz de günahta ortağız.

– Meliha neler söylüyorsun? Böyle bir şey yaparak neler ümit ediyordun?

– Bunda anlaşılmayacak bir şey yok! Ben İbrahim Şemsi Bey'den boşanacaktım. Siz de beni alacaktınız. Hâlbuki doğuracağım çocuk ortada bir engel olacaktı. İşte ben çocuğu düşürmekle o engeli vaktinde ezdim.

– Meliha beni korkudan titretiyorsun! Bu, ne kadar taş yüreklilik. Bu arzunun bu isteğin mümkün olmadığını hiç mi anlayamıyorsun?

– İşte o taştan yürek senin önünde yumuşuyor, eriyor. Necdet, Necdet! Bana da, kendine de acı mıyor musun?

Meliha, kollarını boynuma dolamak istiyordu. Ben büyük bir korku, şiddetli bir heyecan içinde ne

yapacağımı bilemeyecek derecede hareketsiz kalmıştım. O sırada bize doğru yaklaşan ayak sesleri her ikimizi de koltuk sandalyelerinin üzerine yığıp bırakmıştı, İçeriye Ferit Saffet Bey’le kardeşim girdi. Bizim enişte bey her zamanki kahkahaları arasında diyordu ki:

– Tamam... Mutsuz âşıklar gibi niçin böyle sessiz duruyorsunuz? Bu hâl ne? Her ikinizde de bir karamsarlık, bir surat... Canım, ne var Allah aşkına?

Şüphelerini uyandırmamak için hemen cevap verdim.

– Hiçbir şey yok. Her ikimiz de hastayız... Zevk edecek değiliz ya!

– Öyle ise ben sizi eğlendireyim, biraz piyano çalayım olmaz mı? İyi hatırıma geldi. Hepimizin sevdiği “Çılgın Çocuklar” valsini çalayım. Hanım! Onun notası nerede idi?

Hemşire bu valsın notasını buldu. Enişte bey de beceriyle çalmaya başladı. Her ikimiz de düşünüyorduk. Sonuçta bir uzlaşmaya varmıştık.

Piyano bittikten sonra Ferit Saffet Bey yanımıza geldi, oturdu, Heybeliada’da kendisine miras kalan köşkü nasıl döşeyeceğini, ne suretle süsleyeceğini uzun uzadıya anlatmaya başladı. Her ikimize de hitap ederek diyordu ki:

– Ee! Bize misafirliğe geleceksiniz ya! Size neler ikram edeceğimi bilerseniz... Fakat bizim yeni köşke ne hediye alacaksınız bakalım? Doğrusu hediyesiz olmaz. Öyle değil mi Necdet? Canım niye cevap vermiyorsun?

Bilmem, ne diyebilecektim. Meliha’nın işlemiş olduğu cinayet sınırlarıma o derece dokunmuştu ki hareketsiz âdeta cansız bir hâlde bulunuyordum.

Bugün biraz çokça rahatsız olduğumu söyledim. İzin alarak bizim köşke gitmek istedim. Vedalaşırken Meliha’nın yüzüne bakmaya cesaret edemiyordum. Bakışlarımızın karşılaşmasından âdeta korkuyordum. Zannediyordum ki elimde olmadan yapacağım bir hareketle, bir bakışla ona teklifini kabul ettiğimi anlatmış olacaktım. Oh! Bu vicdansızlık bana pek ağır geliyordu. Pembe köşkten dışarı kendimi attığım zaman saf havanın ciğerlerime şiddetle hücum ettiğini, biraz serinlediğimi duydum. Odama gittiğim zaman düşünmeye başladım. Meliha’nın teklifini kabul etmek mi lazımdır. Etmemek mi? Her iki yönden de bin türlü sakıncası, bin türlü vicdansızlığı vardı. Yarabbi! Ne zor durumda bulunuyordum.

Aradan üç gün geçtiği halde birbirimizi görmemiştik. Ben kendisine tesadüften pek ziyade çekiniyordum. Kendi kendime düşünmek, kararlarımı vermek için yalnız kalmam gerekiyordu. Bu üç gün içinde aklımı Meliha’nın hep o teklifi meşgul ediyordu. Bunu kabul etmeli miydim? İbrahim Şemsiye karşı öyle bir vicdansızlığı uygun görmek bence mümkün değildi. Meliha’dan artık korkmuşum. Anlıyordum. Bu meseledeki kesin kararlılığı onu her şeyi yapmaya yöneltecekti. Fakat benim için buna katılmak mümkün müydü? Teklifini reddetmek onu kırmak, ümitlerini alt üst etmekti. O bunu kendisine hakaret sayacak, belki de bundan dolayı birtakım rezaletlerin çıkmasına sebep olabilecekti. Dördüncü gün sabahleyin pembe köşkten bir hizmetçi kız geldi. “Meliha Hanımefendi sizi görmek istiyormuş.” dedi. Bu daveti ister istemez kabul etmek lazımdı. Meliha beni küçük salonun ta kapısından karşıladı. Artık büsbütün iyileşmiş gibiydi. Yüzüne baktığım zaman tuvaletine

iyice dikkat etmiş olduğunu anladım. Bir küçük ziyaretin kabulü için bu kadar özene ne lüzum vardı, bilmem. Meliha'nın şimdiye kadar kendisini bana daha parlak, daha çekici göstermek için böyle süslenmek zorunda bulunduğunu hiç hatırlamıyorum. Küçük salondan içeri girdiğim zaman aramızda hiçbir şey olmamış gibi güler yüzlü bulunuyor ve bana güzel, ahenkli sesiyle diyordu ki:

– Sizinle görüşmek böyle törenle mi olacak? Dört gündür hiçbir yerde görünmediniz, nihayet sizi çağırtmak cesaretinde buldum. Reddedeceğinizden korkuyordum. Bu derece yalnızlığa neden gerek gördünüz, bilmem. Özellikle pek sabırsızlıkla sizi beklediğimi bildiğiniz halde...

– Affedersiniz, diyebildim.

– Bana rastlamaktan korkuyordunuz değil mi? Canım, Necdet Bey benden bu kadar niçin çekiniyorsunuz, bu derece neden uzaklaşmak istiyorsunuz?

– Sizi kırmaktan, arzularınıza karşı gelmekten korkuyorum da...

– Onu bir tarafa bırakalım, şöyle karşıma oturunuz. Size kendi elimle bir çay pişirmek istiyorum. İçerseniz, değil mi?

Karşısındaki koltuk sandalyesine oturdum. Masanın üzerinde mini mini bir beyaz semaver bulunuyordu. Beyaz bir buhar, o küçük semaverin ufacık gövdesini titretiyordu. Mavi gözlerini bana çevirmiş, gülüyordu, acele ile fena bağlanmış olan kravatımın biçimsizliğine gülüyordu.

– Kravatınızı bağlayayım, dedi. Artık süsünüze hiç önem vermez oldunuz, öyle ya! İnsan sevildiğini anladıktan sonra...

Meliha bir dakika durdu, süslü elbisesine bir baktı. Sonra hafifçe omuzlarını silkti. Bu hâl bana neler, neler anlatıyordu.

Meliha sözüne devam etti.

– Geldiğinize ne kadar iyi ettiniz, teşekkür ederim. Bugün yalnız kaldım. Kocam erkenden göreve gitti. Annem biraz eşya almak için Beyoğlu'na çıkmaya mecburdu. O da bu trene yetişti. İşte bu suretle kendi kendime kaldım. Çayınızı hazırlayayım olmaz mı?

– Teşekkür ederim.

Meliha yerinden kalktı. Semaverin bulunduğu masaya doğru yürüdü. İpek bluzunun geniş kollarını yukarıya kıvırdı. O güzel kollar bütün beyazlığı ile meydana çıktı. Çay bardağı almak, yerlerine koymak bahaneleriyle odanın içinde dolaşıp zarafetini gösteriyor, beni o güzellikler ile bayıltmaya, âdeta, çekmeye çatışıyordu. İki koltuğun arasına bir masa getirdi. Üzerine çay fincanlarının bulunduğu gümüş tepsiyi koydu. Karşıma oturdu ve dedi ki:

– Şöyle karşı karşıya çay içeriz biraz konuşuruz. Sahi; çayınıza biraz konyak koymaz mısınız? Punc seversiniz değil mi Necdet Bey?

– Alkol sinirlerime dokunuyor. Müsaade ederseniz sadece çay içeyim.

– Bir kadeh konyağın tesiri olmaz. Hem de sizi biraz açmış olurdu...

Meliha sürekli gülüyordu. Tepsinin üzerine konulmuş olan bir kadeh konyağı benim fincanıma

boşaltdı. Bu kadında karşısındakini etkileyen öyle garip bir hâl, bir kuvvet vardı ki insan onun arzularını yerine getirmeden başka bir çare bulamıyordu. Çaylarımızı küçük gümüş kaşıklarla karıştırdık, yavaş yavaş içiyorduk. Meliha çay içmekle meşgul olduğu sırada bana diyordu ki:

– Geçen gün biraz şiddetli davrandım, sanırım. Sizi üzdüm. Affınızı rica ederim. Amacım o değildi.

Sanki af isteme amacıyla söylenen bu sözlerde öyle karşı konulmaz bir etki vardı ki hemen yerimden fırlayarak o güzel dudaklardan öpecek, sonra da her türlü isteklerini, arzularını yerine getirmek için vicdanımı ayaklar altına alacaktım. Kendimi toparladım. Bu konunun tekrar açılması, uzayıp gitmesi benim hakkımda hiç de hayırlı olmayacaktı. Nezaketle dedim ki:

– Rahatsız olmamı istemeyeceğinizi çok iyi biliyorum. Onun için rica ederim, o konuyu tekrar açmayınız!

– Ya, siz benim rahatsız olmamı ister misiniz?

– Hiçbir zaman

– O hâlde konuyu açalım ve kesin bir karar verelim.

Yine o tufan başlayacak mıydı? Bu kızın sözlerinde nasıl, bir şiddet, söyleyişinde nasıl bir incelik, bir büyü vardı ki, benim irademi götürüyor, düşüncelerimi alt üst ediyor, sonunda beni benlikten çıkarıyordu. Yalvaran bir bakışla cevap verdim:

– Peki, o meseleye bir son verelim! Ancak rica ederim şiddet göstermeyiniz! Kararlarınızı düşünerek bir bir inceleyelim. Dört günden beri devam eden fikirlerim, düşüncelerim bana bir karar verdirdi. Diyebilirim ki hemen kesin bir karar.

– Eh! O kesin kararı öğrenebilir miyiz?

– Şüphesiz... Mademki arzu buyuruyorsunuz! O karar bana görevimi bildiriyor: “Kardeşlik ve dostluk hukukunu ayaklar altına alma!” diyor. Doğrusunu söyleyeyim mi Meliha Hanım, sizin teklifinizi kabul etmek bir cinayet teşkil edecek. Ben bilerek böyle bir cinayet işlenmesine seyirci kalamam.

– Necdet Bey, Necdet bey! Rica ederim, beni ümitsizliğe düşürmeyiniz! Kendinize ve bana acıyınız. Hissediyorum ki tam bir ümitsizliğe düştüğüm gün her türlü vicdansızlığı yapabileceğim. Beni o duruma düşürmeyiniz!

– Canım, siz de böyle sinirlenmeyiniz! Şiddet göstermeyiniz! Fikirlerimi söyleyeyim, fakat insaf ile dinleyiniz. Siz bu teklifi evlenmeden önce yapmış olsaydınız bu, bana taze bir hayat vermek gibi olurdu. Sevinerek kabul ederdim. Fakat şimdi durumum büsbütün değişti. Siz kardeşim gibi sevdiğim İbrahim Şemsi’ye vardınız, o sizi hak ettiğiniz derecede seviyor. Ben kendisinden okul sıralarında oturduğumuz günden beri içtenlik, insaniyet gördüm. Şimdi ona ihanet etmek elimden gelmez. Bu benim için en büyük bir vicdan azabı oluşturur. Siz İbrahim Şemsi’den boşanacaksınız, belki bunu yapabilirsiniz. Fakat ben onun mutsuz olmasına sebep olacak bir ayrılıktan sonra boşadığı kadını alamam. Oh; bu benim için mümkün değildir.

Meliha artık sabırsızlık belirtileri gösteriyordu. Kaşlarını çattı, şiddetli bakışları ile beni ezmek, harap etmek isteyerek tehdit biçiminde diyordu ki:

– O hâlde. O hâlde.

– Evet, o hâlde böyle vicdansızlık, adilik, yaratacak bu meseleyi kapayalım, bu işi unutalım! Ellerimizi, vicdanımızı, namusumuzu böyle hiç çıkmayacak bir leke ile kirletmeyelim! İşte bana hem vicdanım, hem namusum bunu emrediyor. Bilmem siz ne diyeceksiniz?

Meliha koltuk sandalyesi üzerinde doğrulmuş, sert bakışlarla bana bakıyordu. Kanın birden bire hücumuyla kıpkırmızı bir renk almıştı. Pembeleşen dudakları titriyordu. Yerinden fırladı, ayağa kalktı. İki elimi sıcak avuçları içinde sıkıyordu. Titrek ve uyumlu bir sesle dedi ki:

– Kadınlık gururumu, onurumu bana ayaklar altına aldırıyorsun! Seni çıldırasıya seviyorum. Hayatımı senin uğrunda feda etmek istiyorum, anlamıyor musun Necdet?

Oh; bu sözler öyle bir şekilde söylenmişti ki tüylerim ürperdi. İradem elimden gitti. Kendimden geçerek kollarımı yanına bıraktım. Artık mağlup olmuşum. O bunalım içinde kollarının sinirli bir darbesiyle beni şiddetle kendisine çekti. O anda şangır! diye dehşetli bir ses odayı kapladı. Aramızdaki küçük masa devrilmiş çay kadehleri kırılmış, parça parça olmuştu. Bu sesin kalplerimizde oluşturduğu tuhaf bir ürkeklikle birdenbire durduk. Birbirimizin ellerini bıraktık. Koltuk sandalyelerinin üzerine yığılıp kaldık. Sistemli bir tavırla yavaşça:

– Beni çıldırttın, diyordu.

– Ben de çıldıracaktım, dedim. Rica ederim bana izin veriniz artık gideyim.

Can sıkıntısını gösterir bir davranış ve biraz hiddetle:

– Peki, gidiniz, dedi.

Kendisini saygı ile selamladım. Yüzüme bakmıyordu. Karşılık vermeye bile lüzum görmüyor gibi hiddetli dargın duruyordu.

Kapıdan çıkmak üzere iken Meliha yine tatlı bir sesle sordu:

– Necdet hakikatken gidiyor musun?

– Evet, gidiyorum, izin vermemiş miydiniz?

Meliha son defa olarak tuhaf bir bakışla yüzüme baktı. Omuzlarını biraz silkerek yavaşça:

– Budala! dedi.

Artık dinlemiyordum. Merdivenleri süratle indim. Selam-lığın holünü geçmek üzere iken açık bulunan kapıdan İbrahim Şemsi Bey'in köşke doğru gelmekte olduğunu göndüm. Hemen kapıdan çıkmıştım ki yüksek ses ile İbrahim Şemsi bana bağıırıyordu.

– Ne o, kaçıyor musun Necdet Bey?

Kendimi zorlayarak güldüm ve hemen cevap verdim:

– Evet kaçıyorum. Biraz evvel çay masasını devirdim. O canım fincanlar kırıldı. Meliha Hanım da pek öfkeleni. Onun hışmından kurtulmak için kaçıyorum. Hakkım yok mu?

– Canım biraz dur!

Durdum Kendisini bekledim. Beş on adım attıktan sonra bana yetişti. Ellerimi içtenlikle sevgiyle sıktı. Sonra bununla da yetinmeyerek beni kuvvetli kolları arasına aldı ve göğsü üzerinde de sıkıştırdı. O esnada gülerek diyordu ki:

– O çay takımını geçen hafta ben kendisine hediye etmişim. Kırıldığına onun için canı sıkılmıştır. Merak etme! Biraz sonra öfkesi geçer. Zavallı karıcığım! Kendisine darılırim sanarak kim bilir ne kadar üzölmüştür. Kardeşim! Mutluyum. Fakat bu mutluluğumun bir kısmını sana borçluyum. Emin ol! Bunu hiçbir zaman unutmam.

Bu sözleri söyledikten sonra keyfini gösteren neşeli bir tavırla İbrahim Şemsi beni kolları arasında, göğsü üzerinde tekrar sıktı ve sözüne devam ederek dedi ki:

– Bu sabahki dalgınlığım beni böyle bir sıcak havada İstanbul’dan buraya kadar tekrar gelmeye mecbur etti. Akşam, gayet önemli ve bugün için gerekli bir haritayı bitirmişim. Bu sabah giderken onun yerine başka bir harita almış olmayım mı? Bu, ne kadar dağınık diyeceksin değil mi? Hâlbuki buna ben “Hay, aksi şeytan hay!” diyorum, dalgınlığı üzerime almıyorum.

İkimiz de kahkahalarla gülüyorduk. Niçin bilmem? Ben üzüntümü gizlemeye çalışıyordum da onun için gülüyordum. Vedalaştık. O saf kalpli, vicdanlı, iyi kalpli arkadaştan uzaklaştım. Çünkü o dakikadaki hâlim bana cehennem azaplarından daha ağır gelmişti. Meliha, panjurları açık olan odadan bu konuşmamızı işitmiş olmalıdır ki ben köşkten uzaklaştığım sırada ateşli bakışlarla beni izliyor, panjurları çerçeveleyen sarmaşık yapraklarını sinirli parmaklarıyla ve hırsıyla sürekli kopararak aşağı atıyordu.

O sırada ağustos sonlarında bulunuyorduk. Böyle olmakla beraber havalar pek sıcak gidiyordu. Gene de köyden İstanbul’a taşınmayı aile halkından kimse aklından geçirmiyordu. Hava böyle sıcak devam ederse eylül de Fener’de geçirilecekti. Buna şüphe yoktu. Hâlbuki benim için Meliha’dan uzaklaşmak lazımdı. Evet, bunun şiddetle lazım olduğunu görüyordum. Öyle sanıyordum ki onunla beraber buldukça direnme gücüm azalıyor. İtaat arzularım uyanıyor. Bu nedenle geçici bir zaman için olsun çevresinden dışarı çıkmak istiyordum. Rezalet, alçaklık, vicdansızlık sahneleri gözümün önüne geldikçe tüylerim ürperiyor, sanki gizli bir ses bana “Budalalığı kabul et! Fakat alçaklığı etme” diyordu. O hâlde ne yapmalı? Mümkün mertebe uzaklaşmaya, görüşmeyi sıklaştırmamaya gayret etmeli, değil mi? Fakat bahaneler her zaman bulunabilir mi? Bir rastlantı imdadıma yetişti. Paris’in meşhur bir tiyatro grubu sekiz on oyun vermek için İstanbul’a gelmişti. Ben bu tiyatro grubundan evde bahsettiğim zaman bir iki akşam oraya gideceğimi ilave etmişim. Bu fırsattan niçin tamamıyla faydalanmış olmayayım? Karar verdim. Ertesi gün bir müddet oturmak üzere ben tek başıma Şişli’ye, enişte Bey’in köşküne gidecektim. Çünkü biz Şişli’deki köşkü satmış, iki üç senedir Veznecilere taşınmıştık. Şişli’ye pek de yalnız gidecek değildim. Rum hizmetçi kız da bana hizmet için beraber gelecekti. Bu kararına pek memnun oldum. Hatta o memnuniyetle akşamüzeri Fener Bahçe’sine gittim. Güneşin batışını üzüntü veren bir zevk ile seyrettim. O gece kararımı söyledim. Enişte Bey beni hem haklı buluyor, hem de sitem ediyordu:

– Necdet Bey bizden kaçmak istiyor. Fakat biz Şişli’de de gider buluruz, diyordu ve kahkahalarla gülerek sözüne devam ediyordu:

– Ee, bizi tiyatroya davet eden yok mu? Viyana’da iken bu grubun birkaç oyununda bulunmuştum. O kadar güzel ki. Doğrusu zahmete değer. Bu kararınızda sizi haklı buluyorum, fakat hiç olmazsa bizi de şöyle yarım ağızla davet ediniz!

– Siz adadaki köşkü döşemekle meşguldünüz de. Gene de davete lüzum ne?

– Canım, gerçi gündüzleri köşkü döşetmekle meşgulüm. Fakat geceleri?

Kendimi tutamayıp dedim ki:

– Ya karınız?

Kız kardeşim hayretle her ikimizin yüzüne baktı. Mahcubiyetinden yüzü kıpkırmızı olmuştu. Sanki bir şey söylemeye davrandı. Gidip gitmemekte serbest olduğunu söylemek istedi. Fakat mümkün olmadı. O sözler boğazında düğümleniyordu. Ferit Saffet Bey de şaşırılmıştı. Eşini incitmiş, üzüm olmaktan korkuyordu. Her ikisinin de birbirlerine saltığı, samimiyeti temin eden öyle saf bakışları var ki. Ben bunlara imreniyordum. Kendi kendime, “Mutlu bir çift!” dedim. Sonra sözü başka bir yola dökmek için onlara hitaben:

– Amacım şaka, dedim ve ekledim: Ee, enişte bey! Köşkün döşenme işi ne hâlde bakalım?

– Pek yolunda... Fakat sana doğrusunu söyleyeyim mi? Pek belalı, pek yorucu bir şey. Söz anlamaz, iyi niyet nedir bilmez adamların elinden çektiklerimi bir bilsen... Emin ol, böyle döşenmemiş bir yerin miras olarak kalmasını arzu etmezdin!

Enişte beyin bu sözleri beni güldürdü. Artık o, uzun hikâyelerini sayıp döküyordu. Döşemeciler içinde zevk sahibi bulunamayacağına bizi inandırmak istiyordu. Biz de inanır gibi olduk. Sonra birden bire dedi ki:

– Senin hediye olarak aldığın seccadeleri nereye koysalar beğenirsin? Fotoğraf yapmak için ayırdığım odanın duvarlarına değil mi? O kadar canım sıkıldı ki. Hemen çıkarttım. Onları benim gözümdeki değerlerine göre birer yere yerleştirdim.

Artık enişte beyin gevezeliği tutmuştu. Bu, köşkü döşetme meselesi meydana çıktığından beri bilmem ki gevezelik damarları mı açılmıştı?

Epeyce geç vakte kadar bu konu uzadı. Sonra odalarımıza çekildik. Ertesi sabah erkenden kalktım. Okumasını sevdiğim birkaç kitabı çalmasına dinlemesine âdeta taptığım dört beş notayı, birtakım ufak tefek şeyleri el çantasının içine sıkıştırdıktan sonra giyindim. Panjuru açtım. Meliha pencerenin önünde oturuyor. Panjurun kapakları yarı açık. Sarmaşıkların arasına başını dayamış düşünüyor. Beni gördü. Bakışlarımız karşılaştı. Fakat görmemeziğe geldi. Parmakları ile sarmaşık yapraklarını kopararak bahçenin kumları üzerine atıyordu. Demek yine öfkeliydi. Sinirleri bozulmuştu. Oh! Kendimde biraz rahatlık duyuyordum. Meliha’dan biraz uzaklaşmakla vicdanımın bana gösterdiği huzura yaklaşacağımı sanıyordum. O sırada kahvemi getiren kıza dedim ki:

– Mari! Biliyorsun ya, bu sabah Şişli’ye gidiyoruz. Sen benimle geleceksin! Çantamı da uşakla beraber getirirsiniz!

Mari çantayı alıp dışarı çıktı. Ben de koltuk sandalyesine uzanarak birçok zamandan beri bana nasip olmayan lezzet ve iştihâ ile kahvemi içtim. Kahvaltımı, üzümle yedim, Meliha’nın

pençesine düşeceğim bir sırada silkinerek kurtulmuş olduğumdan dolayı uzun, geniş bir nefes aldım. Meliha pencerenin önünden çekilmişti. Kendisini çağırmışlardı sanırım.

Enişte beyin sabah kahvesini içmek üzere biraz önce ağır adımlarla köşke doğru girdiğini görmüştüm. Belki de Meliha'yı çağırmış olan ağabeyiydi. Evet, tahminim doğru imiş, çünkü beş dakika sonra piyano ve keman sesleri işitiyordum. Meliha keman ile kardeşine piyanoda arkadaşlık ediyordu. İtalyan musikisinin parlak örneklerinden birini teşkil eden Pavaco operasının Kolombin parçasını çalıyorlardı. Ben o ince nağmeleri derin bir hüznle dinlerken Payaço çirkin bakışları ile iğrenç gülüşleriyle gözümün önüne geliyor, acı acı sırtıtarak sanki bana "Sen de bizdensin!" diyordu.

Piyano, keman sesleri birden kesildi. O zaman doğa ile alay eden bu kederli müzik parçasının beni uğrattığı dalgınlık âleminden uyandım. Saatime baktım. Tren vakti yaklaşıyordu. Gittim, aradım annemi buldum. Vedalaştık kardeşim yerinde yoktu. Sordum. Pembe Köşke gitti dediler. Oraya da uğramak lazımdı. Köşkün kapısına çıktığım zaman onların da bana doğru gelmekte olduklarını gördüm. Enişte bey, kardeşim, Meliha beraber diler. Kadınlar yeldirme giyinmiş, başlarına birer başörtüsü atmışlardı. Meliha pek ciddi duruyordu. Enişte bey bir şeyler anlatıyor, kardeşim gülüyor, Meliha da onları dinliyordu. Bulduğum yere yaklaştıkları zaman Ferit Saffet Bey eli ile selamlayarak bana:

– Seni yolcu etmek istedik diyordu. Bu on günlük bir yolculuk adeta. Fakat ne kadar erken iniyorsun Necdet?

– Bazı görülecek işlerim de var.

Köşkün bahçe kapısına kadar yavaş yavaş yürüyorduk. Enişte bey sordu:

– Bu on gün içinde köşke uğramayacak mısınız?

– Bunu şimdiden bilemem doğrusu...

– Ben seni gelir bulurum. Eylülün on beşinde Adaya inmek istiyorum da. Bazı şeyleri seninle konuşur, birlikte yaparız olmaz mı?

– Pekâlâ.

Trenin Göztepe'den hareket etmiş olduğunu bildiren düdük sesi kulaklarımızı tırmalamıştı. Ellerini sıkarak vedalaştım. Meliha bana o zamana kadar bir kelime bile söylememişti. Benimle meşgul bile olmamıştı. O, minimini küçük ayakkabısının ucu ile kumları düzeltiyor, bazen sert bir vuruş ile çakılları dağıtıyor, bazen başörtüsünün göğsüne doğru sarkan uçlarını parmakları arasına olarak oyalalarını öteye beriye çekmeye uğraşıyordu. Veda sırası kendisine geldiği zaman Meliha'nın pek sevdiği ve pekiyi konuştuğu Fransızcayla ve saygı ile:

– Adiyö^[1] dedim.

Meliha veda için elini bile kaldırmadı. Başını sitemli bir tavırla biraz sallayarak:

– Örovuar,^[2] dedi.

Bu cevabı bana karşı "Bu sefer de kaçıyorsunuz öyle mi? Fakat tekrar görüşürüz" demekti. Ben artık bunun doğuracağı sonuçlara dalmayarak trene yetişebilmek için âdeta koşarcasına yürüdüm.

Vagonun kanepesi üzerine uzanıp ta tren hareket ettiği, köşkler görüş alanımdan yavaş yavaş sıyrılmaya başladığı sırada kendi kendime, “Meliha bana pek dargın!” dedim. Sonra da kendimi teselli etmek için sanki yoktan bir sesin bana şu yolda hitap ettiğini işitiyor gibi oldum:

– İsabet, budala isabet!

Şişli’deki köşkte kendimi âdeta ızdıraptan ayrılmış sandım. Köşk تنها... Bekçi ile bahçıvanlardan, Mari ile benden başka kimse yok. Etrafımızdaki köşk sahiplerinin de bazısı yazlıkta. Onun için ses seda işitilmiyor. Bu sessizliği ancak ara sıra tramvayların, arabaların gürültüleri bozuyor. Bu تنها yaşayış ne kadar hoşuma gidiyordu. Ancak akşam oldu mu başka bir çevreye dalıyordum. Beyoğlu’na gidiyordum. Köşke aşçı getirmemiştik. Onun için akşam sabah yemeklerimi Beyoğlu’nda yemeye mecburdum. Akşamüzeri Tepebaşı bahçesine gidiyordum. Bir köşeye çekilerek dönüp dolaşanları seyre dalıyordum. İstiyordum ki orada sakin oturayım. Fakat bir türlü rahat kalamıyordum. Beni gören dostlar, arkadaşlar hemen yanıma geliyorlar.

– Vay Necdet Bey, bu ne hal? Yoksa rahatsız mıydın, diyorlar. Bunların her birine söz anlatmak ne kadar güç... Bunlara iki kelime ile cevap veriyordum:

– Evet, yine bizim eski hastalık, diyordum.

Akşam yemeğini bazen bahçedeki lokantada, bazen de Tokatlıyan’da yiyordum. Vakit geçirmek için arada sırada yürüyüş yapıyordum. Çünkü evvelce pek çok sevdiğim gazete okumak bile beni artık sıkıyordu. Sonra Verdi tiyatrosunda oynamakta olan Monesolli’yi zevkle izliyordum.

Beş altı gün böyle geçti. Feneryolu’na bir kere olsun gitmedim. Her gün Şişli’ye gelen uşakla iyi olduğumu anneme bildiriyordum. Bazen bir iki satır yazarak bu şefkatli kadını teselliye çalışıyordum. Yedinci gün sabahı enişte bey geldi:

– Bugün bir işin yok ya inşallah, dedi. Bazı ufak tefek almaya ihtiyacım var. Senin ince zevkinden bu şekilde olsun istifade edeyim.

– Pekâlâ, gidelim. Fakat hasta bir adamın görüşü... Bilmem ya enişte bey, bundan sen zarar görürsün sanırım.

– Yine mi hastalık... Az daha söylemeyi unutacaktım. Meliha sana dargın. “Necdet Bey meğer hissiz, duygusuzmuş.” diyor. Niçin? Orasını bilmem. Ben senin savunmanı üzerime aldım. İki üç gecedir aramızda bu konu geçtiği hâlde kendisini bir türlü inandıramıyorum.

– Beni savunman anlamsız. Evet, öyledir, diyerek kendisine hak ver, konu kapansın böylece.

– Bu, bizim seni savunmamızın ödülü mü? Ha, şunu da söyleyeyim, İbrahim Şemsi dün akşam hareket etti.

Kendimi tutamayıp sordum:

– Nereye?

– Beyrut’a!

– Neden?

– Bir resmi görevle acele gönderilmesi gerekmiş, hemen o gün akşamüzeri hareket eden Loyd postası ile gitti. Sana veda edemediğinden dolayı ne kadar üzüldü bilsen. Bunu bildirmeyi bana bıraktı. Bir de Meliha'yı yalnız bırakmamamı rica etti. Ayrılırken bana diyordu ki “Eşimle bu, ilk ayrılığımızdır, belki çok üzülür. Onun için kendisini yalnız bırakmayınız! Necdet Bey'den de rica ediniz! Bu ricamı kabul etsinler!” Ben üç dört gün sonra Ada'ya gitmek istiyorum. Bilmem ne yapmalı? Tiyatro grubu artık gidiyormuş öyle mi? Sen Fener'e gelmeyecek misin?

– Hayır. Birkaç gün için Tarabya'ya gitmek istiyorum. Fakat bir gün uğrarım.

– Tarabya'ya gitmek nereden çıktı, yoksa sen âdeta bizden kaçıyor musun?

– Yok, canım, sen bunu zanneder misin?

– O hâlde bizden uzak yaşayışı istemek neden?

– Sınır, sınır... Benim hâlimi bilmiyor musun kardeşim?

İbrahim Şemsi'nin böyle ansızın hareketi canımı sıktı. İki gün sonra Tarabya'ya gitmeye karar verdim. Fakat bir gün Feneryolu'na giderek annemi, kardeşimi, Melihayı görmeye mecburdum. Onları ziyaret etmeden Tarabya'ya gitmek kabalık olacaktı. Aksi bir hareketim Meliha'dan uzak bulunmak istediğime dair belki şüpheler bile uyandırabilirdi. Tarabya'da Sümer Palas Oteli'ne gitmeye karar vermişim.

Onun için Mari'yi fazla eşyayla beraber sabahleyin erken köşke gönderdim. Ben de bir iki saat sonra gittim. Enişte bey de benimle görüşmek için İstanbul'a inmeyi yemekten sonraya bırakmış. Köşkten içeri girdiğim zaman hepsini orada buldum. Annem merakla beni inceliyor, Meliha da nezaketle elimi sıkıyordu. Bana sözlerindeki inceliği anlatacak siteyli bir şive ile dedi ki:

– Maşallah, yalnızlık Necdet Bey'e ne kadar yaramış. Ben şimdi yeni hâlini pek farklı görüyorum. Öyle değil mi valide hanım?

Bu sözlerin bana anlatmak istediği alaylı anlamı anlamamak mümkün değildi. Yüzüne baktım. Çehresini dikkatle inceliyormuş gibi yaptım.

– Evet, cevabını verdim, pek haklısınız! Yalnız yaşamak, duygusuzluk belirtisidir de.

Bu sözümle kendisinin beni suçlamasının acısını çıkarmak istiyordum. Meliha biraz kızardıktan sonra abisine gülerek dedi ki:

– Demek ne konuştuksa Necdet Bey'e yetiştirdiniz? Tam avukat davranışı, avukat olmuş olsaydınız bari.

Ferit Saffet Bey gülmekten söz söyleyemiyordu.

– E peki! Avukat olmadıysa arkadaşlık hukukunu savunmayalım mı?

Meliha'nın bu konuşmaya canı sıkılıyordu. Pembe dudakları hiddetini gösterecek bir derecede titriyor, küçük ayakkabıyla halının üzerine ufak darbeler indiriyordu. Nihayet, ben dedim ki:

– Kardeşim! Sen gerçeği bilmiyor musun? Kadınlar tahminlerinde aldandıklarını kararlarında hatalı

olduklarını söyleyemezler. Siz de nezaket göstererek “Evet, öyledir” demiş olsaydınız doğru olurdu.

Bu sözlerim üzerine Meliha âdeta uzun bir tartışmaya girebilmek için sabırsızlık gösteriyordu. Dedi ki:

– Canım tartışmaya artık ne gerek var? Ben kendi hissizliğimi, duygusuzluğumu itiraf ettikten sonra...

– Siz bugün beni yine üzmemek istiyorsunuz! Bizi böyle sekiz on gün ziyaretinizin zevkinden yoksun bırakmak yetmişmiş gibi.

Sözünü kestim, ayağa kalkarak karşısında kibarca eğildim ve dedim ki:

– Yine mi duygusuzluk, affınızı rica ederim. Ne yapayım bu hâl benim yaradılışımda var. Hoş görünüz.

Meliha yerinden kalktı. Dargınlık tavrı ile pencerenin önüne gitti. O aralık geçen treni sanki seyre dalmış gibi görünüyordu. Annesi de bu sırada odaya girdi. Kendisini hürmetle karşıladım. Annesi pek zarif, pek nazik bir kadındır. Meliha yine hiç tavrını bozmadı. Gözlerini sabit bir noktaya dikmiş gibi görünüyordu. Validesi kendisine sordu:

– Meliha, dedi orada öyle ne duruyorsun kızım?

Genç kadın, bir düştene uyanıyormuş gibi bir hâl gösterdi. Anasının sorusuna üzgün bir tavırla şu cevabı verdi:

– Necdet Bey beni darılttı, dedi.

Ben susuyordum. Enişte bey ortaya atıldı. Meseleyi söyledi. Kardeşini haksız buluyordu. Nihayet bu mesele hakkında fikrinin özeti olmak üzere diyordu ki:

– Kuzum valide! Sizin kadın deyişi ile buna hırçınlık demezler mi?

Meliha hırsından, hırçınlığından az daha ağlayacaktı. Annesi bunu anladı. Konuyu değiştirmek istedi. Anneme dönerek:

– Necdet Bey’e Şişli hayatı pek yaramış, dedi. Öyle değil mi hanımefendi?

Annem cevap verdi:

– Evet, ben de öyle görüyorum.

Meliha kendini tutmayı başaramadı ve dedi ki:

– Necdet’e yalnız yaşamak iyi geliyor, anneciğim. Bunu kendisine biraz evvel söylediğim zaman...

Sözünü kestim. Bana bu darbe ile diğer bir yara açmak istiyordu. Dedim ki:

– Zannedersen size hak vermiştim!

Sonra Meliha’yı yine biraz üzmemek arzusu bende oluştu. Yüzünü bir kere daha süzdükten sonra:

– Size ise, dedim yalnız yaşamak galiba hiç iyi gelmiyor. Görüyorum ki biraz bozulmuşsunuz, biraz

sararmışsınız.

Meliha ne demek istediğimi anlayarak sarardı. Kendisini kocasına karşı duygusuzlukla suçlamış olduğumu anladı.

Enişte bey gülmekten katılıyordu. Ben de ona uyararak kahkahalarla gülüyordum. Kadınlar da diyorlardı ki:

– Ayrılık bu ayol. Ah bu erkekler!

Meliha annesinin ellerini tuttu:

– Görüyor musun anne? dedi. Bugün bunların ikisi de böyle.

Bir dakika durdu. Sonra ne diyeceğini şaşırılmış bir tavırla omuzlarını kaldırdı. “Çılgın!” kelimesini ekledi. Zannederim ki Meliha bu cümleye “merhametsiz” anlamını vermek istiyordu.

Annesi kızını artık bundan fazla rahatsız etmeye razı olmadı. İbrahim Şemsi'nin İzmir'den Meliha'nın babasına yazdığı mektuptan bahsetti. Öteden beriden kadınlar birçok söz buldular. Şimdi ben susarak Meliha'nın hâllerine dikkat ediyordum. O üzgündü. Dargın gibiydi. Hareketlerinde, öfkesini gizleyemeyecek derecede bir sabırsızlık, bir titizlik görüyordum. Kadınların sözlerine hiç karışmıyor, koltuğun yan tarafından sarkmakta olan püsküllerin ipliklerini titreyen parmaklarıyla açıyor, kapıyor, her şeyi parçalamak, yırtmak, altüst etmek istiyordu. Bir müddet sonra hizmetçi kız geldi. Sabah yemeğinin hazır olduğundan bahsediyordu. Israr ettiler, yemek odasına beraberce indik. Diğerleri iştah ile yemek yiyorlardı. Yalnız Meliha ile ben iştahsızlık eseri gösteriyorduk. Meliha'nın annesi dedi ki:

– Bu akşam mehtap var. Akşam yemeğini Fener'de yesek olmaz mı Necdet Bey?

– Bendeniz yemekten sonra gidiyorum.

Kadınlar hemen sordular:

– Neden?

– Enişte beye söylemişim. Biraz Tarabya'da oturmak istiyorum da...

– Ee, hemen bugün mü gidiyorsunuz?

– Öyle ya! Oranın zevki sonbahardadır. Bu mevsimi geçirmek olur mu?

Meliha'nın annesi bana hitap ederek dedi ki:

– Necdet Bey, anlıyorum ki siz artık yalnız yaşamak istiyorsunuz!

– Pek yanlış düşünüyorsunuz efendim! Orası pek kalabalık.

– O hâlde bizden uzaklaşmak istiyorsunuz?

– Buna inanır mısınız, hayal eder misiniz efendim?

Meliha sert gözlerle baktı o sıcak, sert bakışların içinde merhamet isteyen bir parlaklık vardı. Yahut ben öyle hissettim. Yemekten sonra kalktık, biz kahvelerimizi içmek üzere iken Meliha

annesine yavaşça bir şey söyledi. Sanırım, gitmek istiyordu. Sonra bana doğru bir iki adım ilerleyerek kibarca dedi ki:

– İzin verirsiniz değil mi? Bizim köşke gideceğim. Yapılacak bazı işlerim var da.

Kahve fincanını masanın üzerine bırakarak yerimden kalktım. Salonun kapısına kadar kendisini yolcu ettim ve elimi uzattım. Pek yavaş bir sesle bana:

– Gittikçe merhametsiz oluyorsunuz, dedi. Şimdi de beni üzme merakına mı uğradınız? Düşünürseniz...

– Siz de düşünürseniz... cevabı elimde olmayarak ağızdan çıktı ve ekledim, pek haklı olduğumu kabul edersiniz!

– Öyleyse...

Sözünü bitiremedi. Birden bire elimi silerek bıraktı. Veda etmeden gitmek istiyordu. Sonra bu hareketinden mahcup olmuş bulunduğunu gösterir bir tavırla

Fransızca olarak:

– Bon amuzömen,^[3] dedi.

Bu kelimelerle bana “Artık bundan sonra Tarabya’da her nerde isterseniz orada eğlenebilirsiniz...” demek istiyordu. Meliha gitti. Yarım saat sonra biz de enişte böyle kol kola tren istasyonuna gidiyorduk. Bu sefer pembe köşkün penceresinden Meliha’nın altın renkli saçlarla süslü başı görünmüyor, kalbinin hislerini anlatan piyano sesi işitilmiyordu.

Ferit Saffet Bey gülerek bana diyordu ki:

– Kardeşimi üzdüğünüze ne kadar memnun olduğumuzu bir bilsen... O kadar gururlu, kibirli ki. Erkeklerin hepsini İbrahim Şemsi gibi emrine boyun eğecekler sanıyor. Herkes ona bizim enişte bey gibi delicesine âşık olmaz ya!

Bu sözleri işittiğim zaman Meliha’yı o kadar rahatsız ettiğimden, o kadar üzdüğümünden dolayı pişman olmuşum.

Tarabya’ya gittiğime ne kadar doğru yapmışım. Burada hiçbir şey bana o hüznü eski maceraları hatırlatmadı. Hep yabancılar içinde yaşıyordum. İstedğim gibi geziyordum. Sanki eğlenmeye çalışıyordum. Beni ıstıraba düşürecek bir olaya rastlamıyor, beni üzecek, rahatsız edecek bir söz işitmiyordum. Burada yeni bir hayat, bambaşka bir yaşam şekli var, bunlar beni avutuyordu. Deniz banyolarının vakti geçtiği halde tuhaf bir şekilde İngiliz kadınları denize girmekten yine çekinmiyorlardı. Pek mükemmel yapılmış deniz hamamlarından zarif şık mayolarla açığa çıkıyorlar, yüzüyorlar, erkeklerle yarışa girerek çok kere de kazanıyorlardı. Ve bu seyir benim en büyük zevkimdi. İrlandalı zengin bir İngiliz gezginin kızı olduğunu öğrendiğim sarı saçlı, mavi gözlü bir kız denize girip de yüzmeye başladığı zaman gözlerimle, dürbünümle kendisini takip ederdim. Niçin? Sonraları dikkat ettim ki bu uzun saçlarıyla gözleri Meliha’ya benziyordu. Bir iki gün sonra o İngiliz kızı görünmez oldu. Soruşturdum. Gittiklerini öğrendim. Kalbim ne kadar sızladı bir bilsen! Ben onu

tanımıyordum, sevmiyordum. Hatta şişman vücudu gözüme çirkin bile görünmüştü. O hâlde? Meliha'nın saçları ile gözlerini ben onda gördüğüm için... Ah; ben onu anımsamayacak mıyım? Kalbimden bu uğursuz aşkı hiç çıkaramayacak mıyım?

Otelin arka tarafındaki ormanlığın biraz aşağısında ve sol tarafında güzel bir meydanlık yapmışlar. Epeyce bir para sarf ederek orasını İngilizlerin pek sevdiği tenis oyununa ayırmışlar. Akşamları buraya erkekler, kadınlar toplanıyorlar, bu maharetli top oyununu oynuyorlar. Bu, oyunlara devam eden bir esmer, çirkin Fransız kadını vardı ki vücudu tamamıyla Meliha'ninkine benziyordu. Bu kadın tenis oyununa girdiği zaman gözlerimle kendisini takip ederdim. O güzel bedende öyle gönül aldatici tavırlar, hareketler meydana gelirdi ki izlemek beni neşeler içinde bırakırdı. Onun tarafı kazandığı zaman arkadaşları ile beraber kendisini alkışlardım. Tanışmadığı bir genç Türkün kendisi ile bu derece ilgilenmesi merakını çekmiş olmuş olmalı ki tanıdığım bir Fransız doktoruna kendisine tanıştırlmamı rica etmiş. Tanıştığım zaman bu çirkin yüzlü, kıvrak, cilveli Fransız kadın beni kendisine flörte davet eder derecede lâubalilik göstermişti. Fakat onun ne yüzü, ne de cilvesi benim dikkatimi çekemezdi. Ben onun yalnız vücudunu seviyordum. Çünkü Meliha'ya benziyordu.

Bir gün enişte beyden bir mektup aldım. Ertesi gün Ada'ya taşınacağını yazıyor, beni oraya davet ediyordu. Cevap yazdım. Birkaç gün sonra geleceğimi vaat ettim. Anneme de sıhhatimi bildirdim. Bu sene Vezneciler'e artık taşınmak istemiyordum. Zaten biz iki üç sene kardeşimin isteğine uyarak orada oturmuştuk. Düşündüm; Şişli'de oturmak benim için fena değil. Değil amma Meliha'ya çok yakın... Ben ise artık ondan uzak bulunmak istiyorum. Onun için bundan vazgeçtim. Boğaziçi'nin havası, manzarası bana çok hoş görünüyordu. Birkaç seneden beri yazları artık oturmadığımız Bebek'teki bizim harap yalı hatıra geldi. Çocukluk günlerimin tatlı, mesut zamanlarını geçirdiğim o eski yalı zevkime çok uygun düştü. Anneme bunu da yazdım. Kiracılar taşınır taşınmaz oraya gelmelerini rica ettim. Ben doğrudan doğruya Bebek'e inecektim. İki gün sonra annemden bir cevap aldım. Bunu Meliha yazmış; annem okuma, yazma bilmez. Münasebetsiz olmakla beraber arzumu yerine getireceğini bildiriyordu. Bu kâğıdın üstünde daha ince bir yazı ile şu sözler vardı: "Duygusuzluk ve insafsızlığı kendinizde birleştirebildiğiniz günden beri rahat yaşıyorsunuz sanırım. Fakat onu başaramayanlar ne yapsın?"

Hayret içinde kaldım. Meliha bunu yazmaya nasıl cesaret etmişti. Altında imza yoksa da bunun annem tarafından yazılamayacağı da belliydi. Bu cesarete şaşım. Yalnız şaşım değil neticesinden korktum da.

– Hava güzel, soğuk yok. Seni bu defa mutlak beraber götüreceğim.

Bir gün yalıya gelen enişte bey bu sözlerle bana Ada'ya gitmek için ısrar ediyordu. Ben kendisine cevap olarak dedim ki:

– Rica ederim. Beni kendi hâlime bırakınız!

– Yok, böyle büsbütün yalnız yaşamak sizin için iyi olmaz. Beraberce gideceğiz nasılsa. Hem bilseniz kardeşiniz ne kadar rica ediyor.

Ferit Saffet Bey'i kırmayı istemedim. Gitmeye karar verdim. Kardeşimi bir aydan beri görmemiştim. Onlar Heybeliada'daki köşke taşınalı ziyaretlerine bile gitmemiştim. Davetlerini bu

kere de reddetmek hiç iyi olmayacaktı. Rızı oldum. Beraberce köprüye indik. Ada vapuruna bindik, Eylül sonlarında bulunuyorduk. Bununla beraber havalar pek güzel bir tarzda devam ediyordu. Bu iyi hava ile sanıyorduk ki sonbahar mevsimi hep böyle devam edip duracak.

Sonbahar... Sonbahar... Hazin mevsim. Yaprakların dökülüp öldüğü, kuşların yuvalarını dağıttığı, veremlilerin başlarını bir daha kaldırmamak üzere yastığa koyduğu hüznü mevsim.. Bütün yeşilliğin sararıp solduğu, bütün ümitsiz kalplerin, istekleri gerçekleşmemiş gönüllerin daha büyük ümitsizliğe düştükleri ağlayan mevsim.. Gizli gizli hıçkırın mevsim..

– Necdet Bey, yine ne düşünüyorsun Allah aşkına!

– Hiç!

Vapurumuz Burgaz Adası'ndan hareket ettiği zaman enişte beyin bitirip tüketemediği Ada, köşk, eğlence konularına artık son vermek için pardösümün cebinden çıkardığım resimli bir Fransız dergisi okumaya başladım. Gözlerim bir siyah, eğri büğrü ve çizgiler gördüğü sırada aklım başka şeylerle ilgileniyordu. O, uzaklara gitmişti. Bakışlarım Burgaz'ın yeşil çamlıklarına daldıktan sonra... Düşünüyordum. Oh! Böyle sürekli tazelik.. Bu mümkün mü? Sonra Bebek'teki bizim ormanı düşündüm. Ağaçlarda, yapraklarda bir cansızlık, sararmış bir ölüm işareti vardı. Evet, işte bu mevsimde yapraklar dökülürken benim de ruhum..

Hayalimle, düşüncelerimle meşgul olabilmek mümkün mü? İşte tam bu sırada enişte bey hayalimin zevklerini bozarak soruya başlamıştı. Bana soruyordu:

– Ne ile meşgulsün?

– Okuyorum.

– Neyi?

– Şu dergideki konuyu

– Ne üzerine?

Bu soruya canım sıkılmıştı. Kendisine sertçe dedim ki:

– Ne üzerine olacak, dünya kitabı üzerine...

Düşünüyordum ki şu mevsimde yapraklar dökülürken, bitkiler can çekişirken ben de...

Ferit Saffet Bey konuşmamızın aldığı bu durumdan üzülen birinden bire sordu:

– Ee, sonra?

Sözümü arzu ettiğim gibi bitiremedim. Çünkü sinir hâli biraz geçmiş, birkaç saniyelik ara ile kendime gelmiştim. Enişte beyi üzmemek için dedim ki:

– Ben de o mevsimde ağaçlar altında gezmek isterdim.

– Arzu ettiğin yalnız o ise bir şey değil. Bu akşamüzeri çamlığa gezmeye çıkarız.

Ferit Saffet Bey'in gülerek yüzüne baktım. Kabul ettiğimi göstererek başımı salladım. Kendi

kendime diyordum ki, “Mesut yaratık, mutlu genç.”

Enişte bey yine gevezeliğe başlamak çamlıktan konuyu açmak istiyordu. Bana diyordu ki:

– Necdet, çamlığın güzelliğini uzun uzadıya incelemeden bilemezsin! Çamlık, o bir başka dünyadır... Ama ne kadar gevezelik ediyorum. Kalk, iskeleye yaklaşmışız.

Vapurun geniş güverte kamarasından çıktığımız zaman enişte bey sürekli bana şu sözleri söyleyip duruyordu:

– Göreceksin ya! Çamlığın güzelliğine değer biçilemez.

Köşklerinin döşenmesi meselesini de bize aylarca dinlettirmeye enişte beyin hakkı olduğunu şimdi itiraf ediyorum. Köşkün süslü tahta kapısından içeri girip de mermerle döşenmiş epeyce büyük girişe ayak attığımız zaman dekorasyonun çok mükemmel olduğunu görmüştüm.

İnce zevk, seçimindeki özen gerek eşyanın her birinde ve gerek tamamında hemen göze çarpıyordu. Hemşire bizi memnun karşıladı.

– Eğer bu kere de gelmemiş olsaydın... diyordu. Ve sonra beni tatmin için, Heybelinin sana ne kadar yarayacağını bilsen, sözlerini ilâve ediyordu. Bizi birinci kata götüren geniş merdivenden çıktığımız zaman enişte beye dedim ki:

– Bu, âdeta bir şato. Bu ne kadar süs canım.

Bir geniş aralıktan geçtikten sonra kapısına kıymetli süsler asılmış olan salona girdik. Büyük, süslü bir salon. Pek sanatlı dokunmuş halı, tavan rengi ile ne güzel uyum sağlamış. İki büyük sütun ortasına konulmuş bir piyano, nota koymaya özgü sehpa arasında ne güzel yakışmıştı. Kardeşim koşup pancurları açtı. Üç büyük pencere, Anadolu sahili üzerine pek lâtif bir manzara kapısı açıyordu. Marmara'nın koyu mavi denizini tehdit eden, Kartal, Göztepe sahili gözümün önünde süzülüp duruyordu. Biraz daha ileriye baktığım zaman Fener'i, uzaktan yalçın kayalar arasında yükselmiş gibi görünen Fener'i, bu beyaz görkemli heykeli gördüm.

Fener, Fener! Ben onun yanımda, onun civarında kaç defalar tatlı tatlı hayallere dalmış, ah, kaç kereler ağlamıştım.

Kardeşim bana hitap ederek diyordu ki:

– Şimdi bir de yatak odanı gör!

Ben hayalimle meşguldüm. Orada otarmak, o manzarayı doya doya seyretmek istiyordum. Kardeşim kolumdan tutarak çekti. Sağ taraftan salona açılan bir kapıdan içeri girdik.

Zemini İran işi ince bir halı ile döşenmiş bir yatak odası. Bir ceviz karyola, mavi ipekten bir cibinlik. Perdeler, döşemeler hep mavi. Marmara'nın Anadolu sahili üzerine açılan iki penceresinin pancurlarına büyük bir ağacın yüksek dalları birer sihirli öpücük kondurabilecek. Bu durumun görüntüsü o kadar hoşuma gitti ki kardeşime:

– Bu zarif, bu şık odayı hazırlayarak bana burada uzun müddet kalmak hevesini mi vermek istediniz?

Kardeşim ile Ferit Saffet gülmeye başladılar, ikisi birden:

– Zaten seni kim bırakacak ki? diyorlar ve birlikte getirdiğim, küçük el çantasını bir tarafa koymaya çalışıyorlardı.

Ada'da geçirdiğimi üç gün pek sade, pek rahat geçti. Sabahları, akşamları salonda toplanıyor, bazen piyano çalmakla, bazen de kitap okumakla vakit geçiriyorduk. Akşamüzerleri Çamlık yolunu tutarak ileriye doğru, Rum okuluna kadar bir gezinti yapıyorduk. Bir gün de zahmetine katlanarak Çam Limanı'na kadar indik.

Sonbahar mevsimi sona ermiş olmakla beraber, havalar pek güzel devam ediyordu; Geceleri birazcık serinlikten başka yazdan bir farkı yok. Hatta bir gece perdesülerimizi giyerek birinci kattan deniz tarafına uzanıp giden taraçanın üzerinde salıncaklı sandalyelerin içine uzanmış, denizin nurlu köpüklerini Anadolu sahilinin ötede beride görünen ışıklarını, fenerin ışığını seyrederek bir müddet sallanmıştık. Beni her dakika meşgul edecek böyle sevimli iki kardeşe sahip olmak mutluluğu, kederimin biraz hafiflemesine yardım ediyordu. Dördüncü günü enişte bey İstanbul'da görülecek bir işi olduğunu bahane ederek gitti. Akşamüzeri ben kardeşimle beraber iskeleye doğru yürümeye başladık. Amacımız, enişte beyi karşılamaktı.

Fakat biz iskeleye kadar gitmeye zaman bulamadık.

Bir de baktık ki Ferit Saffet Bey; bir açık arabaya binmiş; bize doğru geliyor. Arabayı hemen durdurdu. Bizi de yanına almak istedi. Kabul etmedik. Kendisi de faytondan indi. Almış olduğu ufak tefek eşyayı köşke bırakmak için arabacıya bazı uyarılarda bulundu. Ben onun elini sıkarak diyordum ki:

– Biz sizi karşılamaya gidiyorduk. İskeleye kadar inecektik.

– Teşekkür ederim, bu kadarı yeter, dedi ve sonra ekledi, vakit geç. Dönelim, olmaz mı?

Köşke doğru yavaş yavaş yürümeye başladık. Enişte bey bir şey söylemek istiyormuş gibi bazen yüzüme bakıyor, gülümsüyordu;

– Canım ne var Allah aşkına? diye kendisine sordum.

– Bir şey yok, cevabını verdi. Fakat hemen sonra kahkahalar arasında dedi ki, yarına kadar sabredemeyeceğim. Size bir sürpriz yapmak istiyordum ama... Sabredebilmek mümkün mü? Yarın sabah Meliha geliyor.

Kendimi tutamayarak acele ile sordum:

– Kardeşiniz mi?

– Evet; zavallı Şişli'de pek yalnız kalmıştı. Sıkılıyordu. Kendisini davet ettim. Sizin burada olduğunuzu işittiği zaman ne dedi, biliyor musunuz?

Ben, bir saniye düşündüm. Enişte bey:

– Ey sormuyorsunuz, ne dediğini?

– Sormaya gerek görmüyorum da...

– Neden?

– Ne söyleyeceğini tahmin edebilirim.

Ve hemen kendimi topladım. Yavaşça dedim ki:

– Meliha bana dargındır.

– Bu tahminin pek doğru... Kendisini davet ettiğim zamanı: “Ben Necdet Bey’e dargınım!” dedi. Sebebini sordum. Neler söyledi bilsen neler...

Gayet sade bir tavırla söylenen bu sözler; o dakikada beni öyle etkiledi, aklıma öyle şeyler getirdi ki... Birdenbire heyecan içinde kaldım. Bende bir şaşkınlık oluştu. Kalbimde şüpheler, tereddütler uyandı. Bilmem neden korkuyordum. Fakat bu korkuları, bu şüpheleri bu tereddütleri belli etmemek lâzımdı. Bütün bunları olabildiğince saklamaya çalışarak sordum:

– Neler söyledi, bakalım?

– Sizden çok şikâyet etti! Benden kaçıyor, nefret ediyor, dedi.

– Ee, siz ne cevap, verdiniz?

– Savunmaya çalıştım. Ama boşuna. Haksız olduğumu biliyordum. Nihayet, canım, o sinirli bir çocuk. Onun kusuruna bakılmaz. Onların hareketleri genelde istem dışıdır, dedim.

– Ee, sonra?

– Bu cevabım onu tatmin etti, Yarın sabah gelecek. Yalnız sizden ufak bir özür istiyor.

– Ne gibi bir özür?

– Öyle ya! İbrahim Şemsi Bey gideli iki ay oluyor. Bir kere ziyaret etmemişsin, gidip kendisini görmemişsin! Ona layık gördüğün bu davranışa karşı bir özür dilemek gerekmez mi?

– Peki, efendim, peki!

Bilmem neden? Canım sıkılmaya başlamıştı. Hatta son cevabımı biraz sertçe bile söylemiş bulundum. Kendi kendime düşünüyorum ve diyordum ki: “Yarın bir bahane bulur, yalığa giderim.”

Enişte bey bana doğru biraz eğilerek ve kardeşimin işitmemesi için sesini yavaşlatarak dedi ki:

– Şunu da söyleyeyim; Meliha davetimi kabul edeceği zaman ben gelir gelmez Necdet Bey kaçmak isterse bunu kendime hakaret kabul ederim. Hiçbir zaman affetmem, dedi. Ben kendisini ikna ettim. Necdet böyle bir nezaketsizlik yapmaz ve yapamaz; dedim. Söz aramızda, kadınlar bilmem neden erkekleri itham edebilmekten bir zevk duyuyorlar. Bu, doğru değil mi?

– Evet, pek doğru...

Kardeşim bizim böyle yavaşça konuşmamızdan şüphelenmiş olmalı ki sordu:

– Yine gizli sözler mi var? Yoksa kadınları mı çekiştiriyorsunuz? Meliha Hanım geldiği zaman...

Ferit Saffet Bey eşine güven vermek için hemen atıldı ve dedi ki:

– Hayır, canım, kadınların nezaketlerinin derecesini Necdet'e anlatıyordum da...

Kardeşim, güvensizliğini gösterir bir bakışla önce kocasına ve sonra da bana baktı. Ben suskundum. O da omuzlarını kaldırmıştı. Biraz sonra köşkün önüne gelmiştik. Sözü değiştirmek için dedim ki:

– İçeri girelim, ben biraz yorgunum.

O geceyi pek rahatsız geçirdim. Uyuyuncaya kadar korkunç hayaller, uykumun arasında ise çok karabasanlar beni etkisi altında ezmiş, bitirmiş, harap etmişti. Neden bu derece ızdıraplar içinde kalıyordum? Çünkü korkuyordum. Meliha'dan çok, pek çok korkuyordum. İrademin bir gün elinden gidebilmek ihtimalinin büyük olduğunu düşünerek korkuyordum. Bununla beraber kalbimin en derin bir yerinde; Meliha ile beraber bulunacağımdan dolayı bir neşe vardı. O da kalbimi titretiyordu. Gene de ben, direncimi koruyabildikten sonra...

O sabah geç kalkmıştım. Çünkü gece pek az uyayabilmiştim. Salona indiğim zaman enişte beyle kardeşimi uzun bir tartışmada buldum.

Kardeşim diyordu ki:

– Necdet doğru söyle! Meliha Hanım için en uygunu şu sağdaki oda değil mi Allah aşkına?

– Ben ne bilirim canım? Siz hangisini uygun görürseniz...

Görüşmeler neticesinde odanın uygun olacağına karar verildi. Kardeşim orasını düzenlemek için uğraşıyordu... Ferit Saffet Bey'le ben de aramızda bir sohbet kapısı açmıştık.

Meliha'yı iskeleden alıp getiren araba öğleye doğru yokuşun önünde durdu. Hepimiz karşılamaya koştuk. Siyah ağırlıklı bir çarşaf giymişti. O güzel vücut, o hoş endam ne kadar çekici görünüyordu. Arabadan inişinde bir kuş atlayışı vardı. Öyle gönül kapıcı bir tavırla, bir eda ile inmişti ki...

İner inmez siyah peçesini kaldırmıştı. Şimdi bize doğru hızlıca yürürken biz de ona doğru sanki koşuyorduk. Çünkü köşkle bahçe kapısı arasında, epeyce bir mesafe vardı. Meliha'nın biraz zayıflamış olduğunu gördüm. Gümüş renkli eldivenleri içindeki minimini ellerinin, küçücük parmakları ile elimi pek hafif bir şekilde sıkarak:

– Gene görüştük beyefendi, diyordu.

Ben hürmetle cevap vermeye çalıştım:

– Kusurumu anlıyorum. Ama af buyuracağınızdan da eminim.

Meliha bu son sözüm üzerine beni bir kere süzdü. Gözlerinin içinde acı, alay eden bir görüntü parıltısı vardı. Sanki kaygısız bir tavırla söylemek istediği kelimeler o dakikada kanı çekilerek biraz sararmış olan dudaklarından dökülüyordu:

– Evet, öyle ya! Bu tabii değil miydi?

Hepimiz yavaş yavaş ilerliyorduk. Meliha artık kardeşimle konuşuyordu. Aralarında duyulmayacak kadar yavaşça sözler tekrarlanıyordu. Bazen tutulamayarak bırakılmış bir kahkaha bunların konuşmalarına başka bir anlam veriyordu. Biz de enişte beyle yan yana yürüyorduk. Meliha'nın bana karşı bu kadar hatırının kırılması beni çok etkilemişti. Enişte beye dedim ki:

– Meliha hanım bana dargın!

– Ben sana dememiş miydim; fakat merak etme; aranızı bulurum.

Köşke girdik. Biraz salonda oturduk. Meliha ile beraber gelen hizmetçi ufak tefek eşya ile dolu olan kutuları, paketleri Meliha'ya yatak odası olarak ayrılan odaya taşıırken kardeşim ile Meliha da onları yerleştirmekle meşgul oluyorlardı.

Öğlen yemeğinin hazır olduğunu biraz sonra haber verdiler. Aşağı katta denize karşı olan küçük salon, yemek odası yapılmıştı. Duvarlar büyük çini tabaklarla, güzel tablolarla süslenmişti. Yemek neşe içinde yeniliyordu. Gülüyorduk, söylüyorduk, tuhaf tuhaf şeylerden bahsediyorduk. Fakat dikkat ediyordum ki Meliha benimle pek az konuşuyordu. Orada hazır bulunmamın kendisince hiçbir etkisi olmadığını sanki bana anlatmak istiyordu. Tabii ben kendisine karşı o yolda davranışı uygun görmüştüm. Aramızda âdeta resmiyet varmış gibi idi. Yemeğin sonlarına doğru büyük bir tabak içinde kavun gelmişti.

Meliha kardeşime seslenerek:

– Kardeşim bu ne güzel kavun.

– Evet, pek güzel... Kardeşim, hediye olarak birkaç tane göndermişti.

Artık söze karışmak lâzım geldi. Zorla güler yüz göstermeye çalışarak:

– Bu kavunlar bize hediye gelmişti, dedim.

Kardeşim:

– Evet, dedi. Müzehher İzmir'den her sene Necdet'e bir miktar kavun gönderir. Bunlar da mutlaka onun tarafından gönderilmiş olacak.

Meliha sordu:

– Necdet Bey! Müzehher Hanım İzmir'deki halanızın kızı değil mi?

– Evet efendim! cevabımı verdim.

Meliha bu beğendiği kavunlardan artık yemek istemedi. Sofradan kalktı. Salona çıktık. Kadınlar kendi işleri ile ilgilenmeye başlamışlardı. Ben de kitabımı alarak pencerenin önündeki koltuğa uzandım. Kahvemi içerek düşünceye daldım. Bir isim, biraz önce aklımdan geçen bir isim, Müzehher ismi bana neler hatırlatmıştı. Çocukluk hayatım tamamıyla gözümün önünde idi:

Ben henüz on üç, on dört yaşında bir çocuktum. Mektebi Sultaniye'ye devam ediyordum. Müzehher o zaman üç yaşında mini mini bir kızdı. Hırçın, yaramaz bir kız... Onlara ara sıra gittiğim zaman Müzehher'e Beyoğlu'ndan şekerler, şekerlemeler götürürdüm. Lüle lüle sarkan siyah saçları arasında parlak siyah gözleri onun esmer yüzüne gizli bir hoşluk, birdenbire hissedilmez, fakat dikkat ettikçe görünür, ince bir güzellik verirdi. O zaman Müzehher'i severdim. Onu dizlerimin üzerine alarak oynatmaktan zevk alırdım. Babası bir gün aniden ölmüştü. Halam kızı alarak İzmir'e kendi babasının yanına gitti. Müzehher'i tam on iki sene göremedim. Ne onlar İstanbul'a gelmiş ne de biz İzmir'e gitmiştik. Beş sene evvel bir yaz halamla beraber İstanbul'a geldi. Bu yolculuktan amacın Müzehher'e çeyiz hazırlamak olduğunu geldikleri zaman anlamıştım. Müzehher artık gelinlik bir

kızdı. O eski yaramaz, haşarı kız tamamen değişmişti O kadar sakın, o derece nazik olmuştu ki şaşım. Yine o siyah parlak gözler, o lüle lüle saçlar vardı... Teni biraz esmer ilk bakışta güzel görünmüyor. Fakat iyi incelendiği zaman ilk bakışta fark edilemeyen çok ince, pek nazik bir güzellik hemen göze çarpıyor.

Tahsili, terbiyesi o derece mükemmel değil. İzmir'de bir genç kız için ne derece terbiye, tahsil görmek mümkünse, Müzehher onların hepsini öğrenmiş, okumuş. İşte o kadar.

Fakat ne kadar içli bir kız... O zaman bizde üç ay oturmuşlardı. Her tavrında, her hareketinde öyle bir sessiz itaate benzeyen bir hâl görünüyordu ki hepimiz kendisine karşı bir genç kıza gösterilemeyecek saygıyı gösteriyorduk.

Ne kadar da mahcuptu. En ufak bir sözden rengi kızarıp, kimsenin yüzüne bakmaya cesaret edemiyormuş gibi utangaç bir hâl alırdı.

Benim arzularıma karşı ne kadar dikkat gösterirdi. Onun bu hâline nasıl teşekkür edeceğimi bilemezdim. Fikrimi, isteğimi en ufak bir hareketimden anlardı. Ve istediğim her şeyin hemen hazır edilmiş olduğunu görürdüm. O kadar zeki idi.

Bilmem ne için yüzüme dikkatle bakamazdı. Bu hâli acaba utangaçlığından mı ileri geliyordu, ben bunu çok merak ediyordum. Bir gün pencerenin önünde kitap okurken Müzehher'in karşıdan beni süzmekte olduğunu, sonradan bakışlarının ta uzaklara, sınırsız ufuklara doğru gittiğini gördüm. Müzehher beni acaba seviyor muydu? İki üç gün sonra annem bana evlilikten konu açtı. Müzehher'in benim emelime, benim karakterime uygun bir eş olacağını söyledi. Hâlbuki o zaman ben gençlik heveslerinin, emellerinin, zevklerinin aldatan havası ile uçuyordum.

O sene Kongordiya tiyatrosuna Berta isminde iki kız kardeş gelmişti. Ben bu Bertaların küçüğünü seviyordum. Beyoğlu'nda kaldığım gecelerden sonra yalıya geldiğim zaman Müzehher'in gözlerini biraz kızarmış görürdüm. Hürmet etmekle, acımakla beraber sevemediğim bu kıızı oyalamak fikri bile aklıma gelmezdi.

Annem bana evlilik önerisinde bulunduğu zaman henüz genç olduğumu söylemiştim. O zaman yirmi altı yaşındaydım. Tam evlenecek bir yaş... Fakat ben düşünüyordum ki evlenmek beni bir zorunluluk altına alacak. Artık istediğim gibi gezemeyeceğim, zevk edemeyeceğim.

Annem biraz ısrar etmek istedi:

– Öyle hissediyorum. Müzehher de galiba seni seviyor, dedi.

Hiç hatırımdan çıkmaz. Biraz sertçe, kabaca bir tavır ile anneme demiştim ki:

– Müzehher'in beni sevmesi evlenmek için ona bir hak kazandırmaz. Onu ben sevmiş olsaydım... O başka... Hem de acele işim var. Ben gidiyorum. Bir iki akşam gelmezsem...

Annem hayretle, üzgün yüzüme baktı:

– İnsafsız! dedi.

Ben merdivenleri acele inerek iskeleye doğru koşuyordum. Çünkü Berta ile buluşacaktık. O gün Olyon'dan kendisine bir elbiselik almaya söz vermiştim. Acaba ne renk almış olsam yakışır? Aklımı

o sırada yalnız bu meşgul ediyordu. Beyoğlu'na çıktığım zaman Berta'yı buluşmak için sözleştiğimiz yerde görememiştim. Hain kız, beni orada iki saat bekletmişti. O hiddetle, o kıskançlıkla araştırmaya giriştiğim zaman Berta'nın o gün bir Fransız genciyle Büyükada'ya gittiğini de öğrenmişim. Bu haberin bende uyandırdığı kıskançlık duygusu; Berta ile ilişkiyi kesmeme sebep olmuştu. Fakat ona rağmen ben yine Kongordiya'da diğer bir artisti elime geçirdim.

Bu Ziska isminde bir Çek kızıydı. Mini mini esmer bir kız. Güzel değildi. Fakat pek şirin, pek zarıftı. Asla sevmemiştim. Fakat Berta'ya karşı onu sever gibi görünüyordum. Onun için de Ziska'nın uğruna boş yere pek çok masraf ediyordum. Kıskançlığın doğurduğu bu yalancı aşk ile bir hafta kadar meşgul olmuşum. Bu zamanlarda Müzehher bir kere bile gözümü okşamamıştı. Elli altmış liradan fazla bir masrafla ve birkaç hafta tatile ihtiyaç gösterecek kadar bir yorgunlukla yalığa döndüğüm zaman halamla Müzehher'in İzmir'e gittikleri haberini aldım. Kalbim biraz sızladı, işte o kadar... Annem hiçbir şey söylemedi. Bir hafta kadar yalığa gelmeyişim, evlenmek istemeyişimin sebebi olarak göründü. Ertesi gün bana pek şefkatli bir tavırla:

– Evlâdım, dedi, evlenmek zorla olmaz. Ne zaman istersen...

Annem bu sözleri söylerken yüzünü deniz tarafıma çevirmişti. Dikkat ettim bir damla gözyaşı yanaklarından süzülüyordu.

Müzehher'den sonraları birçok haberler alıyordum. Evlenmekten o da vazgeçmiş gibi görünüyordu. Çünkü İzmir'de birçok kimseler istediği hâlde reddetmiş olduğunu annem söylüyordu ve söylerken de üzgün olarak sözlerine şunu ekliyordu:

– Keşke İstanbul'a gelmemiş olsalardı...

Şimdi, geçmiş zamanın bu anıları aklımdan geçerken kalbimde Müzehher için bir sızı, derin, pek derin bir sızı duymuştum. Kendi kendime diyordum ki: “O zaman Müzehher'i almış olsaydım.”

Ben bu hayal içinde çırpınırken bir ses:

– Necdet Bey bu ne kadar dalgınlık, dedi. Bu oynak ses beni hayalden kurtardı.

Meliha koltuğun arka tarafında ayak üzerinde duruyordu. Şaşırdım. Ben de yerimden kalktım. Kendisinden özür diledim:

– Salona girdiğinizi duymadım. Affınızı rica ederim. Okumak için bir kitap almıştım. Hâlbuki ben düşlere dalmışım. İnsanın kendi düşünceleri ne kadar tatlıdır; öyle değil mi efendim? dedim.

– Ne düşünüyordunuz? Bunu öğrenebilir miyiz acaba?

– Kuşkusuz mutluluğumu, gençliğimi...

– Demek oluyor ki gençliğinizde mutluydunuz!

– Öyle sanıyorum.

– Şimdi ise...

– Onu bilemem,

– Necdet Bey! Siz hakikaten garipsiniz! Fakat sözü uzatmayalım! Kardeşiniz sizi bahçede

bekliyor... Biraz gezmek istemez misiniz?

– Memnuniyetle. Arzunuzu yerine getirmek için...

Sözümü kesti. Omuzlarını kaldırarak kayıtsızlığını gösterir bir tavırla dedi ki:

– Yok, yok. Kendi keyfiniz için. Size arzularımı yerine getirtmekten vazgeçtim artık...

– Niçin böyle insafsızlıkta bulunuyorsunuz?

– Rica ederim, kalbinizi kıracak sözler söylemekten beni kurtarınız! Bilirsiniz ya! Kadınlık, sinirlilik...

– Peki! Bahçeye inelim!

Enişte Bey, yüksek sesiyle aşağıdan bağıırıyordu!

– Canım, siz bahçeye gelmeyecek misiniz?

Meliha ile birlikte merdivenden indik. O, susuyordu. Fakat haline dikkat ettiğim zaman ellerinin titrediğini, dudaklarının pembe renginin uçarak âdeta beyazlanmış olduğunu görmüştüm. O önden gidiyordu. Ben kendisini takip ediyordum. Enişte ile kardeşimin yanına gittiğimiz zaman dedi ki:

– Necdet Bey gelmek istemiyordu; ben zorla getirdim.

– Yok, Meliha Hanım; müsaade buyurunuz da ben söyleyeyim...

– Neyi? Gelmek istememenizin sebebini mi?

– Yok, canım, beni şaşırtıyorsanız. Demek istiyordum ki...

Cümlemi bitirmek mümkün olmadı. Ferit Saffet Bey benim sersemce hareketime gülmekten bayılıyor ve kardeşime hitap ederek diyordu ki:

– Bunlar, hâlâ dargın!

Ve sonra bizi sanki barıştırmak istiyormuş gibi el ele vermek istiyordu. Meliha kardeşinin bu çocukça hareketine mâni oldu:

– Bu çocukluğa ne gerek var? diyordu. Ve ilâve ediyordu, hem de bunun ne önemi olabilir ki?

Şimdi Meliha bana karşı hücum vaziyeti almış gibiydi. Mağlup olmuş gibi bulunmayı arzu etmedim. Hemen bir sandalye alıp kendisine uzattım.

– Oturmaz mısınız efendim, dedim. Cevap verdi:

– Pek nazıksınız beyefendi! Beni mahcup ediyorsunuz!

Kendisine vermiş olduğum sandalyeye oturmuştu. Ben susmuştum. O da susuyordu. Bu sessizlik ise hepimize ağır geliyordu. Nihayet Ferit Saffet Bey bu sessizliğe son verdi. Meliha'ya hitap ederek dedi ki:

– Nasıl, İbrahim Şemsi Bey'den hâlâ mektup yok mu?

Meliha biraz omuzlarını kaldırdı ve yavaşça:

– Alamadık! dedi.

– Tuhaf şey. Mektup gelmeyeli demek on beş gün oluyor.

Meliha, sandalyesi üzerinde bir hareket yaparak azıcık yerinden oynadı. Fakat bir saniye sonra sınırdan doğan heyecanını tutamayarak hiddetini gösterir bir sesle dedi ki:

– Erkekler işte hep böyle...

Enişte bey gülmeye çalışarak sorularına yine devam ediyordu:

– Nasıl öyle canım? Ne demek istiyorsun ki?

Meliha; bu tartışmadan vazgeçmiş olduğunu gösterir bir tavırla yerinden kalktı:

– Hiç, hiç... cevabını verdi ve kardeşime hitap etti, biraz gezelim! Beraber gelmez misiniz?

Kardeşim kalktı. Kol kola girdiler, ileriye doğru yürümeye başladılar. Enişte bey diyordu ki:

– Bu kızda bir hâl var, bir türlü anlayamıyorum. Bu, ne kadar hırçınlık...

Meliha köşke geleli üç gün oluyordu. Aramızda anlatmaya değer hiçbir şey olmamıştı. O, hırçınlığı yine devam ediyor, her sözde, her fırsatta bana hücum gösteriyordu. Ben ise bu hırçınlıklara karşı hiçbir soğukluk göstermiyordum. Bir şey rica etsem bir sakınca göstererek onu reddediyor, piyano çalmasını istesem keyfi olmadığını söylüyordu. Hâlbuki ben yatak odama çekildikten sonra o dinlenmeden bir saat piyano çalıyordu.

Anlıyordum ki bana karşı söyleyecek pek acı sözleri var.

Onları söylemeye fırsat bulamadığından dolayı üzülüp duruyor, hırsı, hırçınlığı gittikçe artıyordu. Bende bir nezaketsizlik, itaatsizlik eseri görmüyordu ki onu sebep yaparak coşsun, kalbini yakıp kavuran şeyleri birer birer söylesin!

Meliha'nın Ada'ya gelişinin dördüncü günüydü. Hava pek güzeldi. Akşamüzeri köşkten çıktık. Çamların arasında, pek ilerde, تنها, sessiz bir yerde; kim bilir ne zaman yapılmış olan manastıra doğru yürümeye başladık. On beş dakika kadar yürüdükten sonra karşımıza sade, sevimsiz binası ile manastır çıktı. Ben burasını daha önce görmüştüm. Meliha bu kaba binayı bir kere gözden geçirdikten sonra dedi ki:

– Öve öve bitiremediğiniz burası mıydı?

Ferit Saffet Bey cevap verdi:

– Canım, şuradaki manzaranın güzelliğini görmüyor musun?

– Burada öyle bir güzellik bulabilmek için yaratılıştan şair olmak gerekir.

– Hayır, hayır. Biraz insafli olmak yeter.

Ağabeyinin bu cevabına Meliha biraz kızar gibi oldu. Çamlardan dökülmüş olan dikenler üzerinde garip bir fısıltı ile yürüyerek ilerliyordu. Yirmi otuz adım ilerde bulunan kuyuya yaklaştı. Kardeşine dedi ki:

– İşte bu kuyu hoşuma gitti. Fakat ne kadar derin... Suyu tatlı mıdır acaba?

– Evet, hem de pek soğuk...

– Kendi elimle buradan bir su çekebilsem...

Enişte beyin bundan biraz canı sıkıldı. Meliha'ya dedi ki:

– Bu da çocukluk, kuyu derin. O kocaman kova ile suyu nasıl çekebileceksin? Bunu düşünmüyor musun? Böyle çocukluklar yapmasanız...

– Siz de benim her arzuma engel olmasanız,

Ferit Saffet Bey Meliha'nın bu cevabından daha çok üzüldü. Eşini kolundan tutarak ileriye çekti:

– Manastırın biraz arka tarafını görelim, diyerek böyle birdenbire oradan ayrılmasına bunu sebep gösterdi.

Meliha kuyunun başına gitmişti. Ben de biraz ilerledim. Kendisinden beş adım kadar geride bulunuyordum:

– Size biraz yardım etsem... dedim, o kayıtsız bir tavırla:

– İyiliğinize teşekkür ederim, gerek yok, cevabını verdi.

Meliha, eldivenlerini çıkardı. Sonra başörtüsünün önüne doğru sarkmış olan ucunu yeldirmesinin içine sıkıştırdı. Büyük tahta kovayı kuyunun içine salıverdi. Kova suyun üstüne yetişti.

Meliha:

– Gerçekten pek derin, dedi.

– Böyle yerlerde normal değil midir ya, dedim.

Meliha çıkrığın demir çubuklarına yapışarak kovayı yukarı çekmeye başladı. Bütün gücünü kullanıyordu. Yüzü yavaş yavaş pembeleşiyordu. Kova henüz yukarıya çıkmamıştı ki kollarının yorulduğunu gördüm:

– Yoruldunuz, dedim, izin veriniz de...

– Hayır, sizi rahatsız etmek istemem, dedi.

Yorulduğunu, iddiasında yenilgisini göstermek istemeyen bu hırçın kız, son kuvvetini sarf ederek çıkrığa sarılıyordu. Gözüm yüzüne iliştiği zaman o güzel pembe tenin şimdi bir açık kırmızıya döndüğünü gördüm. O, yine çıkrığı döndürmek için bütün kuvvetini harcıyor, vücudunu arka tarafa eğerek o ağırlıktan yararlanmak istiyordu.

Meliha bir saniye sonra güçten kesilmiş bir sesle bana diyordu ki:

– Aman yetişiniz. Bittim, bırakıyorum.

Hızla iki adım atarak yetiştim. Çıkrığa sarılmak acele ile hatırıma gelmedi. İpi tutmak istedim. Tam o sırada Meliha çıkrığı bırakmıştı. Fakat ben ipi tutamadım. Sol elimin küçük parmağını ip fena halde sıyırdı, bunun acısı ile elimi hızlıca çektiğim zaman parmaklarım kuyunun kenarına çarptı. Bu da elimde ufak yaralar açılmasına sebep oldu, Kan akmaya başladı. Elimi Meliha'ya göstermemek için sakladım. Kova büyük bir süratle kuyunun dibine indi. Meliha alaylı bir tavır alarak diyordu:

– Yazık, tutamadınız!

Elim fena hâlde acıyordu. Sızıp akan kanlarımın damla damla yere düştüğünü hisseder gibi oluyordum, Ferit Saffet Bey'le kardeşim manastırın arkasını dolaşmış, gezintilerini bitirmişlerdi. Bize doğru yaklaştılar. Enişte bey diyordu ki:

– Nasıl hanımefendi; suyu çekebildiniz mi?

Meliha biraz bozuldu. Yenilginin hatasını bana yüklemek istiyordu:

– Necdet Bey ipi tutamadı, dedi.

Parmağımın acısı artık dayanılmayacak bir derecede artmıştı. Kardeşime dedim ki:

– Sol cebimdeki mendili çıkarır mısınız?

– Niçin?

– Elim bir parça yaralandı da...

Kanlı elimi o sırada meydana çıkardım. Meliha bir çığlık, bir feryat salıverdi. Rengi sarardı. Beni biraz yaralı görmek Meliha'yı fena hâlde etkilemişti. Koynundan keten mendilini hemen çıkardı. Elimi sarmaya çalışıyordu. Parmaklarımı dikkatle sardığı sırada üzgün bir tavırla yavaşça:

– Rica ederim, beni affediniz, diyordu.

Kardeşim ile Enişte Bey manastırın arka tarafında örümcek ağı aramaya koştular; kan akmaya devam ediyordu. Bulabildikleri örümcek ağını getirdiler. Meliha yaramın sarılmasını kimseye bırakmak istemiyordu. Ben acıya tahammül etmeye çalışmakla beraber gülmeye, ıstırabımı saklamaya çalışıyordum. Elim güzelce bağlandı. Kan dindi. Artık bu gezintinin zevki kalmamıştı. Köşke doğru yavaş yavaş ilerliyorduk. Enişte bey Meliha'ya karşı biraz dargınlık tavrı gösteriyordu:

– Yaptığınızı beğendiniz mi, diyordu.

Meliha'nın sessizliğine karşı ben kendisini savunmaya çalıştım:

– Canım, bir şey değil, hem Meliha Hanım'da ne kabahat var? Ben ipi tutmamalıydım.

– Fakat böyle çocukluğa ne gerek vardı?

Ferit Saffet Bey'le karısı biraz ilerden yürümeye başladılar. Enişte bey Meliha'dan alamadığı hiddetini onu eşiyle biraz çekiştirerek geçirmek istiyordu. Ben ve Meliha yan yana yürüyerek ağır adımlarla onları takip ediyorduk. Meliha, onlardan uzaklaşmak arzusunu bana hissettirecek bir derecede yavaş yürümeye başladı. Bu şekilde önümüzdekiler epeyce ilerlemişlerdi. İkimiz de

susuyorduk. Nihayet Meliha yalvarır gibi bir tavır alarak üzgün, yumuşak bir sesle dedi ki:

- Necdet Bey, ben fena huylu bir kızım, öyle değil mi?
- Niçin böyle söylüyorsunuz? diyebildim. Kendinize bunu niçin yakıştırıyorsunuz?
- Yok; hırçın, fena huylu olduğumu anlıyorum. Fakat ben evvelce böyle değildim.

Kendisine cevap vermeye artık gerek görmedim. Çünkü bu son sözün bana neleri anlatmak istediğini anlamıştım.

Meliha çok düşünür gibi duruyordu. İkimiz de birkaç dakika için susmuştuk. Sonra gayet yavaş, sanki birisinin duymasından korkar gibi titrek bir sesle:

– Evet, beni bu hâle siz koydunuz, dedi. Sonra yaralı olmayan sol elimi biraz sıkarak sözüne devam etti:

– Beni affettiniz değil mi Necdet Bey? Gözleriniz bana böyle bir ifade de bulunuyor. Siz benim duygularımı çok iyi biliyorsunuz! Beni hoş görürsünüz, öyle değil mi? Ama niçin cevap vermiyorsunuz?

- Siz bir hata yapmadınız ki, dedim, affedecek bir şey göremiyorum. Özellikle olmuş olsa bile.
- Evet, kusurum olsa bile sevgimiz adına beni hoş görürsünüz değil mi? Rica ederim, söyleyiniz
- Ben de sizden rica ederim. O unutulmuş konuyu tekrar açmayalım!
- Unutulmuş konumu dediniz? Buna olanak veriyor musunuz?
- Öyle görünmüş olalım!
- Peki! Fakat bu çılgınca hareketlerimde beni hoş görüyorsunuz değil mi?
- Oh, ona şüphe yok.
- Pek nazıksınız Necdet Bey, hatta diyebilirim ki eşsizsiniz...
- Öyle mi düşünüyorsunuz?
- Düşünce, tahmin değil; kesin bir fikir.
- Meliha Hanımefendi, inanın aldanıyorsunuz!

Meliha hayretle yüzüme baktı. Sözlerimi yanlış mı anlamıştı; tatlı gülüşlerle bana karşılık verdi. Ben adımlarımı artık sıklaştırmıştım. Bizden iki üç yüz adım ilerden yürüyen enişte beyle kardeşime yetişmek istiyordum.

O akşam yemek yedikten sonra terasta oturma isteği duyduk. Gece havada epeyce serinlik vardı. Pardösülerimizi giydik. Kadınlar da omuzlarına birer pelerin aldılar. Dizlerimizi örtmek için birer örtü getirttik. Uzun salıncaklı sandalyelere yayıldık. Kahvelerimizi orada içtik. Mehtap henüz sekiz dokuz günlük. Bu güzel mehtabın, bu parlak denizin karşısında uzun süre oturduk, öteden beriden konuştuk. Nihayet Ferit Saffet Bey dedi ki:

– Benim yazılacak uzun bir kitabım var, salona çıkıyorum. Siz gelmez inisiniz?

Meliha cevap verdi:

– Biz biraz daha oturmak istiyoruz.

Enişte bey salona çıktı. Kardeşim de bir iş bahane ederek biraz sonra salona gitti. Meliha ile yalnız kalmak uygun olmayacaktı. Kendisine dedim ki:

– Hava çok serinledi, üşüyorum. Artık yukarı çıkalım, olmaz mı?

– Biraz oturalım. Size söyleyecek şeylerim var.

Meliha, yanımızdaki sandalyenin üzerine atılmış olan örtülerden bir tanesini benim dizlerimin üzerine attı:

– Şimdi artık üşümezsiniz, dedi.

Meliha mahzun, üzgün bir hâl almıştı. Ayın bulutlar arasından ara sıra kurtulup gelen ışıkları onun parlak sırma saçları üzerine vurduğu zaman ne hoş bir renk oluşturuyordu. Ben bayılmış gibiydim. Meliha düşünüyordu. Bana bir şeyler söylemek istediğini anlıyordum. Nihayet söylemeye başladı:

– Necdet, Bey, size karşı yapmış olduğum hataların cezasını çektim. Benden nefret ettiniz, tamamen uzaklaştınız. Oh; bunda haklı idiniz!

– Öyle bir şeye olanak veriyor musunuz?

– Bunda haklıydınız. Dedim ya, ben kadınlığa yakışmayacak bazı davranışlarda, saldırılarda, tecavüzlerde bulundum. Fakat bu elimde değildi. İsteyerek yapmamıştım. Ben o sırada kendimi kaybetmişim. Ne yaptığımı bilemiyordum, hareketlerimi sözlerimi tutamıyordum. Bu hâlimden dolayı beni alçak gördünüz, öyle değil mi?

– Rica ederim Meliha Hanım çok abartıyorsunuz!

– Bunu saklamaya, inkâr etmeye lüzum yok. Ben de erkek olmuş olsaydım, böyle bir yargıda bulunacaktım. Kadın olduğum hâlde bile düştüğüm o aşağılık durumdan ürktüm. Kendi kendimden âdeta nefret etmişim. Bir dakika sustu. Sonra önüne bakarak elleriyle başörtüsünün kıvrımlarıyla oynayarak şu sözleri ekledi:

– Fakat bunda doğal bir yönlendirme var. O bir özür noktası teşkil edebilir veyahut ben öyle ümit ediyorum.

Meliha, dik bakışlarıyla bana bakıyordu; ben düşünüyordum. Bu davranışıyla bana daha neleri anlatmak istiyordu. Sonra itirafından mahcup oluyormuş gibi görünerek:

– Aşkımız, dedi, beni o sırada çıldırtmıştı. Siz beni hoş görmeliydiniz! O kadar uzaklara kaçarak, bana kendinizi göstermeyerek sevgimi hakaretle karşılamamalısınız! Beni yüzünüzü görmekten, sözünüzü işitmekten mahrum ettiniz! Tahammül edilemez bir azap içinde bıraktınız! Size bugün onun için bazı sitemlerde bulunmuşum. Haklı değil miyim?

Ben cevap vermiyordum. Bu büyülü sesin kalbimde uyandırdığı acılar, duygular beni kendimden geçirmişti, âdeta bayılmış gibiydim.

Meliha bu suskunluğundan yaralanarak sözüne devam etti:

– Aşkımın sizden gördüğü hakareti hazmedemem sanmışım. Ne kadar hata etmişim. Necdet Bey, sizi unutmayı arzu ettiğim, elimden geldiği kadar unutmaya çalıştığım hâlde bir dakika bile hatırımdan çıkmadınız! Gülüyorsunuz, sözlerime inanmıyor gibi görünüyorsunuz. Sinirli bir hareketle hemen elimi tuttu. Kalbinin üzerine koydu:

– Şurada hissettiğiniz şiddetli heyecan yine onun etkisidir. Yarabbi! Neler söylüyorum. Benliğim elimden gidiyor. Demek istiyorum ki hakkımda gösterdiğiniz insafsızlık sizin merhametinize yakışmazdı. Beni ayağınızla ittiniz. Ben bunları hak etmiş miydim? Gerçi saldırganlığım kadınlığa yaraşmazdı. Fakat buna siz sebep oldunuz, aşkınız neden oldu.

Bu sözleri söylerken Meliha'nın sesi titriyor, pembeleşmiş olan dudakları titriyordu. Kendimi tutamadım.

– Beni affediniz, dedim, sizi bu derece üzebileceğimi tahmin etmiyordum. Özellikle korkuyordum. Her ikimiz için korkuyordum. Her ikimiz de sinirli bir hâl almıştık. Hissettiklerimizi birbirimize söyleyecektik. Birbirimizi teselliye çalışacaktık. Veyahut ben öyle sanıyordum.

O sırada salonun penceresi açıldı. Enişte bey yüksek sesiyle bize bağıırıyordu:

– Hava serinleşti. Üşürsünüz. Artık yukarı çıkınız, olmaz mı?

Ben yerimden kalktım. Meliha'yı da kaldırmak istedim, Yüzüme baktı:

– Burada yalnızca konuşuyorduk, dedi.

Kolundan tuttum. Yukarı çıkmaya çalışıyordum. Merdivenden çıkarken Meliha'da yine şiddetli bir heyecan devam ediyordu. Kalbi yaralı bir mini mini kuş gibi kendini öteye beriye atıyordu.

Salona girdiğimiz zaman Ferit Saffet Bey'in meraklı bir tavırla aşağı yukarı gezindiğini gördük:

– Hava soğudu, diyordu, üşüyeceksiniz diye ne kadar merak ediyordum. Barometre çok düşmüş.

– Demek fırtına var.

– Öyle zannederim.

Salonda birer koltuk sandaylesine oturduk. Herkes bir şey söylüyor, yalnız ben dinliyordum. Ferit Saffet Bey bir ara piyanonun başına oturdu, çaldı. Sonra Meliha'yı da piyano çalmaya davet etti. O biraz rahatsız olduğunu söyledi. Kardeşim de enişte beyin ricalarına, ısrarlarına iştirak ettiği hâlde ricalarını Meliha'ya kabul ettiremediler:

– Piyano çalacak hâlim yok, diyordu; sinirlerim titriyor. Yoksa bu akşam hakikaten soğuk mu aldım? Bilmem.

– Rica ederim Meliha Hanım, dedim, ricalarını reddetmeyiniz! Kardeşimi böyle mahzun bırakmayınız!

Meliha ayağa kalktı:

– O kadar ısrar edersiniz ki... dedi.

Ve sonra mahzun bakışlarıyla gözlerime bakarak piyanonun başına oturdu. Bu baygın bakışlarıyla ve “O kadar ısrar edersiniz ki...” sözleriyle bana demek istiyordu ki: “İşte anlıyorsun ya, senin için çalıyorum.”

Piyanonun başına oturur oturmaz nota aramaya bile lüzum görmedi. Hafızasından çalmaya başladı. O titreyen parmaklar fildişi taşlar üzerinde hareket ettiği zaman muhitte heyecanlı nağmeler uçuşmaya başladı. Meliha'nın bu gece çaldığı piyanoyu hayretle dinlemek bana birçok şeyi hatırlattı. Bilmem neden? Bu gece Meliha'da büyük sanatçılık vardı. O parmaklarının ucuna güya kalbini takmış, öyle çalıyordu. O hava bitti. Biraz durdu. Sonra parmaklarını piyanonun üzerinde tekrar gezdirmeye başladı. Şimdi çaldığı bu hava yine o kederli, o ölüm havasıydı. Yalvardım:

– Bu kederli havayı çalmayınız, dedim, bu ölüm havasının beni nasıl bir acı içinde bıraktığını bilerseniz...

Meliha elini piyanodan çekti. Altındaki tabureyi çevirerek bana döndü:

– Size Karmen'in meşhur aşk sernadını çalayım mı, dedi. Cevap verdim:

– Lütfedersiniz.

Meliha bu aşk sernadını, bu güzel havayı çalmaya başladı. Çaldı, çaldı, tekrar çaldı. Biz de kendisini alkışladık. Tam bu alkışlar arasında birdenbire yerinden fırladı:

– Ay! Şimşek, dedi.

Barometre doğru söylemişti. Şimşek çakıyordu. Biraz sonra gök görülmeye başladı. Artık şimşekler, gök gürlemeleri birbirini takip ediyor, Meliha elleriyle yüzünü kapıyordu:

– Dünyada en korktuğum şey şimşektir, diyordu, sinirlerime o kadar dokunur ki... Yarabbi! Bu geceyi nasıl geçireceğim bilmem.

– Bu hâl böyle devam etmez geçer, dedim. Kendisini teselli etmeye çalıştım.

Benzi sapsarı olmuştu. Korkuyordu. Elleri, vücudu bütün her yeri titriyordu. Belli ki çok korkuyordu.

– Sizi de rahatsız etmeyeyim, odama çekileyim, dedi. Kalktı. Bizi hafifçe selamlayarak yatak odasına girdi. Perdeleri şiddetle kapamakta olduğunu işittim. Biraz sonrada odasının salona açılan kapısının kilidi içinde anahtarın çevrilmesinden hasıl olan sesi de duyduk.

Gök gürlemeleri gittikçe artıyordu. O dehşetli sesler hava tabakalarını şiddetle sarsıyor, kulakları sanki tırmalıyordu. Ben de odama çekilmek istedim:

– Artık yatalım, dedim.

Yatak odama girdiğim zaman sinirlerim yine alt üst olmuştu. Konsolun üzerinde bulunan şamdanın iki mumunu da yaktım. El çantamdan lokman ruhu şişesini çıkardım. Kok-luyordum. Fakat bu krizi kolayca geçirmek mümkün değildi. Pencerelerin perdelerini açtım. Şimşekler yine çakıyordu. Gök yine şiddetle gürlüyordu. Bu gece uyku uyuyamayacağımı hissediyordum. Onun için çantamın kilitli gözünden mini mini şişeyi, ufak şırıngayı çıkardım ve koluma sıktım. O sıvı damarıma yayıldı. Kanıma, kalbime karıştı.

Bir koltuğu pencerenin önüne çektim. İçine uzandım. Gök hâlâ gürlüyor, şimşekler hâlâ çakıyordu. Tatlı bir düşe daldım:

Fener'deki pembe köşk, o köşkün sarmaşıklı penceresi gözümün önüne geldi. Meliha'yı beyaz satenden dekolte geceliğiyle o pencerenin önünde görür gibi oldum. Bu, bir düş idi.

İşte o dakikada odamın kapısının gıcırdadığını, yavaşça açıldığını duyar gibi oldum. Başımı çevirdiğim zaman Meliha'yı kapının önünde ayakta gördüm. Üzerinde yine beyaz satenden dekolte bir gecelik vardı. Omuzları üzerine geniş, beyaz ipekli bir şal atılmıştı. Saçlar gelişi güzel bırakılmıştı. Acaba bu da mı düş idi. Hayır, bu, bir gerçek idi.

Meliha korkudan, kararsızlıktan titreyen ayaklarıyla bir iki adım ilerledi. Üzgün bir sesle bana dedi ki:

– Korktum, fena halde korktum. Uyumak mümkün olmadı. Sizi böyle rahatsız etmeye cesaret ettim. Beni affedersiniz, değil mi Necdet Bey?

Ben şiddetli bir heyecan içinde kalmıştım. Şimdi korkuyu, ümidi, sevinci, kederi birbirine karıştıran bir sevda hissi kalbimi heyecana getiriyor, bütün vücudumu titretiyordu.

Yine bir şimşek ışığı ortalığı aydınlattı. Meliha elleriyle yüzünü kapadı. Şal omuzlarından sıyrılarak ayaklarının ucuna düştü. Yalvarır gibi bir sesle, sihirli bir tavır ile yüzünü çıplak kolları arasında saklamaya çalışarak:

– Rica ederim perdeleri kapayınız, dedi. Ooh, bu şimşek, bu parlak ışıklar bu gece beni çıldırtacak. Çabuk olunuz, rica ederim, bana acıyınız!

Hemen yerimden fırladım, perdeleri indirdim. Titrek ellerimle onları bir türlü tam kapayamıyordum. Başımı çevirdiğim zaman odayı karanlık içinde buldum. Mumlar sönmüştü. Yoksa ben yine bir hayal mi görmüştüm. Zayıflıklarına yenildim. Bu koyu karanlık sınırlarımı daha ziyade berbat etmişti. Oradan kaçmak, nurlu, parlak bir âleme çıkmak istiyordum. Biraz evvel kanıma karışan o sıvı da beni etkilemeye başlamıştı. Ben şimdi ağlamak, doya doya ağlamak istiyordum. Fakat gözyaşlarım akılmıyordu. Onlar sanki kurumuştu. Ayağa kalktım. Bir iki adım attım. Sendeliyordum. Titreyen iki kol beni tuttu. Kuvvetsiz, güçsüz düştüm. Yumuşak, gayet yumuşak iki mini mini kuştüyü yastık arasında ağlıyor, için için ağlıyordum.

Sabahleyin gözlerimi açtığım zaman kendimi gerçek dünyada buldum. Vücutumda öyle bir yorgunluk duyuyordum ki... Düşünürken, düş ile gerçek arasında geçirdiğim bu aşk gecesini, bu gecenin ayrıntılarını, tatlarını düşünürken oda kapısının vurulmakta olduğunu duydum. Yatağımdan kalktım. Arkama sabahlık alarak kapıyı açtım, bir de baktım ki Ferit Saffet Bey...

– Canım, ne var, dedim, bu kadar erken...

Bilmem neden, kalbim heyecan içinde idi.

Ferit Saffet Bey'in hâline, tavrına dikkat ediyordum. Düşüncesini, amacını, o suretle anlamaya çalışıyordum. Enişte bey güler yüz ile duruyor ve bana sevinçle cevap veriyordu:

– Nasıl erken canım, ne diyorsun Allah aşkına? Öğle vakti yaklaşıyor.

Hayretimi engelleyemedim:

– Sahi mi? dedim.

Buna gerçekten mi hayret etmek lâzımdı. Bu kadar uyumuş olabilmeme olanak veremiyordum. Hemen kendimi topladım:

– Fırtına beni uyutmadı, dedim, sınırlarımda öyle bozuktuk ki...

– Neyse canım, sana bir müjde vermek için geldim. Seni rahatsız etmeye onun için cesaret aldım. Ey, ne olduğunu daha hâlâ sormuyorsun?

– Neyi a benim efendim? Anlamıyorum ki...

– Müjdem ne olduğunu...

– Nasıl müjde? Ne var Allah aşkına?

– Büyük bir haber, bilersen ne kadar sevineceksin!

Yorgun gözlerle kendisine bakıyordum. Ferit Saffet Bey beni bu kadar üzmüş olduğunu yeterli görmüş olmalı ki sağ eliyle arkasında sakladığı kırmızı renkli bir kâğıdı bana göstererek:

– Telgraf, dedi, İbrahim Şemsi Bey geliyor, hem de bu akşam...

– Ya, öyle mi? demiş bulundum.

Buna sevinmek mi, yoksa üzölmek mi gerekirdi? Ne diyeceğimi âdeta şaşırılmıştım. Enişte Bey:

– Nasıl, diyordu, bu müjdem kıymetli değil mi?

Şaşkınlığımı belli etmemeye çalışarak:

– Çok kıymetli, çok kıymetli, dedim. Dudaklarımdan dökölen bu sözler beni utancımıdan öldürmüştü. Bakışlarımı aşağı doğru indirmeye mecbur oldum. Göz kapaklarımla üzerine sanki yüzlerce kiloluk bir ağırlık binmişti. O sırada yerde gözöme bir şey ilişti. Aman yarabbi! Beyaz bir kurdela karyolamın önündeki halının üzerine serilmiş duruyordu. Bu kurdela Meliha'nın boynunda

dün akşam fiyonk yapılmış olduğu hâlde bulunuyordu.

Bedenim korkudan, kederden titriyordu. Saffet, karşımda duran şu vicdanlı çocuk; gözlerini biraz oraya doğru çevirse dün gece kız kardeşinin boynunda bağlı olan kurdeleyi şimdi benim karyolamın ayak ucunda görecekti. İşte o zaman... Aman Tanrım, ne hâle girecektim? Ayağımı kurdelenin üzerine yavaşça bastım ve:

– Rica ederim, dedim, perdeleri açar mısınız?

Enişte bey perdeleri açmak için yürüdü. O, perdeleri açmak ve çivilerine asmakla meşgul iken ben yavaşça eğildim. Ellerim, ayaklarım, bütün vücudum titriyordu. Suçüstü yakalanmış bir suçlunun duyabileceği bir korku ve tereddütle halının üzerinden kurdeleyi aldım, koynuma soktum. Oh, bu bez parçasını elime aldığım zaman bir ateşe yapışmış olduğumu sandım. O kadar yakıcıydı ki...

Artık rahat bir nefes aldım. Kendimi âdeta büyük bir yük altından kurtulmuş zannettim. O kadar terlemiştim ki... Bütün vücudum su içinde kalmıştı. Suçlular, caniler gibi korkuyordum, titriyordum. Bununla beraber uğradığım şu hâli saklamak da istiyordum. Ferit Saffet Bey perdeleri tamamıyla açmıştı:

– Mutlak fırtına için perdeleri böyle sıkı sıkıya kapamışsın, diyordu, hakikaten o ne gürültüydü...

Cevap verdim:

– Evet, öyle bir kıyamet ki... Cehennemler, iblisler...

– Ey, cehennemler, iblisler ne oluyordu?

– Ne olacak, dedim, ateş püskürüyorlardı. Korkunç sesleriyle bağıryorlardı.

Sonra enişte beyi biraz rahatlatmak istedim:

– Şimşekler, gök gürlemeleri sinirlerime dokundu. Bir türlü uyuyamadım. Pencerelemi kapadım. Korkaklığımı, densizliğimi dünyadan saklamak istedim.

– Neler söylüyorsun Allah aşkına?

– İşte, uykusuz kaldığım zaman ne söyleyeceğimi bile bilemiyorum, âdeta şaşırıyorum. Kardeşim, beni hoş gör!

– Sen hâlâ çocuksun Necdet! dedi ve sonra ilâve etti, şimdi de gidip hemşiremi uyandırayım. Sanırım oda fırtınadan dün akşam uyuyamamış olmalı, şimdiye kadar kalkmadığına bakılırsa... Öyle değil mi?

– Kuşkusuz, kuşkusuz...

– O da bu habere kim bilir ne kadar sevinecek.

– Değil mi ya, dedim.

Enişte bey gitti. Kalbimin eridiğini duyar gibi oluyordum. Sanıyordum ki bedenimde dolaşmakta olan kan, sıvı değil; ateştir. O çok yakıcı madde kalbimi o kadar yakıyordu ki... Fakat bir süre sonra bedenim buz kesilmişti. Ayaklarım titriyordu. Karyolamın ayak ucuna yavaşça oturdum. Oraya âdeta

yıkıldım. Biraz sonra yavaş yavaş kalktım. Akşam oturmakta olduğum koltuğa kadar ilerledim. Felç olmuş bir vücut gibi oraya düştüm. Kurdeleyi titreyen ellerimle koynumdan çıkardım. Bir müddet hayretle baktım. Sonra avuçlarımin içinde onu hırsıyla buruşturdum. Suçuma bir kanıt olan bu kurdeleyi gözlerimden bile saklamak istiyordum. Kendi kendime diyordum ki “Bu kurdele... Ah bu kurdele...”

Akşamki durumu gözümün önüne getirdiğim zaman tüylerim ürperdi: Bir aşk gecesi görüyordum. Ben bir saadet yuvasına girmiştım. Onu hayal, rüya sanıyordum. Fakat bu kurdele... Ah bu kurdele...

Şimdi pek güzel hatırlıyorum: Damarlarıma enjekte ettiğim o uğursuz sıvı kanımın zerrelere arasına karıştığı zaman vücudum uyuşmuş, beynim hayallere kapılmıştı. Ben bu hayallerle meşgulken kapı açılmıştı, Meliha içeriye girmişti. Beyaz gecelik giyinmişti. Boynunda beyaz kurdeleden bir fiyonk vardı. Omzuna atmış olduğu beyaz, ipekli, geniş şal da ona ne kadar yakışmıştı. Göz kamaştırıcı büyü, sihirli edası ile perdeleri kapamamı rica etmişti. Ben perdeleri kapadım, bunu da hatırlıyorum. Döndüğüm zaman odayı karanlık içinde buldum. Meliha'nın omzunda bulunan ipekli şal düşmüş mini mini ayaklarını öpüyordu. Açık geceliğinin beyazlıkları, parlaklıkları arasında Meliha'nın solmuş rengini, baygın bakışlarını fark ediyordum. Bunu da tamamen hatırlıyorum. Sonra kalktım, birkaç adım atabildim; iki yumuşak kol arasına düştüm. Evet, sonralarını ben artık bir düş olarak kabul ettim.

Fakat bu kurdele... Demek bu bir gerçektir. Ben kendimi bir cinayet uçurumunun derinliğine atmıştım; fakat bilmeyerek, elimde olmayarak... Cinayetimde ne kasıt var, ne de plan. Fakat bu, beni suçsuz gösterebilir mi? Alnımdaki “cani” lekesinden beni kurtarabilir mi acaba? Ah, işte ben bir cinayet işledim. Fakat ne diyorum, neler söylemek istiyorum. Kime sesleniyorum. Kimden af istiyorum? Vicdanımdan mı? Bak o, ne diyor: “Sefil... Alçak... Talihsiz...”

Evet, evet. Ben bir talihsizim. İşte şu kurdele o talihsizliğimin bir göstergesidir.

Talih beni bir uçurumdan yuvarladı. Ben o uçurumun dibinde bir aşk gecesi buldum. Ben onu hayal ediyordum, arzu ediyordum. O hayale daldım. Fakat şimdi kurdele parçası bana kabahatimi, buna cinayet diyemeyeceğim bütün kabahatimi gösterdi. Pek doğru, ben bir talihsizim. Sonraları birçok defa ağladım. Cinayetimin tanığı olan o bez parçasını gözlerime tutarak, yaşlarımin onunla silerek ağladım, ağladım.

Bu satırları yazdığım zaman yine damarlarıma şırınga ettiğim o maddenin etkisi altında bitkin bir hâldeydim. Damarlarımda o dolaşmasa da ben bunu nasıl itiraf edebilirim? İşte onun gücüne sığındım ve sana verilmek için bu kurdele parçasını sakladım. Ben onunla pek çok kereler göz yaşlarıminı sildim. Bir gün o kurdele parçasını gördüğün zaman acaba bana acıyacak mısın? Yoksa vicdanımin bana hitap ettiği gibi sen, de: “Sefil! Alçak!.. Mutsuz mu” diyeceksin? Ah kardeşim; ben alçak değildim, fakat mutsuz idim.. Mutsuz...

Bilmem, bu hâlde ne kadar zaman kalmışım. Ferit Saffet Bey tekrar odama girdiği zaman geldiğini bile duymamıştım. Hayretle yüzüme bakarak demişti ki:

– Ne o? Sen hâlâ giyinmemişsin! Sabah postasının son vapuruna yetişmek lâzım değil mi ya?

– Neden? diye sorabildim.

Fakat bu soruyu niçin sorduğumu bilmiyordum. Sanırım Ferit Saffet Bey'e karşı bir söz söylemek zorunluluğu beni öyle söyletmeye yöneltmişti.

– İbrahim Şemsi Bey'i karşılamak istemiyorsan, o başka.

– Neden canım? Benim de onu karşılayanlar arasında bulunmam pek tabii olamaz mı?

– Öyle ise sabah postasının son vapuru ile İstanbul'a inmeye mecburuz. Yok, eğer İstanbul'a inmek istemiyorsanız kardeşinizle beraber kalınız! O kadar ısrar ettiğim hâlde o, bir türlü Şişli'ye gitmek istemedi.

Ferit Saffet'e cevap verdim:

– Kardeşime olan hiddetini şimdi benim üzerime mi püskürmek istiyorsun?

– Yok canım! Ben ısrar ettim. O, ağladı. Gereksiz yere canını sıkıdığıma üzüldüm. Şimdiye kadar o benim hiçbir arzuma itaatsizlik göstermezken...

– Kim bilir, belki bir gerekçesi vardır...

Ferit Saffet Bey yüzüme dikkatle bakıyordu. Hayretle dedi ki:

– Sen de ağlamışsın? Gözlerin kıpkırmızı...

– Çocuk gibi söyleme Allah aşkına! Ağlayacak ne var ki? Akşam uyuyamadım. İşte onun eseri...

– Doğrusunu söyleyeyim mi Necdet, bu sabah ben hakikaten şaşırıdım. Çocuk gibi söz söylüyorum. Seni uyandırdıktan sonra Meliha'yı da kaldırdım. Telgrafi kendisine gösterdiğim zaman o da ağlamaya başladı. Kendisini tutamadığımı görüyordum; çocuk gibi ağlamıyordu. Fakat gözyaşları kendiliğinden dökülüyordu.

– Bu da tabii. Kocası geliyor. Sevincinden gözyaşlarını akıtmaz mı?

– Evet, o da öyle. Fakat ben bir duygusallık eseri hissediyorum da...

– İnsan duygularında genellikle yanılır. Bana biraz müsaade et de giyineyim.

– Peki. Fakat çabuk ol. Ben salonda bekliyorum.

Elbisemi acele giydim. Ufak tefek eşyayı çantamın içine doldurdum. Güzelce kilitledikten sonra anahtarını cebime koydum. Salona çıkmaya hazırlandım. Meliha ile karşılaştığım zaman ne diyecektim, nasıl bir davranışta bulunacaktım. Nihayet gücümü topladım. Salonun kapısını açtım. İçeriye girdim. Meliha orada yoktu. Enişte beyle kardeşim sessiz oturuyorlardı. Ferit Saffet Bey dedi ki:

– Hele giyinebildiniz. Meliha bizi beklemedi. Arabaya binip gitti. Biz de artık gidelim. Vapurun hareketine ancak yirmi dakika kadar var.

– Peki, gidelim.

Ayağa kalktık, salondan çıkarak dehlizden ilerliyorduk. Kardeşime dedim ki:

– Çantamı yalıya giden bir uşakla gönderirsiniz, olmaz mı kardeşim?

– Niçin? Siz artık buraya gelmeyecek misiniz?

– Biraz yalıya gitmek istiyorum. Bir müddet sonra yine gelirim.

Vedalaştık. Selâmlar söylendi. Bir iki adım ilerledikten sonra kardeşim arkamdan seslendi:

– Ağabey!

Bir şey sormayı unutmuş bir adam tavrı ile fakat utanarak dedi ki:

– Bu gece biz yattıktan sonra... Yok, canım sabaha karşı demek istiyorum, salonda bir sandalye deviren siz miydiniz?

– Nasıl sandalye sen çıldırdın mı?

– Uyanıktım. Öyle bir gürültü işittim de...

Kendimi topladım, işi anlamıştım. Gayet kayıtsız ravranmaya çalıştım. Fakat bilmem buna başarabildim mi? Kardeşime olayın önemsizliğini gösterecek bir tavırla dedim ki:

– Ha, şimdi anladım, sabaha yakın dışarı çıkmak gerekti. Kibritimi bulamadım. Mumu yakamadım. Karanlıkta salondan geçiyordum, bir sandalyeye çarptım, devrildi. Anlıyorsun ya, bundan ibaret...

Bundan fazla birşey söylemeye gücüm yetmedi. Bu yalan sözler boğazımda düğümlenip kalıyordu. Kardeşim yaptığım açıklamaya pek de inanmış gibi görünmüyordu.

Artık arkama bile bakmadan merdivenlerden indim. Çünkü Ferit Saffet Bey aşağıdaki kapının yanında bağıırıyordu:

– Necdet Bey! Vapura yetişemeyeceğiz.

Araba hazırды, bindik. Şimdi yokuş aşağı inerken düşünüyordum: Acaba kardeşim neden şüphelenmişti? Salonda bir sandalyenin devrilmiş olması onda ne gibi düşünceler, kuşkular yaratmıştı? Yoksa... Tüyerimin ürperdiğini duydum. İskeleye yaklaşmıştık. Vapur da Büyükada'dan hareket etmişti.

Arabadan indik. Meliha'yı iskele üzerinde gördüm. Hareketsiz bir hâlde, bir heykel gibi duruyordu. Yüzündeki peçe, çehresinin mutsuzluğunu benden bile gizlemekte idi. Vapura girdik. Kendisini artık göremedim. Köprüye çıktığımız zaman enişte bey diyordu ki:

– Vakit erken... Vapur ancak akşama doğru gelebilir. Şişli'ye, bizim köşke gidelim, olmaz mı? Öğle yemeğini de orada yemiş oluruz.

Şişli'ye gitmek benim hiç işime gelmiyordu. Özür diledim. Yapılacak bazı işlerim olduğunu söyledim, vedalaştık. Enişte bey ayrılırken:

– Akşamüstü rıhtımda buluşuruz değil mi? diyordu:

– Peki! diye cevap verdim.

Ayrıldık.

Ne yapacağımı, nasıl vakit geçireceğini bilmeyen sersem, serseri adamlar gibiydim. Bir müddet Beyoğlu'nda gezdim. Yalnız ayaklarım hareket ediyor, bedenim de onlara uyuyordu. Fakat aklım.. O kadar meşguldu ki ne düşündüğümü bir türlü özetleyemiyordum. Düşünüyordum. Fakat neleri düşünüyordum? Onu kestirebilmek mümkün müydü? Ben bir suç işlemiştim. Bunu tamir mümkün değil. O hâlde neyi düşünüyordum? İşte böyle bir şaşkınlık içinde dolaşıyordum. Nihayet acıktığımı hissettim. Tokatlıyan'da yemek yedim. Ondan sonra Galata'ya indim. Rıhtım üzerindeki gazinoların birinde oturdum. Canım o kadar sıkılıyordu ki... Sigaraların birini söndürüp birini yakıyordum. Fakat zaman bir türlü geçmiyordu. Oradan da kalktım, yavaş yavaş yürüdüm, Cenyo Lokantası'na girdim. En geri taraftaki köşeye, o karanlık yere oturdum. Talihim kadar kara hayatımın sonu kadar karanlık düşünceler içinde kara hülyalara, kara düşüncelere uğramak için düşündüm, düşündüm.

Mesajeri Maritim Şirketi'ne ait bir vapurun merdivenlerini çıkmış idik ki İbrahim Şemsi beni kucakladı:

– Ah kardeşim! Sizi o kadar özledim ki... diyordu. Sonra tekrar tekrar beni geniş göğsü üzerinde sıkıyordu ve meğer benim hayatımın tadı sizin aranızdaymış. Yolculuğum bana bu gerçeği anlattı, diyordu.

Zavallı İbrahim Şemsi, beni kalbi üzerinde içten bir sevgiyle sıktığı zaman cebimde duran o kurdele parçası bir bıçak gibi sanki kalbimi yırtıyordu.

Vapurda çok kalabalık vardı. Bundan kurtulmak için birinci sınıf salonunda oturduk. İbrahim Şemsi mahcup bir tavırla sordu:

– Meliha nasıl, iyidir ya?

Ferit Saffet Bey buna cevap verdi. Dediğine dikkat bile etmedim. Aklım o derece perişandı. Geceki o hüznü sahne gözümün önünden bir türlü gitmiyordu. Yarabbi ben ne yapmıştım? Ne büyük bir suç işlemiştim. Ne büyük bir cinayette bulunmuşum. İbrahim Şemsi soruyordu:

– Ben bulunmadığım zaman üzülmedi ya! Elbette kendisini yalnız bırakmadınız, benim yokluğumu hissettirmediniz?

Cevap verebilmek mümkün müydü? Tepemden aşağı bir kova sıcak suyun dökülmüş olduğunu hisseder gibi olmuşum. Utancımın eriyorum sandım. O, ne büyük acıydı. Bereket versin İbrahim Şemsi sorusunun cevabını beklemeye zaman bulamadı.

Ferit Saffet Bey:

– Haydi, ortalık tenhalaştı, çıkabiliriz artık, dedi.

Kalktık, vapur hakikaten tenhalaşmıştı. Beraber getirdiğimiz uşaklar İbrahim Şemsi'nin eşyasını aldı. Vapurdan rıhtıma indik. Kalbim titriyordu. Beynim, ne diyeceğimi bilmeyecek kadar perişandı. Bir densizlik etmeden onlardan ayrılmak istedim.

– Bana izin veriniz! dedim.

İbrahim Şemsi sordu:

– Niçin bu gece Şişli'ye gelmeyecek misiniz? Benim ise size anlatacak o kadar şeylerim var ki.

– Birkaç gün sonra gelirim. Dört gün oluyor annemi görmedim.

– Neredeydiniz?

– Enişte beyde.

Ferit Saffet Bey söze karıştı:

– Dört beş gündür Ada'daydık. Heybeli'nin ne kadar güzel olduğunu bilsen... Kardeşim de orada idi. Ne güzel eğleniyorduk.

Daha fazla dinlemek mümkün mü? Saatimi çıkarıp baktım:

– Vapura on dakika var, dedim. Siz ise gümrükte biraz beklemeye mecbursunuz. Bana izin veriniz.

İbrahim Semsî Bey elimi sıkarken üzüntü ile dedi ki:

– Sen ateşler içinde yanıyorsun, ellerin titriyor. İki gözüm, sen yine hastasın! Kendini biraz tedavi ettirmiş olsan...

Kibarca elimi kurtararak hızlı adımlarla yürümeye başladım. Sanki kaçıyordum.

Güneş henüz batıyordu, ben de yalıya gidiyordum, Annemin elini öperken şefkatle yüzüme baktı, ellerimi tuttu:

– Oğlum, sende yüksek bir ateş var, dedi, yoksa hasta mısın?

– Bilmem, gelirken vapurun güvertesinde oturdum. Serin bir rüzgâr esiyordu. Biraz soğuk almışsam.

– Bir doktor çağırta mı?

– Ne gerek var. Ha! Sana bir müjde var. İbrahim Şemsî Bey bugün geldi.

– Ben de sana bir haber vereyim ama biraz kederli. İzmir'de halan vefat etmiş. Ada'ya gittiğinin ertesi günü bir telgraf aldım. Bize bu kara haberi veriyordu. Müzehher, şu zavallı kız, o da yürekler acısı. Orada yalnız kaldı. Ben de bir telgraf çektirdim, onu buraya çağırdım. İyi etmedim mi yavrum?

– Ona şüphe mi var? İyi, iyi.

Odama çekildiğim zaman çok rahatsız olduğumu artık anlamıştım. Soyunup yatağa yattım. Ateşler içinde yanıyordum. Ateşin yüksekliği beynimi yakıyordu, bedenimi kavuruyordu. Birtakım hayaller, kâbuslar gözlerimin önünde dolaşıyor gibi görüyordum. Fakat o hayaller, o korkunç kâbuslar, ateşlerden, cehennem alevlerinden mi yapılmışlardı acaba? Bu ateşe dayanabilmek kolay değildi. Gözlerimi kapadım, bayılmışım, öyle kalmışım.

Kendime geldiğim zaman kulağıma bir ağlayış sesi geldi. Başımın ucunda bu ağlayan kim olabilirdi ve niçin ağlıyordu? Meliha mı acaba? Buna ihtimal vermiyordum. O hâlde... Gözlerimi açtığım zaman başucumda Müzehher'i gördüm. Parlak siyah gözleri ile siyah saçları ile Müzehher'i gördüm. Gözleri

kıpkırmızı kesilmiş, yüzü üzüntüden, uykusuzluktan sararmıştı.

Müzehher İstanbul'a ne zaman gelmişti? Bunu hatırlamıyordum. Fakat ben ne kadar halsiz idim ki... Kımıldamaya bile kuvvetim, gücüm yok.

Lakin Müzehher benim yatak odamda ne arıyor? Kendisine bir şeyler sormak istedim. Konuşmamda da güç kalmamıştı. Nihayet son bir gevret ile:

– Müzehher Hanım! dedim.

Yerinden sevinçle fırladı. Yine öyle bir sevinç içinde bana baktı. Zavallı kız şaşırılmıştı. Aklındaki perişanlığı gösteren bir tavırla dedi ki:

– Annenize haber vereyim.

Ne oluyordu? Ben ne olmuşum? Bunu bir türlü hatırlayamıyordum. Müzehher kapıdan birini çağırdı. Çabuk çabuk bir şeyler söyledi. Masanın üzerinde iki mum yanıyordu. Bakışlarımı odanın içinde sezdirdim. Masanın üzerinde birtakım ilâç şişeleri duruyordu. Artık anladım. Demek oluyor ki ben büyük bir hastalık atlatmışım. Müzehher tekrar içeriye girdi. Kuvvetimi toplayarak kendisine sordum:

– Saat kaç?

– Dokuz efendim.

Saat dokuz. Demek bu zavallı kız dinlenmesini, uykusunu terk ederek gece yarılarında sonraya kadar yatağımın baş ucunda bekliyor. Ben ise onun hakkında ne kadar insafsız, ne derece merhametsiz bulunmuşum. Ben onun için bir zamanlar zevkimi, eğlencemi bile bırakmamıştım. O dakikada kendi kendime lanet ettim: “Vicdansız nankör!” dedim. Annem koşu koşu odaya girdi. Zavallı kadın ne kadar zayıflamıştı:

– Sana çok şükür Yarabbi! diyordu.

– Ne var? Ne oldu anne? diye sordum.

– Hasta oldun yavrum. Fakat artık kurtuldun! Merak edecek bir şey kalmadı.

– Kaç günden beri hasta idim?

– On iki günden beri evlâdım. Sana ilâcımı vereyim doktorlar öyle diyorlardı. Ayılırsa kurtulur diyorlardı. Yarabbi şükür! Sana bin şükür!

Bu şefkatli kadın şimdi yine yavaş yavaş ağlıyordu. Fakat bu ağlayış, belli, sevinçten, neşedendi. Demek ben korkulu bir hastalığa tutulmuşum. On iki gün kendimi bilmemek... Evet; sıtma, buna şüphe yok.

Ertesi sabah kendimde biraz daha güç bulur gibi oldum. Yatağımın içinde hareket edebiliyordum. Ferit Saffet Bey'le kardeşim de yanıma geldi. O zavallılar da hastalığımdan beri bizim yalıda kalmışlar. Çevremde hep sevdiklerimi görüyordum. Uzun söz söylemeye gücüm yoktu. Fakat onları

dinlemekten zevk alıyordum. Konuşmalarını beni eğlendiriyordu. O gün öğleden sonra İbrahim Şemsi ile Ferit Saffet Bey'in annesi de geldi. Zavallı İbrahim Şemsi ne kadar üzgün görünüyordu. Ne derece düşünceli, kederli bulunuyordu. Doktorlar tehlikeyi atlattığımı müjdelediler. Demek kefeni yırtmıştım. Hâlbuki on iki gün dalmış olduğum o ölüm uykusundan keşke sonsuza dek uyanmamış olsaydım. Fakat kader. Kim bilir?

Annemin, kardeşimin, bütün sevdiklerimin sözlerini dinleyerek kendimi unutmaya çalışıyordum. Bir aralık İbrahim Şemsi bir iskemle alarak baş ucuma yakın bir yere oturdu. İçtenlikle elimi sıkarak, sonra da dudaklarına götürüp sevgiyle öperek diyordu ki:

– Ne kadar acı çekmiş olduğumuzu bilsen... Hepimiz seninle âdeta hasta olduk. Ya Meliha, o zavallı kardeşin yatağa serildi. Tehlikeyi geçirmiş olduğunuza dair bu sabah telgrafi aldığımız zaman kendisini güç tuttuk. “Mutlaka gitmeliyim,” diye ısrara başladı. Hâlbuki altı günden beri kendisini tedavi ettiriyoruz. Kandırıncaya kadar öyle zorluk çektik ki... Nihayet ben kendisinin ne derece hasta olduğunu sana, senin de sağlığının durumunu ona söyleyeceğimi yemin ederek kandırabildim.

Şimdi Meliha'ya da acımaya başladım. Eğer ben ölmüş olsaydım bunların hepsi bitecek, her şey normale dönecek, zaman geçtikçe acılar da unutulacaktı.

İbrahim Şemsi Bey'e sordum:

– Hastalığı nedir?

– Bilinmeyen bir hastalık... Pek çok acı çekiyor, birçok kereler de ağlıyor. Fakat bilsen nasıl bir ağlayış...

– Meliha'nın bu hâli bana da dokunur. Her ikimiz de iyi olmadıktan sonra onu buraya getirmek tabii uygun olmaz.

Yatağı terk etmek için daha on gün beklemek gerekti. Havalar kışlamış, soğuklar şiddetlenmişti. Ben genelde odada oturmaya mecburdum. Ferit Saffet Bey'le kardeşim Ada'ya taşındılar. İbrahim Şemsi ara sıra bana uğruyordu. Yalıda annem, Müzehher, ben kendi kendimize kalmıştık. Bu zavallı kız, bana o derece şefkat ve sevgi gösteriyordu ki... Beni eğlendirmek, oyalamak için bütün gün yanımdan ayrılmıyor, ilâçlarımı, yemeğimi hep kendi eliyle hazırlıyordu. Ben bunda ağlayan bir aşk, fedakâr bir sevda örneği görüyordum. Gündüzleri kitap okuyarak eğlendiriyordu. Geceleri ise kendisine çekilmesini söyleyene kadar benimle beraber otururdu. Gece vakti bir lüzum üzerine zile basmış olsam annemden önce o yetişirdi. Mahcup bir tavırla:

– Efendim, bir emriniz mi var, diye sorardı.

– Uykum kaçmıştı da...

Beni rahat ettirmek için hemen arkama yastıklar koyar ve sonra bir sandalye alarak karşımda terbiye ile otururdu.

Annem, Müzehher'in ud çalmakta olduğunu söylemişti. Birkaç defalar rica ettiğim hâlde bir türlü çaldıramadım. Ben ısrar ettikçe o yalvaran bir tavır alarak:

– Dinletecek bir şey değil, rica ederim ısrar buyurmanız, derdi.

Müzehher’le bir gün yalnız bulunuyorduk, beni bir zamandan beri acı içinde bırakan bir derdi, bir düşünceyi halletmek istedim. Kendisine dedim ki:

– Müzehher Hanım size bir şey sormak istiyorum. Doğru söyleyeceğinize söz verir misiniz?

– Efendim, doğru söyleyeceğimden şüphe mi ediyorsunuz?

– Hayır. Fakat gönlüm böyle istiyor, söz veriniz lütfen...

– Doğru söyleyeceğime emin olunuz efendim!

– Hastalığım zamanında birçok defalar sayıklamış olacağım tabiidir. Ateşin etkisi böyledir. Çoğu zaman yanımda siz bulunuyordunuz, neler söylediğimi hatırlıyor musunuz?

Müzehher’in yüzüne dikkatle bakıyordum. Zavallı kız gözlerini yere indirdi. Yüzü kıpkırmızı olmuştu:

– Niçin cevap vermiyorsunuz, dedim.

Müzehher’in üzüntüsü pek belli idi. Onu için için ağlar gibi görüyordum. Bakışları yere dikilmiş olduğu hâlde cevap verdi:

– Evet, pek çok defalar sayıklıyordunuz. Fakat neler söylediğinizi hatırlayamıyorum, çünkü biz o sırada o kadar büyük bir telâş ve keder içindeydik ki...

Görüyordum. Zavallı kızın o dakikadaki üzüntülerini hissediyordum. Bana karşı bu konuda yalan söylemeyi daha hayırlı, daha uygun buluyordu. Fakat onda gördüğüm üzgün, o mahcup davranış bana bütün gerçeği gösteriyordu.

Hastalığım sırasında ben cinayetimi acaba itiraf etmiş miydim? Müzehher benim ağzımdan bu acı gerçeği öğrenmiş miydi?

Yataktan kalktıktan sonra bir ay kadar geçtiği hâlde Meliha yalıya gelmemişti. Ben artık tamamıyla iyileşmiştim. Ancak kış şiddetle devam ediyordu. Onun için yalıdan dışarı çıkmayı uygun bulmuyordum. Ferit Saffet Bey’le İbrahim Şemsi yine ara sıra bize geliyorlardı. Bir akşam da kardeşim yalıya gelmişti. Bu, cumartesi günüydü. Hava biraz açık görünüyordu. Bulutlar gökten sıyrılmıştı, kar, yağmur yoktu. Yalının deniz yönündeki bir odasında Müzehher ile oturuyorduk. O sırada hizmetçi kız odadan içeri girdi:

– Efendim, Meliha Hanımefendi geliyor, dedi.

O dakikada kalbime bir ateş düşmüş kadar acı içinde kalmış olduğumu hissettim. Vücudumdan soğuk terler akıyordu.

Müzehher’e baktım. O, benden daha ziyade kederli görünüyordu. Kuvvetimi topladım:

– Meliha Hanım’ı karşılayalım, dedim.

Karşılamaya çıktık. Meliha Hanım da diğer bir odada çarşafını çıkarmış olduğu hâlde bize doğru geliyordu. Meliha'nın yanında annesi de vardı. Rengi biraz sararmış, fark edilecek derecede zayıflamıştı. Bu hâli Meliha'nın da pek ziyade acılar çekmiş olduğunu kanıtlıyordu. Zorla güler yüz göstermeye çalışarak Meliha elimden tuttu:

- Sizi pekiyi görüyorum, dedi, hâlbuki beni çok korkutmuşlardı.
- Evet, şimdi iyi olduğumu ben de hissediyorum, fakat önceden görmüş olsaydınız...

Müzehher biraz ileride piyanoya dayanmış olduğu hâlde hareketsiz duruyordu. Fakat yüzünde öyle hoşnutsuzluk belirtileri görüyordum ki bu hâl bana da acı veriyordu. Sözü başka bir yere çevirmek için Meliha'ya dedim ki:

- Müzehher Hanım'ı tanımazsınız değil mi? Halamın kızı şimdi de çok şefkatli arkadaşım.

İki kadın birbirlerini selamladılar. Müzehher sonra da Meliha'nın annesine doğru yürüdü, hürmetle eteğini öptü. Meliha onun bu hâllerine çok dikkat ediyordu. Sonra bu kızın rekabete değer bir şey olmadığını bana anlatmak istiyormuşçasına ve Müzehher'e işittirecek derecede yüksek bir sesle demişti ki:

- Müzehher Hanım'ı annem pek övüyordu. Belli, gerçekten melek...

Bu sözleri söylediği sırada alayı andıran bir gülüşü tutamamış gibi görünüyordu. Sabredemedim, Müzehher'i böyle bir alay altında ezdirmek istemedim. Dedim ki:

- Hastalığım sırasında bana etmiş olduğu hizmetleri bilerseniz...
- O hâlde kendisine teşekkür etmeye borçluyum, öyle değil mi Müzehher Hanımefendi? dedi.

Müzehher, zavallı kız sapsarı kesildi. Bir dakika sonra yüzüne hücum eden kan o esmer çehreyi pembeleştirmişti. Kendisini toplayarak ve utancını saklamak isteyerek:

- Estağfurullah efendim, dedi, zaten bu benim görevimdi.

Meliha bu esmer yüzlü kızın nezaketinden sıkıldı. Zehir saçan bir tebessümle bana dedi ki:

- Sizi tebrik ederim. Şefkatli arkadaşınız hakikaten pek nazik, pek değerli!

Müzehher üzüntüsünü gizleyemiyordu. Minimini dudaklarının titremekte olduğunu görüyordum. Müzehher'e dedim ki:

- Meliha Hanım'a rica ederiz, bugün bize piyano çalarlar.

Meliha bu sözümde sanki bir alay noktası bulunduğunu bana anlatmak isteyerek cevap verdi:

– Artık o kadar dinlenecek bir şey ki... Müzehher Hanım, düşününüz. Ben ne zaman piyano çalsam Necdet Bey'in sinirleri tutar.

- Siz yine böyle insafsızlık ediyorsunuz, dedim.

- Siz böyle alay ettikçe...

- Yok, rica ederim.

– Ricaya gerek yok; Allah aşkına öyle değil mi kardeşim?

Meliha Müzehher'e kardeş diye hitap ediyordu. Zavallı kız bundan sıkılarak ezilip büzülüyordu. Nihayet ne söyleyeceğini şaşırılmış bir tavırla:

– Bilmem efendim, dedi.

Meliha bir kere beni, bir kere de Müzehher'i süzdü. Bu aptal, söz anlamaz, espri bilmez kızı kendisiyle rekabete değer görmüyordu. Elinde olmadan bir kahkaha fırlattı. Fakat bu kahkahayı açıklamak için Müzehher'e dedi ki:

– Siz Necdet Bey'i fazla tanıımıyorsunuz. Benim bildiğim gibi onu bilseniz...

Müzehher çok gergin görünüyordu. Gözlerini yere indirdi:

– Gerçekten öyle... Kendisini sizin gibi bilmem efendim, dedi.

İşte bu Meliha'ya karşı çok müthiş bir darbe idi. Meliha o dakikada ateş püsküren bakışlarını bana çevirdi. Sonra da Müzehher'i süzmeye başladı.

Zavallı kız, verdiği cevabın anlamsız düşmüş olmasından korkuyor gibi gözlerini yerden kaldıramıyordu. Annem ve Meliha'nın annesi odanın bir köşesine çekilmiş kendi kendilerine konuşuyorlar, bizim sohbetimize katılmaya gerek bile görmüyorlardı.

Müzehher artık odada durmak istemedi. Öyle sanırım ki elinde olmaksızın Meliha'ya vurduğu darbenin önemini anlamıştı. Onun için çekildi. O, çıktıktan sonra Meliha'ya sordum:

– Müzehher Hanım nasıl?

Alaylı bir bakışla yüzüme baktı. Omuzlarını hafif bir surette silkti ve:

– Aptal, dedi.

– Fakat o kadar duygulu, o derece vicdanlı bir kız ki... Gerçi terbiyesi biraz noksanca ama...

– Öyle ise sizi tebrik ederim.

Sonra bir köşede konuşan annelerimize dönerek:

– Bizi yalnız bıraktınız, dedi.

Meliha konuşmayı kesmek istiyordu.

Akşama kadar beraber oturduk. Müzehher de ara sıra yanımıza geliyor, sonra bir iş bahane ederek tekrar çekiliyordu. Meliha'ya o kadar rica etmiş olduğumuz hâlde piyano çaldıramadık. Akşam yaklaştığı sırada:

– Anne! Artık gidelim, dedi. Sordum:

– Nasıl, siz bu gece burada kalmayacak mısınız?

Meliha dudaklarının ucunu biraz büktü:

– Beyden izin almadık da... dedi.

Ağızından elimde olmayarak şu sözler döküldü:

– Ne zarar var? İbrahim Şemsi benim kardeşim...

Meliha kızardı, önüne baktı. Sonra yüzünde birtakım hoşnutsuzluk belirtisi görüldü. Müzehher de son derece üzüntülü görünüyordu. Bu hâlini saklamak için yüzünü biraz öbür tarafa çevirmişti. Ya ben... Yerlere, evet yerlere geçmişim. Meliha tahammülsüzlüğünü gösterir bir tavırla:

– Anne, dedi, rica ederim artık kalkalım!

Meliha şu dakikada pek sinirli, üzgündü. Fakat bu durumu başka bir tarafa bağlamak için:

– Ya, bey bizi beklerse, diyordu.

Ah bu sahte tavırları, bu yalancı davranışları gösteren bu hırçına karşı kahkahalarla gülmek lazımdı. Fakat kendimi kontrol etmeyi başardım. Dedim ki:

– İbrahim Şemsi Bey hakikaten merak eder. Fakat siz?

– Ben mi, diye soruyordu. Sonra cevap bulamamış olmaktan sıkılarak:

– Çarşafımı, diyor, anne, rica ederim kalkalım, geç kalıyoruz.

Acele ile çarşaflandılar. Giderken merdivenin yanında elini sıktım:

– Ara sıra buyurunuz! Beni de görünüz! Bir yere çıkmıyorum, dedim.

Eli ateşler içinde yanıyordu. Meliha'nın hareketlerinden, sözlerinden, muamelelerinden çok iyi anladım... O, Müzehher'i kıskanmıştı. Onlar gittikten sonra Müzehher'e sordum:

– Meliha Hanım'ı nasıl buldunuz bakayım?

– Oh! Pek nazik, cevabını verdi, o kadar nazik, o kadar terbiyeli ki...

Soğuklar olanca şiddeti ile devam ettiği için hiçbir yere çıkamıyordum. Şubat ayı girmişti. Ben de artık tamamıyla iyileşmişim. Vücudumda az bir güçsüzlükten başka bir şey duymuyordum. Müzehher de pek memnun görünüyordu. Meliha'nın ilk ziyaretinden doğan etki geçmişti. Genç kızın her hâline dikkat ediyordum. Süsüne pek önem veriyordu. Bana güzel görünmek, sevdirmek daha doğrusu kendisine acındırmak için zekâsının ve inceliğinin en ince noktalarını meydana koymaya çalışıyordu. Benim kalbimde de bu gamlı, hüznü kızı karşı merhamet duygusu uyandırıyor. Evet; acımaya başlamışım. Fakat kendisini sevemiyordum. Sevebilmek ihtimalini de göremiyordum. Fakat Meliha... Ben onu bütün o ihanetleri ile bütün o kusurları, ayıplar ile seviyordum. Meliha denildiği zaman ciğerlerimin geniş bir nefes aldığını, kalbimin bin türlü acılar arasında bir aşk eseri duyduğunu hissedirdim.

Hayır! Ben bu uğursuz aşkı kalbimi tırnaklarımla parolasam oradan çıkarmak yine mümkün olamayacak. O aşk artık kanıma karışmış. Bu kan damarlarımda dolaştıkça, bu kalp hareketinde devam ettikçe o aşkın benden geçmek ihtimali de yok.

Bir gün, gökyüzünden kucak kucak karlar dökülüyordu. Havada şiddetli bir soğuk vardı. Ortalık bembeyaz kesilmişti. Her taraf buz tutmuştu. Parmaklarımla camların buzlarını siliyordum. O sırada Müzehher odaya girdi. Keyifsizliğini gösterir bir sesle:

– Meliha hanımefendi geldi, dedi.

Böyle bir havada Meliha'nın yalıya gelmesine bir türlü anlam veremiyordum. Salona gittim. Meliha'nın rengi evvelce gördüğümünden daha çok sararmıştı. Beni görür görmez ayağa kalktı. Muhabbetle elimi sıktı ve dedi ki:

– Böyle bir havada ziyaretimi garip görüyorsunuz değil mi? Bakışlarınız bana bu soruyu soruyor.

Bir dakika durdu, dikkat ettim; bakışlarından dökülen aşkın sıcaklığı yüzümü okşuyordu. Gayet yavaş ve hiç kimsenin işitemeyeceği bir sesle:

– Merhametsiz. Seni görmeden yaşayamıyorum, sözlerini heyecanla söyledi.

– Rica ederim, dedim. Kalbimde öyle bir heyecan olmuştu ki... Bu cesur kızın tavrından, her hareketinden korkuyordum. Müzehher uzakta duruyordu. Fakat bizi de göz önünde bulunduruyordu. Müzehher'in yüzünün çokça sararmakta olduğunu görüyordum. Selamlar alınıp verildikten sonra koltuklara oturduk. Öteden beriden konuştuk. Meliha bir aralık elimden tuttu. Beni piyanonun önüne götürdü. Titreyen elleri ile notaları karıştırıyor ve pek yavaş bir sesle bana diyordu:

– Sizinle biraz gizlice görüşmek isterdim.

– O, imkânsız. Çünkü Müzehher...

– Müzehher, Müzehher, hep bu kız...

– Canım bu zavallı kızın ne günahı var?

Meliha cevap vermedi. Beni bir defa süzmüş, sonra kahkaha ile gülmüştü. Salıverdiği kahkahada öyle olaylar vardı ki zavallı Müzehher'i eritmeye yeterdi. Sonra masaya doğru ilerledi. Orada bıraktığı çantasının içinden uzun, gayet zarif bir kitap çıkardı. Koltuğun üzerine uzandı. Kıvrak, önemli bir sesle dedi ki:

– Necdet Bey, şöyle gelmez misiniz?

Yanımda bulunan koltuğa oturdum:

– Andre Turye'nin bir kitabı, dedi, "Hayatımın Baharı", hoş bir isim değil mi?

Sonra bana doğru biraz eğilerek kitabın kabı üzerinde bulunan baş başa dayanmış zarif, güzel iki kız resmini göstermek bahanesi ile ve pek yavaş bir sesle sordu:

– Müzehher Hanım Fransızca bilmez değil mi?

– Hayır, cevabımı verdim. O, güldü. Bu gülüş onun memnun olduğunu gösteriyordu. Kitabın yapraklarını biraz karıştırdı. Ve herkese işittirebilecek şekilde:

– Ne güzel kitap, dedi, vapurda biraz gözden geçirdim. O kadar beğendim ki... Rahatsız etmezsem size biraz okuyayım.

Meliha kitabı açtı. Titrek, etkili bir ses ile Fransızca olarak bana bir şeyler söylüyor ve yaprakları çeviriyordu. Gözlerini kitabın sahifelerinden ayırmadığı hâlde bana söylediklerinin özeti şu idi:

– Beni dinleyiniz! Bugün sizinle tartışmaya gelmişim. Artık böyle yaşamaktan bıktım. Siz hastalığınızı bahane ederek hiçbir yere çıkmıyorsunuz. Ben ise her zaman gelmeye cesaret edemiyorum. Böyle ayrı yaşamaktansa... Ne için saklayayım! Bir de sizi şimdi kıskanıyorum. Bu sözlerime güleceksiniz. Fakat bunları çok ciddi söylüyorum. Sizi şiddetle kıskanıyorum. Kimden? Esmer, çirkin, terbiyesiz bir kızdan... Niçin kıskanıyorum, biliyor musunuz? Çünkü o artık sizinle daima beraber bulunuyor. Ben ise sizden uzak kalıyorum. Onu sevmeyeceğinizi biliyorum. Oh, buna kesinlikle eminim. Kendisini size sevdirecek özelliklerin, cazibelerin hiçbirisi onda yok. Fakat ben onun şansını, yerini kıskanıyorum. Bu sabah bunları düşünüyordum. Birdenbire sinirim tuttu. Anneme “Bugün yalaya gidelim!” dedim. Yalvardım ısrar ettim. Nihayet kendisini razı ettim. Buraya niçin geldim, biliyor musunuz? Sizi alıp Şişli’ye götürmek için...

Fransızca olarak kendisine birdenbire dedim ki:

– Buna ihtimal veriyor muydunuz?

– Neden? Neden?

Sanki biz kitap üzerine tartışıyormuşuz gibi bir tavır almıştık. Fakat Meliha artık kaybetmişti. Çünkü kitaptan çevirmiş olduğu yirmi otuz sahifeyi kapayarak ve kitabı da kucağına bırakarak hiddetle yüzüme bakıyordu. Türkçe olarak dedim ki:

– Fakat bu o kadar güzel bir kitap değil. Bu, ‘hayatın baharı’ değil, ‘ömrün sonbaharı’.

– Evet, evet. Sonbahar pek doğru...

Müzehher hayretle bizi izliyordu. Zavallı kız bir şey anlamış görünmemekle beraber üzüntüsünü engelleyemiyordu. Kadınlar o kadar hassastırlar ki... Eminim, Müzehher, Meliha’nın sözlerinden bir şey anlamıştı. Çünkü artık dayanamadı. Rengi sapsarı kesildi. Yüreğinin çarpıntısı titremesinden anlaşılıyordu. Müzehher duramadı, dışarıya çıktı. Onun çıkmasından yararlanarak valideye dedi ki:

– Büyük Hanımefendi, Necdet Bey’i beraber alıp götürmek istiyoruz. Müsaade buyurur musunuz?

– O, kendi bilir, kızım.

– Yok, Meliha Hanım, böyle havada çıkmak doğrusu çılgınlık, dedim.

– Siz bize çılgın mı diyorsunuz yani?

– Hayır. Kendim için demek istiyorum.

O sırada Müzehher içeri girdi. Sıkılarak büzülerek yine o heyecanla dedi ki:

– Selamlığa misafir gelmiş, efendim.

Ayağa kalktım. Af isteyen bir şekilde:

– Müsaade buyurursunuz ya! dedim.

Meliha suratını biraz asmıştı. Selamlığa çıktığım zaman orada kimseyi bulamadım. O anda bütün

gerçeği anladım. Zavallı Müzehher, seni sevebilmek mümkün olsa...

Selamlıkta iki üç saat zaman geçirdim. Hareme girdiğim zaman Meliha gitmişti. Müzehher'i aradım. Bir ara annemle beraber içeri girdim. Rengi çok sararmıştı:

– Müzehher Hanım ne oldunuz, dedim.

Eliyle kalbini gösterdi. Kesik bir sesle cevap verdi:

– Heyecan, bir şey değil, geçer.

– Bir doktor çağırmış olsak...

– Gerek yok, efendim. İzmir'de de bana böyle çarpıntı gelirdi.

Zavallı kız çok kuvvetsiz görünüyor, kalbinin şiddetle atmakta olduğu fark ediliyordu.

Müzehher'in sözünü dinlemedim. Bize yakın bir yalıda oturan doktora haber gönderdim! Gelip muayene ettiği zaman hastaya gülümseyerek:

– O kadar önemli değil, yarına kadar bir şeyiniz kalmaz. Merak etmeyiniz, dedi.

Doktorla beraber selamlığa çıktım. Bana ciddi bir tavırla dedi ki:

– Size gerçeği söylemeye mecburum. Hanımda kalp hastalığı var. Şimdilik tehlikeli diyemem. Fakat ona eğilimi var.

– Aman doktor! Bunu nasıl tedavi edebiliriz?

– Kendisini sıkımsınız. Kalp her zaman ferah ve rahat olmalıdır. Acı, endişe kendisi için çok zararlı. Gıdalı ve hafif yemekler yemeli. Bilimin gösterdiği tedavi işte bu...

Doktor çekilip gittiği zaman beni dehşetli bir endişe aldı. Müzehher'i sıkımsamak, düşündürmemek... O, mümkün müydü? Arada Meliha varken...

Gerçi ertesi gün Müzehher'in heyecanı geçmişti. Fakat istirahat etmek için odasından çıkmasına mani oldum. O akşam onun yatak odasında birleştik. Fransızca resimli bir kitap getirmiştik. Ona bakıyorduk. Resimlerini de tarif ediyordum. Başlarımız kitabın üzerine eğilmişti. Saçlarımız, birbirine değiyordu. Birbirimize o kadar yakın bulunuyorduk. Annem bizim bu hâlimizi seyrediyordu. Bilinçsiz bir hareketle başımı çevirip kendisine baktığım zaman, göz kapaklarının arasından kurtulmuş olan bir damla yaşın yuvarlanmakta olduğunu gördüm.

Bir hafta sonra bir sabah odama annem geldi. Yanımdaki koltuğa oturarak, minimini çocuklar gibi beni sevdi, okşadı. Hissediyordum ki bana söylemek istediği birtakım şeyler var. Fakat söylemeye cesaret edemiyordu. Nihayet cesaretini topladı ve:

– Oğlum sana bir şey söylemek istiyorum ama canının sıkılmayacağını bilsem...

– Niçin böyle yapıyorsun anneciğim. Asıl bu muameleler beni üzer. Ben senin evladın değil miyim?

İstedğini söylemek hakkına sahip değil misin?

– Necdet, bugün seninle iki arkadaş gibi konuşmak istiyorum. Daha doğrusu seninle sohbet etmek istiyorum.

– Pekâlâ... Nasıl arzu edersen...

Annem sandalyesini bana biraz daha yaklaştırdı. Sanki söyleyeceği sözün kimse tarafından işitilmiş olmasından korkuyormuş gibi bana daha ziyade yakın bulunmak istiyordu:

– Oğlum dedi, bu kız yavaş yavaş ölüyor.

– Hangi kız, diyebildim.

– Müzehher, cevabını verdi ve ekledi, hissetmiyor musun yavrum, bu zavallı kızın günden güne eridiğini, sarardığını hissetmiyor musun?

– Evet, ben de görüyorum. Fakat çare ne?

– Çare mi? O pek kolay. Âdeta senin elinde.

– Anneciğim ne demek istiyorsun? Anlamıyorum ki.

– Bunda anlaşılmayacak bir şey yok yavrum. Beni dinleyecek olsan...

– Peki, diyelim ki sizi dinlemiş olayım, o zaman ne yapmam gerekecek?

– Müzehher’i alırsın, ikiniz de mutlu olursunuz olur biter.

– Müzehher’i almak mı? Mutlu olacağımızı nasıl anlayabiliyorsunuz?

– Beni açıktan açığa söyletme oğlum! Müzehher seni çıldırasıyla seviyor. Sen bu kızın duygularını fark edemiyorsun.

– Anlıyorum, ben de bunu tahmin ediyorum. Fakat doğrusunu söyleyeyim mi anne! Ben Müzehher’i alamam.

– Niçin?

– Çünkü ben kendisini asla sevmedim. Sevemeyeceğimi de anlıyorum. Birinci engel bu. İkincisine gelince; ben kendisini mutlu edemem.

– Niçin, canım, niçin?

– Çünkü o... anlatması uzun.

Kendimi topladım. Anneme karşı ben neyi itiraf edecektim. Hangi emellerimi, hangi hislerimi söyleyecektim? Annem mahzun mahzun yüzüme bakıyordu. Onun gönlünü almak için:

– Anneciğim, dedim, ben kendimi biliyorum. Müzehher’i mutlu edemeyeceğimi pekâlâ hissediyorum.

– O halde şu zavallı kız bu gidişle ölecek. Gözümüzün önünde yavaş yavaş söndüğünü göreceğiz. Sen buna acımaz mısın oğlum?

- Ne kadar acıdığımı bir bilse...
- O halde?
- Bana bir iki gün müsaade ediniz! Bu meseleyi ayrıntılı düşünüyüm.
- Merhametsiz!

Annem bu son kelimeyi söylediği zaman neredeyse ağlayacaktı.

Zavallı kadın benim ne acılı günler ve geceler geçirdiğimi nereden bilsin? Ne dayanılmaz işkenceler çektiğimi nereden hissetsin?

Düşünüyordum. Müzehher'i almamak, son ümitlerini kırmak, onu öldürmek demektir. Bununla nefsim karşı bir ikinci cinayet işlemiş olacaktım. Bu cinayetim öncekinden çok daha beter olacaktı. Çünkü bunda kasıt var.

Onu almak... Meliha'yı kıskançlığından çıldırtmak demektir. Meliha, bu hırçın kız o zaman her türlü çılgınlıklar yapmaya başlayacak, beni bezdirecekti. Belki...

Düşüncelerim hep acı sonuçlar, hüznü noktalar gösteriyordu. Uzun uzun düşündüm. Bir aralık bir ümit güneşi görür gibi oldum. Şu idi: Bunu evvelce Meliha'ya sorsam, Müzehher'in, bu zavallı kızın acılarını anlatsam... Belki kim bilir...

Ertesi gün sabahleyin giyindim. İki buçuk aydan beri ilk defa olarak evden çıktım. Hava da o gün iyice açıldı. Şişli'ye gittim. Meliha benim gelişimi memnuniyetle karşıladı:

- Bizim için bu ne büyük şeref, diyordu.
- Sizinle uzun uzadıya görüşmek için geldim, dedim.
- Öyle mi? Söyleyeceğiniz sözler mutlaka önemli olmalı.
- Evet, gerçekten önemli.

İbrahim Şemsi köşkte yoktu. Annesi ile bir müddet görüştük. O da çekildi. Biz yalnız kaldık. Meliha bir sandalye alarak karşıma oturdu. Eli ile saçlarımı okşamak istiyordu. Kendisine yalvaran bir bakışla baktım:

- Ciddi olalım, dedim. Meliha gülüyordu:
- Demek ki cidden mühim bir mesele var, öyle mi?
- Evet, size büyük bir rica için geldim.
- Tuhaf... Ne gibi bir rica?
- Sizden bir izin isteyecektim.
- Bu ne demek? Doğrusu anlayamıyorum.

– Öyle ise izin veriniz de söyleyeyim. Bir zavallı kız var ki tehlikeli bir derde tutulmuş bulunuyor. Kalp hastası... İşte o kız adına sizden izin istemeye geldim...

– Müzehher'den bahsetmek istiyorsunuz, değil mi? Anlıyorum, siz birbirinizi seviyorsunuz veya öyle görünmek istiyorsunuz. Yalıya geldiğim zaman onun sizi çıldırmasıya sevdiğini anlamıştım. Kadınlar, birbirlerinin hislerini kolayca keşfedebilirler. Evet, o sizi şiddetle seviyor. Ya siz?

– Ben mi? Ben yalnız acıyorum. Bu zavallı öksüz kızı ölümden kurtarmak istiyorum. İşte o kadar...

– Necdet Bey! Siz hakikaten pek merhametlisiniz! Kadınların acılarını, üzüntülerini anlayıp, onları teselli etmek... Oh! Doğrusu bu, size özgü bir büyüklük...

– Rica ederim beni incitmeyiniz! Ben ise sizinle ciddi konuşabileceğimi zannetmiştim.

– Ciddi mi konuşalım? Pekâlâ... Siz merhamet ettiğiniz bir kızın hayatını kurtarmak istiyorsunuz. Ne güzel... Ne âlâ... Fakat hiç düşünmüyorsunuz ki ötede bir kız, size âdeta tapmaktan başka suçu olmayan bir zavallı bu hareketinizden dolayı mahvolup gidecek. Birini kurtarmak için diğerini feda etmek... Beyefendi! Bu bir tercih meselesidir. Demek oluyor ki siz de Müzehher Hanım'ı seviyorsunuz. Onun masum, lekelenmemiş gönlü sizin uğruna kendisini ve namusunu feda etmiş diğer birinin sevgisinden, aşkıdan daha kıymetli öyle mi? Oh, şimdi bunu takdir ediyorum. Hatamı şimdi daha iyi anlıyorum. Yaptıklarımın cezasını çekiyorum. Ben de sizin yerinizde olmuş olsaydım öyle hareket edecektim. Oh, ben şimdi kendime lanet etmeliyim. Evet, size karşı zayıf bulundum. Kendimi yönetmekten acızdım. Siz de benim o zayıflığımdan yararlandınız.

– Ben mi, ben mi? Sizden yararlanmak mı? Ah, bunu yüzüme vuruyorsunuz, öyle mi? Meliha Hanım siz gerçekten pek merhametsizsiniz!

– Siz de pek merhametlisiniz beyefendi!

Her ikimizde öfke ve üzüntüden titriyorduk. Sinirlerimiz yine gerilmişti. Fakat birbirimize karşı hücum etmek istemiyorduk. O, elinden avının kaçırmış bir avcı gibi hiddetli, sinirli idi.

– Konuyu uzatmayalım, dedi, amacınız Müzehher Hanım'ı almak değil mi? Peki, alınız, mutlu olunuz!

Artık sabrım taşmıştı. Kendisine sordum:

– Meliha, benim mutlu olacağımı umuyor musun?

– O hâlde, o mutlu olsun; biz azap içinde kalalım O, ölümden kurtulsun, biz geberip gidelim!

Meliha hiddetinden öfke ve üzüntü ile titriyor, büyük bir bunalım geçiriyordu. Oh, buna da acımamak mümkün mü? Kendime acındıracak doğal bir tavırla dedim ki:

– Sen müsaade etmedikten sonra...

– Hayır, hayır. Ben öyle olmasını istiyorum. Müzehher Hanım'ı alacaksınız! Anlıyor musunuz Necdet Bey, Müzehher Hanım'ı alacaksınız! Onu mutlu etmeye çalışacaksınız, ben öyle istiyorum...

Meliha'nın bunalımı daha çok artmaya başlamıştı. Ah! Biraz ağlayabilse, rahatlayacaktı. Fakat öfkesinin şiddeti onu ağlatmıyordu. Titrek elleriyle ellerimi yakaladı. Kendisinde bulunacağını hiç

tahmin edemediğim bir kuvvetle kollarımı sarstı:

– İşıtiyor musunuz? Ben öyle istiyorum, ben öyle istiyorum, diyordu.

O bağıırken ellerimi kurtardım. Yumuşak saçlarını bir elimle okşadım:

– Meliha! Kendine, bana acımıyor musun, dedim.

Vahşi bir eda ile yerinden hemen kalktı:

– Ciddi olalım, dedi, hem beni artık yalnız bırakınız! Konuşacak bir şeyimiz yok artık...

Ne diyeceğimi bilemeyecek bir hâle gelmişim. Sersem sersem köşkten çıktım. O akşam annemi bir tarafa çektim:

– Düşündüm, dedim, teklifinizi kabul ediyorum.

Annem sevincinden ne cevap vereceğini bilemedi. Minimini bir çocuk gibi beni kucağında sıktı, şefkatle saçlarımdan öptü. O dakikada ben de kendimi mutlu sanıyordum. Bu haber ailemiz arasında hemen yayıldı. Artık aileden olanların ağızlarında şu cümleler dönüp dolaşıyordu. “Necdet Bey Müzehher Hanım’ı alıyormuş. Kız biraz çirkin... Kendisinin yaşıtı değil ama...” Bizi birbirimizin dengi görmüyorlardı. Nikâhı biraz erteledik. Çünkü annesinin ölümünden hiç olmazsa altı ay geçmesi gerekirdi.

Evlilik kararı Müzehher’le aramızda hiçbir değişiklik yapmadı. Birbirimize karşı aynı davranışlarda bulunuyorduk.

Meliha son görüşmemizden sonra yalıya gelmedi. Ben de oraya gitmeye artık gerek görmedim.

İbrahim Şemsi, Ferit Saffet bu evliliği tebrik için bizi ziyarete gelmişlerdi. Meliha ile aramızdaki sorunun sona erdiğine artık inanacağım geliyordu.

Mart başındaydı, bir gün Beyoğlu’na çıkmıştım. Müzehher’e ufak tefek bazı hediyeler aldım. Sonra bir çiçekçiye uğradım. Yalı için büyük yapraklı, daima yeşil duran çiçekli saksılar sipariş ettim. O sırada çiçekçi bana gayet hoş açık sarı renkli bir gül verdi. Zannederim yapay yetiştirilmiş olacak. Yakama taktım.

Kim bilir hangi serada büyümüş ve henüz açılmış olan bu gonca ile Müzehher arasında ne kadar ilişki ve benzerlik vardı. O zavallı kızın da rengi böyle sararıp gitmiyor muydu? O da böyle yavaş yavaş solup gidecek değil mi?

Akşam yalıya döndüğüm zaman İbrahim Şemsi ile Meliha’yı orada buldum. Beni görür görmez:

– Seni özledik, geldik, dediler.

– Çok isabet etmişsiniz, cevabını verdim, ben de sizi o kadar özlemiştim ki...

Meliha biraz dikkatlice yüzüme baktı. Sitemli bir tavırla:

– Eğer öyle olmuş olsaydı, diyordu, Beyoğlu’na geldiğiniz zaman lütfedip bize uğrardınız!

– Emin olunuz, dedim, bugün Beyoğlu’na ilk defa çıktım.

Müzehher, İbrahim Şemsi'ye çıkmıyordu. Onun için bu konuşmada o bulunmadı. Bir müddet öteden beriden konuştuğundan sonra İbrahim Şemsi ile ikimiz ayrı bir odaya çekildik. Kadınları kendi hâline bırakmak istiyorduk. Yemekleri yedikten sonra annem bizim odaya gelmişti. Nikâh ve düğün için onlar uzun bir sohbet açtılar. Ben bunları dinlemek istemiyordum. Bu yönden Meliha'nın yanına gittim. Müzehher'le beraber oturuyorlar, konuşuyorlardı. Meliha beni görünce yerinden kalktı. Bir iki adım ilerledikten sonra saygı ile önümde biraz eğildi:

– Müsaade buyurunuz da sizi tebrik edeyim, dedi, nişanlınız bir melek, size lââyık bir melek...

Ben de eğilerek kendisine teşekkür ettim. Susuyordum. Meliha'nın bu densiz hâlleri canımı sıkıyordu. Zavallı Müzehher, utancından yerlere geçiyordu. Yüzünün kıpkırmızı olduğuna dikkat ettim. Gözlerini yere dikmiş olduğu hâlde bir heykel, ruhsuz bir cisim gibi karşımızda duruyordu. Meliha yine alaycı bir gülümsemeyle sözüne devam etti.

– Bu kararınıza ne kadar sevinmiş olduğumu bilerseniz... Necdet Bey, açık söylüyorum, bu kız bir melek... Nişanlınızı kucaklamama izin var değil mi?

Bu sözleri söylerken hemen kalktı ve Müzehher'i kolları arasına aldı, kalbi üzerinde hırsıyla sıktı. Onun solgun yanakları üzerine birer öpücük kondurdu.

Ve bu hareketiyle sevincini, sevgisini göstermeyi başaramamış gibi zavallı kızı kolları arasında olduğu halde sert bir hareketle biraz ileriye doğru itti ve Müzehher'i alaylı bir bakışla süzerek:

– Bu, ne güzel bir kız; bunu sevmemek elde mi, diyordu. Sonra da hiddetli bir bakışla bana bakarak ekliyordu:

– Öyle değil mi Necdet Bey? Bu, sevilmeyecek bir kız mı Allah aşkına?

Cevap vermedim. Hoşnutsuzluk belirtileri gösteriyordum. Bu zavallı kızın böyle alaylarla ezilmesine gönlüm razı olmuyordu.

Müzehher'in bu davranışlardan ne kadar rahatsız olduğunu görüyordum, üzüntüsünü hissediyordum. Rengi de ne kadar sararmıştı. Artık sabredemedim. Bu zavallı kızı biraz teselli etmek istedim. Yakamdaki sarı gül hatırıma geldi. Hemen onu iliğinden çıkardım. Zorla gülmeye çalışarak Müzehher'e uzattım:

– Bugün sizin için almıştım, dedim, renkçe size ne kadar uyuyor, bilerseniz...

– Teşekkür ederim, dedi, almış olduğunuz diğer şeylerden çok daha kıymetli... Bana benzemesine gelince...

Meliha'ya döndü ve:

– Pek benzemiyor değil mi kardeş, dedi.

Meliha Müzehher'in bu sözlerle anlatmak istediği noktayı keşfetmişti. Rengi biraz sarardı, bu saf kızın serbestliğine kızmıştı. Birkaç adım Müzehher'e doğru ilerledi. Oynak bir tavır ve sesle:

– Müsaade buyurur musunuz, dedi. Bu ne kadar güzel bir gül. Oh, bu renk ne kadar güzel; öyle değil mi Müzehher Hanım?

Meliha, Müzehher'in elinden gülü almış, küçük bir iğne ile kendi göğsünün üzerine iştirmişti. Alaycı bir sesle ona diyordu ki:

– İzin verirsiniz değil mi efendim?

Sonra bana döndü:

– Necdet Bey! Bana yakıştı değil mi?

Meliha'nın pembe dudakları titriyordu. Sinirleri heyecana gelmiş gibi görünüyordu. Kavga fırtınasına işaret eden kara bulutlar başımızın üzerinde artık dolaşmaya başlamıştı. Müzehher bu hakarete dayanamadı. Gözleri sulandı. Zavallı kız ağlamak üzereydi. Meliha bu darbesinin etkisinden memnun gibi görünüyordu. Güzel bedenini gösterir nazlı bir eda ile piyanoya doğru ilerledi:

– Bu gece havamdayım, dedi, size piyano çalayım.

Piyanonun önüne oturdu. Çalmaya başladı. Karmen' in serenadını birkaç kere tekrar etti. Hatta neşesinden söylüyordu.

Müzehher'le ben yan yana birer koltukta oturuyorduk. Her ikimiz de susmayı uygun görmüş piyanoyu dinliyorduk. Fakat Müzehher ne kadar kötüydü. Meliha birdenbire döndü. Müzehher'e seslenerek dedi ki:

– Sizin ud çaldığınızı söylediler. Bunu dinlemek zevkine varamayacak mıyız?

Müzehher hüzünlü bir sesle cevap verdi:

– O kadar az ki... Buna bir türlü cesaret edemem.

Fakat Meliha o dakikada nasıl bir üzüntüye uğradı bilemem. Bizim yan yana oturmakta olduğumuzu görmek onu çok rahatsız etmiş olmalıdır, sanırım rengi birdenbire sarardı. Dudaklarına bir titreme gelmişti, Müzehher'e dedi ki:

– Rica ederim, udunuzu getiriniz!

– Müsaade buyurunuz! Boşuna ısrar etmeyiniz!

Meliha, Müzehher'in kolundan tutmuş olduğu hâlde onu ayağa kaldırmak istiyordu ve heyecanlı bir tavırla diyordu:

– Necdet Bey'in başı için... Udunuzu getiriniz!

Müzehher direnemedi. Kapıdan dışarı çıktı. O çıkar çıkmaz Meliha ellerimi yakaladı, hiddetle beni sarsıyor ve:

– Hata yapmışım diyordu, sizin mutluluğunuza tahammül edemeyeceğim, sizi bir arada görmeye dayanamayacağım. Necdet Bey anlıyor musun? Bu kızın mutluluğu beni öldürüyor. Bu evlilik bozulmalı! Mutlak bozulmalı!

– Ne söylüyorsunuz, Allah aşkına! Buna siz izin vermemiş miydiniz?

– O zaman ne yaptığımı, ne söylediğimi biliyor muydum? O gün benim gururuma dokundunuz! Bu

bana çok ağır geldi. Hiddetle, kıskançlıkla size öyle söylemiş bulundum, ısrar ettim. Siz bunun mümkün olamayacağını anlamış olmalıydınız! Benim buna tahammül edemeyeceğimi düşünmeliydiniz! Necdet Bey! Bu evlilik mümkün değil. Hayır, olası değil.

– Lâkin siz, Meliha Hanım, hakikaten hiç düşünmüyorsunuz! Böyle bir darbe ile bu çaresiz kızı öldürebileceğinizi düşünmüyor musunuz? Kalbinden rahatsız. Hastalıklı bir kız...

– Evet, hiçbir şey düşünemiyorum. Ben böyle rahatsız olduktan, ciğerlerimi kustuktan sonra hiçbir şey düşünemem. Bu evlilik bozulacak sonuçta...

– Yok, müsaade buyurunuz da sizi biraz sakinliğe davet edeyim. Bir kere bu evlilik kararlaştırıldı. Dünyaya yayıldı. Bunu bozmak rezaleti çağırmaktır, ben buna razı olamam.

– Evlilik bozmak neden rezalet olsun, buna kim ne diyebilir?

– Ya vicdanım?

– Oh, yine vicdandan söz ediyorsun! Beni rahatsız etmek, öldürmek vicdanınıza dokunmuyor mu beyefendi?

– Meliha Hanım! Beni cidden üzüyorsunuz. Düşünemiyor musunuz ki ben bekâr bir erkeğim. Siz ise diğer bir erkeğe bağlı bir kadınsınız! Aramızda başka bir bağ göremiyorum.

– Ya! Öyle mi sanıyorsunuz? Peki, demek benim size hiçbir türlü bağlantım, ilişkim yok. Beni zevkiniz için göğsünüze taktığınız bir gül gibi kokladınız! Sonra asabi bir darbe ile göğsünüzden çıkarıp attınız!

Meliha bu sözleri söylediği zaman Müzehher'in elinden alıp göğsüne taktığı sarı gülü hırsla kopardı, ayaklarının altına attı. Bir dakika sustu. Sonra hiddetle yüzüme bakarak yere attığı o gülün üzerine ayakkabı ile bastı. Titreyen ellerini tehdit eder bir vaziyetle bana doğru uzatarak sözüne devam etti:

– Evet, yere attınız, sonra böyle çiğnemek istediniz öyle mi? Buna razı olacağımı sanıyordunuz, aldandığınızı size temin ederim. Aramızda bağ yok mu buyurdunuz? Tersine ben bir bağ buluyorum. Hem de canlı bir bağ...

Bana doğru bir iki adım ilerledi. Hiddetle elimi tuttu. Karnının üzerine temas ettirerek dedi ki:

– Burada bir hareket hissediyorsunuz değil mi? İşte o, bizim bağımızdır.

Acı bir feryat çıkardım:

– Meliha sus! Allah aşkına sus, diyordum. Neler söylüyorsun? Ben buna nasıl inanabilirim?

Artık bundan çok dinlemeye bende derman kalmamıştı. Üzerime doğru gelmekte olan Melihayı ellerimle ittim:

– Siz bu akşam çıldırmışsınız, dedim.

– Yok, henüz çıldırmadım. Fakat siz beni çıldırtacak mısınız! Bunu iyice düşününüz Necdet Bey, yanıtını verdi. Kendimi dışarı attım. Müzehher elinde udu olduğu hâlde ruhsuz bir vücut gibi duruyordu. Bu manzara tüylerimi ürpertti. Onun yüzüne bakamadım, bir şey söyleyemedim. İbrahim

Şemsi'nin yanına koşup gittim.

Acılarımı saklamaya çalışıyordum. Fakat bunu başarabildiğimi hiç zannetmem. O kadar fenaydım ki... Bereket versin İbrahim Şemsi ile konuşacak çok şeyler bulmuştuk. Bana saadetinden, mutluluğundan bahsediyordu. Ellerimi sıktı, sevinçle dedi ki:

– Sana bir müjdem var. Kalbimde açık kalan bir eski acı, bir yara artık kapanacak. Necdet, kardeşim, ben baba olacağım. Anlıyor musun? Bu, benim için ne büyük mutluluk, ne yüksek bir şeref, değil mi?

Bir dakika durduktan sonra bana tekrar soruyordu:

– Ne dersin, acaba kız mıdır, yoksa erkek mi?

Aman Yarabbi! Bayılacaktım. Neler işitiyorum?

Ertesi gün Meliha ile İbrahim Şemsi gittiler, Veda ederken Meliha kederli bir bakışla bana gece aramızda geçen sahneyi ima etti. O, kederli bakışlarla demek istiyordu ki:

– Necdet düşün! Bu işin sonucunun ne derece korkunç olduğunu düşün!

Onlar gittiler. Biz yine yalnız kaldık. Düşünüyordum: Yarabbi! Ne yapayım? Bu evlilikten dönmek imkânsızdı. Fakat ya Meliha? Ya onun karnındaki o uğursuz bağ... Düşünüyordum, bunlara nasıl dayanabilecektim?

O gece Müzehher'le salonda yalnız oturuyorduk. O, son derece mahzun duruyordu. Ben suskundum. Müzehher gözlerini bana dikti:

– Size bir şey söylemek istiyorum. Fakat sıkılıyorum, cesaret edemiyorum, dedi, müsaade buyurur musunuz?

– Hay hay. Söylemeye niçin sıkılıyorsunuz?

Müzehher gayet utanmıştı. Kâh sararan, kâh pembeleşen yüzünü elleriyle kapamaya çalışarak diyordu ki:

– Anneniz hanımefendinin verdiği karar gerçekleşemeyecek sanırım.

– Niçin? Ne demek istiyorsunuz?

– Bu evlilik konusunu kapatalım, diyorum. Çünkü hissediyorum ki sizi mutlu edemeyeceğim. Böyle kardeş kalmak aramızda daha büyük bir mutluluk olacak.

– Yok, buna ben razı olamam. Vicdanım müsaade etmez. Hem buna ne gibi sebepler buluyorsunuz bakayım?

– Mesela birtakım bağlar... Rica ederim beni söyletmeyiniz! Bunu artık unutalım! Ben sizin yine kız kardeşiniz kalayım, olmaz mı?

Artık anlamıştım. Müzehher her şeyi duymuştu. Benim namusumu koruyabilmek için o, bu

fedakârlığı yapıyordu. Meliha'nın çılgınlıklarına, meydana çıkaracağı rezaletlere kendi aşkını, hayatını feda ederek engel olmak istiyordu. Ah, saf kalpli kız! Seni şu dakikada tanıdığım gibi vaktiyle bilmiş olsaydım...

Saçlarını ellerimle şefkatle okşayarak:

– Peki! dedim, haklısınız, biz böyle ağabey kardeş kalmalıyız. Sizin gibi saf kalpli bir meleğe açılacak temiz kucak bende yok.

Zavallı Müzehher kolumun üzerine başını dayayarak ağlayan tebessümleri ile bana karşılık veriyordu. Ya rabbi! Bu ne hüznü manzaraydı...

Ertesi sabah annemi gördüğüm zaman bana üzüntü ile dedi ki:

– Ne var Allah aşkına? Müzehher bana şimdi bir şeyler söyledi.

– Ne gibi şeyler?

– Bizim evlenmemiz mümkün değildir, diyor. Necdet Bey benim kardeşim kalmalıdır, diyor.

– Bunlar ne?

– Ne olacak.

– Ben size vakti ile Müzehher'i mutlu edemem dememiş miydim? İşte onun eseri.

Bu evlilik konusu bozulduktan sonra da Müzehher bana karşı davranışını kesinlikle değiştirmemişti. Ama dikkat ediyordum. Yüzünün rengi sararıyordu. Acı içinde olduğu anlaşılıyordu ve onun bu durumu beni o kadar üzüyordu ki...

Meliha'nın bize son ziyaretinden sonra beş altı gün geçmişti. Bir akşamüzeri bahçeye çıktım. Biraz dolaştım. Güneş batmadan evvel köşke döndüğümde Müzehher'i beni bekler bir vaziyette gördüm. Bana bir zarf uzatarak:

– Meliha Hanım, size şu mektubu göndermiş efendim, dedi.

Zavallı kız o kadar üzgündü ki şaşırıdım. Mektubu elime almaya cesaret edemedim.

– Kiminle göndermiş, diye sordum.

– Kalfa bugün Şişli'ye gitmişti de... Onunla göndermişler efendim!

Bahçe üzerindeki yemek odasına girmiştik. Ben mektubu almaya hâlâ cesaret edemiyordum. Nihayet zarfi aldım. Titreyen parmaklarımla yırttım ve şu satırları okudum:

“... Bugün o büyük müjdeyi bana getirdiler. Çok akıllı hareketinizi sevinçle öğrendim. Veremli, ölmeye mahkûm bir kız için...”

Aşağısını artık okuyamadım. Gözlerimin feri gidiyor, kalbim eriyor sandım. Mektubu avucumun içinde sinirli bir şekilde buruşturdum. Açık olan pencereden aşağı attım. Müzehher bu hareketimi sevinçli bir tavırla seyrediyordu. Merakını gidermek için:

– Beni Şişli’ye çağırıyor, dedim.

– Gidecek misiniz, diye sordu.

– Ne münasebet, yanıtını verdim.

Müzehher bundan pek sevinmiş gibi göründü. Bir müddet sonra annem geldi. Sofraya oturduk. Yemeklerimizi sessizlik içinde yedik.

O gece mehtap vardı. Hava pek güzeldi. Gökte tek parça bile bulut yoktu.

Odalarımıza çekildikten sonra pencerenin önüne geçerek oturdum. Vakit gece yarısına yaklaşıyordu. Bir müddet düşündüm. Sonra kendi kendime: “Meliha’dan gelen o mektubu bahçeye atmakla büyük bir hata yaptım. Ya bu, başkalarının eline geçerse?”

Bu düşünce bana heyecan verdi. Kalbim heyecanlı bir şekilde çarpıyordu. Hemen kalktım, kalın hırkamı arkama aldım. Odadan çıktım, sofayı geçtim, merdivenleri inerek bahçeye çıktım. Bir hayal, ağaçlar arasından köşke doğru geliyordu. Bu, kim olabilirdi? Dikkat ettim; bu, bir kadındı. Bana yaklaştığı zaman bunun Müzehher olduğunu fark ettim. Titredim. Ah, o mektup... Acaba aldı mı?

Ağır adımlarla yanıma geldi. Dedim ki:

– Bahçede gezindiğinizi gördüm. Üşürsünüz diye çok korktum. Sizi yukarıya çıkarmak için ben de inmeye mecbur kaldım.

Bu uydurma sözler ağızımdan çıkarken gözlerimi yere indirmiştim... Müzehher bu sözlerime cevap vermedi. O zaman başımı kaldırarak yüzüne baktım. Aman Yarabbi! Rengi ne kadar atmıştı. Ter içinde kalan yüzüne, şakaklarına saçları âdeta yapışmış gibiydi:

– Terlemiştiniz, dedim, içeriye girelim. Ne var, yine rahatsız mısınız?

Eli ile kalbini gösterdi. Kesik bir sesle cevap verdi:

– Bu gece sıkıldım. Çok heyecanlı idim. Hava almak için bahçeye çıktım; şimdi daha fenayım.

Müzehher ayakta duramayacak bir hâlde bulunuyordu. Yalvarır gibi bir sesle:

– Kolunuzu bana verir misiniz, dedi. Cevap verdim:

– Memnuniyetle...

Hemen koluma girdi. Kalbi yaralı bir kuş gibi çırpınıyordu. Yavaş yavaş yukarı çıktık. Müzehher çok kuvvetsizdi. Âdeta ben sürükleyip götürüyordum. Kendisinin yatak odasına girdik, karyola henüz bozulmamış, düzenli bir hâlde duruyordu. Müzehher’in bu gece hiç yatmadığını, uyku uyumadığını bundan anladım. Kendisinin rahatça yatabilmesi için ben artık çekilmek istiyordum. O, yalvaran bakışlarıyla:

– Oturunuz, dedi, çok fena olduğumu hissediyorum. Yanımda bulununuz, olmaz mı?

– Peki, dedim, nasıl arzu edersen...

Birer koltuğa oturduk. Konsolun üzerinde bir mum yanıyor, mehtabın yardımıyla odayı hafif bir ışık

içinde bırakıyordu:

– Mumu şuraya getirir misiniz, dedi. Yerimden kalktım. Mumu alarak Müzehher'in önüne getirdim. Ne yapacağını bilemiyordum. Elini açtı. Buruşmuş bir kâğıt parçası o dakikada gözlerime ilişti.

Müzehher o buruşuk kâğıdı mumun alevine tuttu. Parlak, maviye benzer bir ışık saçarak yandı. O parlak ışık, zavallı Müzehher'in sarı rengini koyulaştırmış, ona korkunç bir renk aldirmişti.

Meliha'nın koyu kurşuni renkli bir külden ibaret kalan mektubuna üzgün üzgün baktıktan sonra onu titreyen elleriyle itti. Küller dağıldı. Pek acılı ve yavaş bir sesle:

– Kendisine söyleyiniz, diyordu, her ikinizi lekeleyecek böyle bir mektup yazmaktan...

O, sözünü bitiremedi. Çünkü pencerenin karşısındaki ağacın üzerinden gelen boğuk bir ses onun sesini kesmişti: Baykuş ötüyordu.

Sönük bakışlarımı pencereye doğru, o boğuk, o soğuk baykuş sesinin geldiği ağaca çevirdim.

Bu sırada boğulmakta, zor nefes almakta olan birinin sesini duydum. Etrafıma baktığım zaman Müzehher'i koltuğun üzerine serilmiş gördüm. Yüzü simsiyah, kalbi heyecan içindeydi, boğuluyordu. Zavallı kız, kanın hücumu ile nefes alamayarak boğuluyordu. Kan benim de beynime hücum etmişti.

Müzehher'i kollarımın arasına aldım. Ona doğru yürüdüğüm zaman ayağım muma değerek devrilmiş, mum sönmüştü. Fakat mehtap bize yine lâzım olduğu kadar sönük, ağır bir ışık veriyordu. Müzehher nefes almakta pek ziyade güçlük çekiyor, boğazında kalmış olan bir yumru ona nefes aldirtmiyordu. Kuvvetsiz elleriyle göğsünü, giysilerini yırtmak istiyordu. Ben hemen kuvvetimi topladım. Evvela ceketini yırttım, sonra da çamaşırını parçaladım. Şimdi çıplak kalan göğsünden, tam kalbinin üzerinden bir şey fırladı; parmaklarımın arasına kurumuş bir çiçek düştü. Oh Allah'ım! O sarı gül... Meliha'nın ayakları altına attığı, çiğnediği o sarı gül...

Müzehher genişçe bir nefes alabilmişti. Şimdi güler yüzle bana bakıyordu. Gücüm kalmamıştı. Kendisini kollarımın arasından koltuğun üzerine yavaş yavaş bıraktım. Gözlerini kapadı. Tekrar morardı. Kendimi kaybetmek derecesine gelmişim. Bu kız ölüyordu. Acı bir çığlık kopardım. Bu çığlığa uyananlar bir dakika sonra sersem sersem, perişan tavırları ile odaya girdiler, Bize hayretle bakıyorlardı. Müzehher'in göğsü, bağı açıktı, ceketini yarılmış, çamaşırını parçalanmıştı.

– Aman bir doktor, diye bağırdım.

Öteye beriye koşup giden hizmetçilerin gürültüleriyle şamatalarıyla yalı, gecenin derin sessizliği içinde sanki inliyordu. Annem, şaşkın şaşkın bana soruyordu:

– Ne oldu oğlum, ne oldu?

Gözleri kapalı olarak yatan Müzehher'i elimle gösterdim. Ve yavaşça:

– Ölüyor, dedim.

Hastayı yatağına yatırdık. Kadınlar ellerini, göğsünü kolonyalarla ovuyorlardı. Doktor hâlâ yetişememişti. Ben odayı devamlı dolaşıyordum. Sıkı sıkıya tutmakta olduğum kurumuş gülü avuçlarımın içinde ezmek istiyordum. Müzehher bu sırada inlemeye başladı. Etrafindakiler kendisine bir şeyler soruyorlar, fakat o, bir ölü gibi gözlerini açamıyor, cevap veremiyordu. Karyolaya

yaklaştım:

– Müzehher Hanım, nereniz ağrıyor?

Gözlerini yavaş yavaş açtı. Ağlayan bir gülüşle yüzümü okşadı. Yavaşça elini kaldırarak kalbinin üzerine koydu. Bu sırada:

– Doktor gelmiş! dediler.

Bizim yalı komşusu olan doktor yine imdadımıza yetişmişti. Hastayı muayene ettikten sonra reçeteyi yazdı:

– Bu ilaçları derhâl şimdi yaptırınlar, dedi. Sonra benim kolumu tutarak odadan dışarı çıkardı:

– Bu hastalık anjin de puatrin, dedi. Ve ekledi, eğer ikinci bir kriz gelirse... Fakat Allaha hiçbir vakit ümidimizi kesmeyelim!

Doktor çıktı gitti. Bütün ev halkı şaşkınlık içindeydi. Müzehher ölü gibi yatıyordu. Ben perişan bir hâldeydim. Bu sırada pencerenin karşısındaki o ağaçtan uğursuz baykuşun boğuk sesi, gecenin derin sessizliği içinde yine kulaklarımı tırmaladı. Annem kederli gözleriyle yüzüme bakarak:

– Ah, oğlum, dedi, baykuş ötüyor.

Ne yapacaktım? Ne yapmalıydı? Bilmiyordum, bilemiyordum:

– Allahım, dedim, bu kötü geceden sonra bize hayırlı bir sabah göster!

Biraz sonra uzaktan ince tatlı bir ses geldi. Bir dakika sonra da bu sesler birbirini takip etti: Horozlar ötüyordu. Oh, sabah oluyordu. Hava aydınlanıyordu. Müzehher bu sırada yine inlemeye başladı. Yanına yaklaştım. Gözlerini bir kere daha açarak yüzüme baktı. Tekrar kapadı.

Doktorun dediği olmuş, ikinci ve şiddetli bir kriz gelerek zavallı kızı pençesi altında sıkıkmaya başlamıştı. Dikkat ettim, can çekişiyordu. Nihayet sabahın ilk donuk ışığı Müzehher'in sararmış yüzüne vurduğu, yuvalarından çıkan kuşlar ağaçların dalları üstünde aşk, sevda şarkıları okudukları bir sırada onun ruhu uçmuş, yükseklere doğru uçmuştu. Bir ağızdan kopan çığlıklar, büyük yalıtı inilti içinde bıraktı. Şimdi kızlardan biri ölünün ayak ucunda Kur'an okuyor, kadınlar için için ağlıyorlardı. Annem yanıma yaklaştı. Beni kolları içine alarak kalbinin üzerinde sıktı. Kesik, titrek bir sesle:

– Merhametsiz, dedi, kızı öldürdün! Sonunda öldürdün!

Artık sabredemedim. Sinirlerim boşalmıştı. Hüngür hüngür ağlıyordum. Küçük bir çocuk gibi ağlıyordum. Müzehher'i ben mi öldürmüştüm?

O gün beni oyalamak için başka bir yalıya götürdüler, gezdirdiler. Cenazenin kaldırılmasında, gömülmesinde bulunmadım.

Akşam yalıya döndüğüm zaman acıdan sanki aptallaşmıştım. Annem bana bakıyor, ben ona bakıyordum. Birbirimize kederli bakışlarımızla soruyorduk:

– Müzehher nerede?

Yalıda her şey bize onu hatırlatıyordu. Dağlardan gelen yankılar, boğazdan esen rüzgârlar, sahile çarpan dalgalar, yalının harap mutfağı bacasında yuva yapmış olan baykuşun boğuk sesleri, her şey, her şey onu soruyor, onu arıyordu:

– Müzehher nerede? diyordu.

Üç gün sonra mezarını ziyaret etmek istedim. Şehitliğin üstüne çıkardılar. Orada bir toprak yığını gösterdiler:

– İşte Müzehher’in mezarı, dediler.

İlkbahar, dünyaya hayat veriyordu. Etraf yeşillikler içinde... Bir kere Boğaz’ın mavi sularına, göğün mavi rengine baktım. Bunlar ne kadar neşeli, ne kadar parlak... Bir kere de yeşil çimenler arasında biraz kabartılmış olan önümdeki mezara, o siyah toprağa baktım. Bu toprak da ne kadar siyah, ne kadar gamlı.

O günkü ziyaretimden sonra artık her gün şehitliğe çıkıyordum. Oranın manzarası bana pek dokunuyordu. Orada beni kendisine çeken bir şey, sanki bir çekim gücü vardı.

Müzehher’in mezarını kendi gözlerimin önünde yaptırdım. Üzerine birkaç gül fidanı diktirdim.

Bu güller acaba sarı mı açacaklardı? Onları kendi elimle yetiştirmek istiyordum. Her tarafı arattım. Açılmış sarı güller buldurttum. Bunları kalbimin üzerinde sıkı sıkı şehitliğe gittim. Bu sarı gülleri kabrin her tarafına serptim, serptim, serptim.

O sırada sen yolculuktan dönmüştün! Beni ziyarete geldiğin zaman o acılarımı sana anlatmak isteği kalbimde birkaç defa uyandı. Fakat bunu anlatmak için evvelâ cinayetimi itiraf etmek gerekliydi. Buna cesaret edemedim. Seni yalanlarımla aldatmaya çalıştım. Fakat gözlerinden, bakışlarından anlıyordum ki sen benim acılarımı hissedebiliyordun...

O akşam yalnız kaldığım zaman düşünmeye başladım: Böyle sahte tavırlar, yalan muameleler, yalan davranışlarla geçen hayatta ne zevk bulunabilirdi? Hiç değil mi?

Maceramı sana yazmaya karar verdiğim zaman masanın bir gözünü açtım. İçinden küçük bir kutu çıkardım. Bu kutuya ben, beyaz kurdele ile o sarı gülü koymuştum. O zamandan beri ilk defa olarak bunları açmaya cesaret ettim. Birbirinin kucağına atılmış olan bu bez parçası ile kuru çiçek, o hüznü hatıraların kalıntıları...

Bunları kutudan çıkardım. Gül kurumuş, rengini kaybetmişti. Fakat hayalim ona eski tazeliğini, eski doğal rengini veriyordu. Onlara baktım. Sonra tekrar birbirine sardım. O kurumuş gülü gözyaşlarımla lekelenmiş kurdelenin kıvrımları arasında kutuya koydum.

Zamanım, böyle üzüntüler, acılar içinde geçiyordu. Meliha birkaç defa yalıya gelmişti. Kendisine karşı o kadar soğuk davranmaya çalışmıştım ki...

O da acımı anlayarak beni rahatsız edecek tavırlardan, hareketlerden çekiniyordu.

Müzehher vefat ettikten sonra Meliha hareketini değiştirmişti. Hırçınlığı bir dereceye kadar geçmiş gibi görünüyordu. Benden merhamet isteyen bakışları üzerimden eksik olmazdı. O hırçın kıza şimdi

tuhaf bir sakinlik gelmişti. Meliha'nın bu hâli beni bir dereceye kadar teselli ediyordu.

Günler de geçiyordu. Ağustos başlarına gelmiştik. Ben İstanbul'a inmiyordum. Hiçbir yere gitmiyordum. Ancak hava iyi olduğu günler şehitliğe doğru bir gezinti yapıyordum.

O sırada bize bir sabah İbrahim Şemsi geldi. Utangaçlığını gizlemeye çalışarak dedi ki:

– Meliha Fener'de fena hâlde sıkılıyor. Doktorlar Boğaziçi'ni tavsiye ettiler. Şu civarda bir ufak yalı bulsak...

– Çocuk musun, dedim, bizim kocaman yalı dururken...

– Yok, sizi rahatsız etmek istemem.

– Rahatsızlık ne demek Allah aşkına? Yalının bir tarafında oturursunuz, biz de yalnızlıktan kurtulmuş oluruz.

– Bunu kabule hâlâ cesaret edemiyorum, ama mecburiyete karşı...

– O kadar resmiyete lüzum yok. İki kardeş arasında...

Benim ısrarım üzerine kabul etmiş gibi göründü. Hâlbuki ben İbrahim Şemsi'nin tavrından bunun Meliha tarafından bir ısrar üzerine yapıldığını hissetmişim. İbrahim Şemsi'yi zevcesinin yanında mahcup bırakmamak için ısrarımı o dereceye vardırırmışım. Birkaç gün sonra karısıyla geleceklerini söyledi ve gitti.

Bu haberi anneme söylediğim zaman:

– Çok iyi... Sen de biraz eğlenirsin, dedi.

Zavallı kadın, gerçeği nereden fark etsin? Birkaç gün sonra geldiler. Harap yalı büyük... Beraberlerinde getirdikleri eşya ile üç dört odalık bir daireye yerleştiler.

Ben Meliha'dan mümkün olduğu kadar uzakta kalmak istiyordum. Gündüzleri çok az görüşüyorduk. Sabah yemeğini odamda yiyordum. Sonra şehitliğe doğru çıkıyordum. Yalnız akşam yemeklerinde beraber bulunuyorduk. İbrahim Şemsi'nin o zamanlarda bizimle birlikte bulunması sohbetimizi samimiyet derecesinden dışarı çıkarmıyordu.

Meliha, geçmişini unutmuş gibi görünüyordu. Bu şekilde sakin bir zaman geçiyordu.

Sabahları yatak odamdan çıkmamayı gelenek hâline getirmiştik. Meliha'nın yalıya taşınmasından on beş gün sonraydı. Bir sabah sütümü içmiş, kanepenin üzerine uzanmışım. Oda kapısına yavaşça vuruldu ve biraz sonra kapının kanadı açıldı. Meliha ağır adımlarla içeriye girdi:

– Sizi rahatsız ettim, dedi.

Yerimden fırlayarak toparlanmak istedim. Gayet üzgün gözlerle, bakışlarla rica eder gibi bulundu. Ve sonra kalbi gıcıklayan güzel bir sesle:

– Rahatınızı bozmayınız, dedi, bugün sizinle ağabey, kardeş gibi konuşmak istiyorum.

– Her zaman öyle deği mi ya?

– Rica ederim, bari bugün için o sahte tavırları bir tarafa bırakınız! Sizinle pek samimi, ciddi konuşmak arzusundayım. İşte bunun için ziyaretimle rahatsız ettim.

– Peki, mademki arzu ediyorsunuz, öyle olsun, konuşalım, cevabını verdim.

Kanepenin bir tarafına biraz zorlukla oturdu. Çünkü karnındaki çocuk kendisini rahatsız edecek bir hâle gelmişti:

– Tutun ki, bu dakikada siz benim ağabeyim bulunuyorsunuz. Benim hakkımda büyük bir şefkatiniz, ilginiz var. Ben de sizi öyle bir samimiyetle seviyorum. Anasız, babasız bir öksüzüm. Her şeyim sizsiniz! Kendimizi böyle bir vaziyette hayal edelim! Bu şefkat ve samimiyet içinde konuşalım! Buna gerek var, hem de çok ciddi bir nedenle...

– Rica ederim, diyebildim, şimdi rahat, üzüntüsüz yaşarken...

– Rahat, üzüntüsüz... Bunu siz mi söylüyorsunuz Necdet Bey? Merhamet buyurunuz! Sözlerimi bir defa dinleyiniz! Acımın derecesini anladıktan sonra.

– Ee sonra?

– Ne yapılması gerektiğini düşünürsünüz.

– Peki, öyle ise sizi dinliyorum.

– Mahvedici, yürek parçalayıcı bir sevda düşününüz! Öyle bir sevda ki beni, benim elimden alıyor ve davranışlarımı şaşırtıyor. Bu şaşkınlığın doğurduğu çılgınlıklar sırasında bir tesadüf, kötü bir tesadüf beni aşkın kanatları arasına, onun kucağına atıyor ve aşk semasının yüksekliklerine çıkarıyor, uçuruyor. Korkunç, derin, yüz kızartıcı bir uçuruma düşüyorum. Fakat bu uçuştan ve bu düşüşten bende canlı bir anı kalıyor. İşte bu canlı anı karnımdaki çocuktur. Şimdi size bir ağabey olarak kalbimin sırlarını söylüyorum. Beni bu rezaletten kurtarınız! Çocuğumun babasını bana veriniz diyorum. O da benim gibi üzgün, benim gibi talihsiz... Kendisine vazifesini hatırlatınız! Bana acısın, çocuğuna merhamet etsin! Vicdanını göz önüne getirsin! Bunu kendine söyleyiniz, söyleyiniz!

Meliha'nın daha fazla konuşmaya dermanı kalmamıştı. Nefesi kesilmiş, ağlıyordu. Ellerimi sıkı sıkıya tutmuş, onları gözyaşlarıyla ıslatıyordu.

– Meliha, Meliha, diye bağırdım. Beni kalpsiz, duygusuz bir insan mı sanıyorsun? Rica ederim, artık yeter...

Gözyaşları kurumuştü. Şimdi hayretle, üzüntüyle yüzüme bakıyordu. Huzurumda dökülen bu gözyaşlarının beni nasıl olup da mağlup edemediğine şaşıyordu zannedirim. Düşününüz, o derece kibirli ve azametli olan bu kızın yanımda böyle gözyaşları ile merhamet dilenmesi bana bile garip geliyordu:

– Anladım, amacınızı tamamıyla anladım. Fakat bunun olamayacağını düşünmüyor musunuz? cevabını verdim.

O hayretinden kendini toplayarak üzüntülü bir şekilde dedi ki:

– Tersine bunun mümkün olduğunu düşünüyorum. Evet, kolay bir çaresini buldum. Söyleyeyim.

– Söylememiş olsanız...

– Hayır... Sizi inandırmak için o çareleri söylemeliyim. Eşim...

Bu sözleri söylediği zaman Meliha'nın yüzünde nefret eseri görünüyordu. Sözünde devam edemeyecek bir derecede kendisine tutkunluk gelmişti. Bir dakika kadar durduktan sonra sözüne tekrar başladı:

– Eşim beni ve sizi fevkalâde bir muhabbetle sever. Bunu birçok kereler, pek çok şekilde sınadım tecrübe ettim. Her ikimize de çılgıncasına bir sevgisi vardır. Bizim mutlu olmamızı ister. Kendi mutluluğunu o yolda feda eder, buna eminim. Siz hiçbir şeye karışmayınız! Bu işin olurunun bana bırakınız! Ben kendisine iki kelimedenden ibaret bir söz söylerim. O, bunu iştir iştir beni bırakır. Bundan da eminim. Sonrada bizden uzakta olmak için taşraya gider, yapabilse beni terk eder, bundan da eminim. O zaman beni alırsınız! Her ikimiz de sonsuz bir işkenceden, bir acıdan kurtuluruz.

– Vicdanıma ters bir harekete cesaret edemem. Beni hoş görünüz! Kardeşim yerinde olan İbrahim Şemsi'nin boşadığı kadını ben alamam. Kendisine bilerek ölüm darbesi vuramam.

– Öyle mi sanıyorsunuz? Yanılmış olduğunuzu bu defa da size kanıtlayayım. Ben bu işi yapmaya karar verdim, öyle bir karar ki kesin... Bunu böyle yapacağım, ben dul olacağım. Çocuğumuz öksüz kalacak. O zaman sefaletimize acıyacaksınız, beni alacaksınız. Tahminimde aldanmıyorum, değil mi?

– Rica ederim, artık bu konuşmaya bir son verelim. Bana on gün müsaade veriniz! Düşünüyüm. Bu izin ile beraber sizden başka bir söz de isterim. Son cevabımı almadan çılgıncasına bir harekette bulunmayacaksınız, evlâdınızın başı için, benim başım için bu ricamı kabul edeceksiniz, değil mi?

– Peki, bu şartınızı da kabul, ediyorum.

– Teşekkür ederim, diyebildim.

– Fakat yalnız on gün, bundan fazla acıya tahammül edebileceğimi zannetmiyorum. Yine kardeşçesine ayrılalım! Bundan dolayı benim hakkımda şimdi bir nefret duyuyor musunuz?

– Hayır, efendim, hayır.

Meliha, elimi sıcak ellerinin içinde sıkı; sonra dudaklarına götürerek öptü:

– Teşekkür ederim, dedi, işte böyle akıllıca hareket etmiş olalım!

Gitmek üzere yerinden kalktı. Ben hareketsiz bir hâlde düşünüp duruyordum. Kapıdan çıkmak üzereyken döndü. İniltiyi andıran bir sesle:

– Çocuğunuzu unutmayınız, dedi, sonucun onun hayatına etki edeceğini unutmayınız!

Meliha odadan çıktı, beni yalnız bıraktı, fakat nasıl büyük bir acı içinde...

Bu çılgın kız kesin kararını vermişti. Güle güle, hiç çekinmeyerek kocasına her şeyi itiraf edecekti. O zaman... İbrahim Şemsi, bu mert, vicdanlı çocuk bu darbeye dayanamayarak onu bırakacak, sonra da görünmez bir yere, alaycı bakışların kendisine yetişemeyeceği uzak bir yere gidecek, çekilecekti. Ve hatıra, hayale sığmayacak acılar içinde mahvolup gidecekti. Buna da ben neden olacaktım öyle mi?

Boğuluyorum sandım. Yerimden fırladım. Pencereyi açtım. Solumak için temiz hava arıyordum. Pencereyi, açtığım zaman göğün maviliği, ormanın yeşilliği gözüme çarptı:

– Daha on gün var, dedim, bu mavilikler arasında ve o müddet içinde sen bana bir ümit, bir kurtulma yolu, ışığı göster Yarabbi!

Birkaç gün düşündüm. Olası değil, İbrahim Şemsi'ye karşı böyle bir şey yapmaya cesaret edemeyeceğim. Bu gerçeği açıkça görüyordum. Verdiğim kararın neticesini Meliha'ya hissettirmemek için şen görünmeye de gayret ediyordum. Gündüzleri zamanımın birçok kısmını şehitlikte geçiriyordum. Oralarda serseri gibi dolaşıp durmaktan ne zevk alıyordum bilmem. Karşı gelemediğim bir güç beni oraya doğru çekip götürüyordu. Meliha ile konuşmamızın dokuzuncu günü akşamı yalıya ben dağ yoluyla döndüğüm zaman İbrahim Şemsi'yi bahçede buldum. Karısını arıyordu. Doktor doğum yaklaştığı için Meliha'ya yavaş yavaş gezmeyi tavsiye ediyordu. Beni görür görmez yanıma geldi:

- Nereden geliyorsun, diye sordu.
- Şehitlikten, yanıtını verdim.
- Orada her gün gezmekten ne zevk alıyorsun bilmem?
- Öyle yüce bir zevk ki tarif edemem.
- Hakkın var, o zavallı kız...

İbrahim Şemsi o noktada bir parça durdu, başlayacağı cümleyi bitirmeye cesaret edemiyor gibi kararsızdı. Mahcup bir vaziyetle yüzüme baktı ve yavaşça sordu:

- Seni severdi değil mi?
- Pek çok.
- Ah, ne mutluluk!

Sonra beni kucaklayarak dedi ki:

– Kardeşim senden hiçbir şeyimi saklayamam. Kalbimi kemiren bir gizi sana söyleyeceğim. Bu sıralarda nasıl bir acı çektiğimi bir bilsen.

- Nasıl acı? Ne diyorsun?
- Bir şüphe kalbimi kemiriyor, öyle hissediyorum ki karım beni bir zamandan beri sevmiyor!
- Bunu nereden anlıyorsun?
- Hiçbir şeyden. Yalnız bir şüphe. Fakat kalbimdeki ince sızılar bana anlatıyor ki...
- Neyi?
- Mutlu olmadığımı!
- Hayale kapılma!

– Hayal değil, gerçek.

– Nasıl gerçek?

– Eşim beni sevmiyor, dedim ya! O kadarı yeter. Fakat çocuğum, ah; onun yüzünü bir kere görmüş olsam.. O şüpheyi kalbimden çıkaracağım. Onun güler yüzünü o acımı unutacağım. Zannediyorum ki onun masum gülüşleri beni avutacak, mutlu edecek yahut ben öyle tahmin ediyorum, belki de aldaniyorum. Fakat doğru kalpler pek az aldanır. Her ne ise...Gerçek... Sana bir şey de göstereceğim.

Cebinden bir kutu çıkararak açtı:

– Çocuğum için, dedi, nasıl güzel değil mi?

Pırlantalı bir maşallah. Ne kadar da zarif, ne derece güzel.

– Resmini kendi elimle çizdim, diyordu, nasıl, güzel değil mi? Yoksa beğenmedin mi?

– Pek güzel, pek güzel.

– Meliha’ya bir şey demeyiniz! Kendisine şimdilik bunu göstermek istemiyorum,

Öyle bir hâle gelmişim ki titreyen ayaklarım artık beni taşıyamıyordu. Sanki vücudumdan hayat çekilmişti. Yanımdaki ağaca hemen dayandım.

– Yine nen var, diye sordu.

– Çok gezdim, yorulmuşum, cevabını verdim.

– Meliha’nın koruluğa doğru çıktığını bana söylediler. Siz rastlamadınız mı?

– Hayır.

– Tuhaf şey... Kendisini gidip arayayım. Beraber gelmez misiniz?

– Çok yorgunum. Bana izin verir misiniz?

İbrahim Şemsi ağır adımlarla benden ayrıldı, orman yolunu izleyerek ileriye doğru yürümeye başladı. Ben hayretle arkasından bakıyordum. Kendi kendime: “Bu kadar temiz, vicdanlı bir çocuğa karşı bu son ihanet edilmez,” dedim. Onun mutluluğunu hayatın tadını bütün bütün yok etmektense... Artık kararımı vermişim. İçim rahat olarak köşke doğru yürüdüm.

Ertesi gün uyandığım zaman vicdan azabından tamamıyla kurtulmuş gibi kendimde bir canlılık buluyordum. Giyindim. Saçlarımı taradım, süslendim. Sabah yemeğini hepimiz beraber yedik. İbrahim Şemsi’de İstanbul’a inmemişti. O derece neşeliydim ki... Sofradakiler de benim bu neşeme katılmaya mecbur oldular. Yemekten sonra biraz beraber oturduk. Ben yine gülmeye, söylemeye gayret ediyordum. İkindiye doğru şehitliğe çıkmak istedim. İbrahim Şemsi de benimle gelmek istedi. İkimiz kuru içinden, patika yollardan şehitliğe çıktık.

Müzehher’in mezarını ziyaret ettik, ben otlarını topladım. Gül fidanlarının topraklarını parmaklarımla kazıyarak köklerini doldurdum. İbrahim Şemsi Bey’e diyordum ki:

– Mevsimi geldiği zaman şu iki fidanı sarı güle aşılattırınız, olmaz mı?

– Pekâlâ, ama sen burada yok musun?

– Buradayım ya! Fakat hatırlınızda kalsın!

Hisar'ın etrafına doğru ilerledik. Kayalar arasında gezdik. Boğazın yeşil, mavi suları akıp gidiyordu. Mavi bir sema, mavi bir havuz... Bu ne hoş manzara!

– Ben buranın manzarasına bayılırım, dedim. Görüyor musun, şu mavi lekesiz gökyüzünü görüyor musun?

– Evet, bulunmaz bir manzara...

Döndük. Yolumuz tekrar Müzehher'in mezarı yakınından geçiyordu. Elimle orasını işaret ederek:

– Ben ölürsem, dedim, beni şuraya Müzehher'in yanına gömünüz! Bu manzaradan ruhum da zevk alır.

– Necdet, sen hâlâ çocuksun!

– Evet, galiba bu çocukluktan da kurtulamayacağım.

Yalıya döndüğümüz zaman akşam yaklaşıyordu. Meliha'yı bahçede bulduk. Biz de birer iskemle alarak oturduk. Bende gördüğü neşeden, zannederim, Meliha kendi arzusuna hak vermiş olduğumu düşünüyordu. O da memnuniyetini saklamıyordu. Masum çocuklar gibi koştuk, güldük, söyledik.

Artık güneş batmaya hazırlanıyordu. İbrahim Şemsi:

– İçeri girelim, dedi.

– Daha erken, cevabını verdim. Burada güzel güzel konuşuyorduk.

– Sen üşümeysin diye korkuyorum.

– Hayır. Hava sıcak.

Biraz daha oturduk. Güneş tamamıyla battı. Etrafımızı karanlık bastı. Yalının lâmbaları bize biraz donuk ışık yetiştiriyordu. İbrahim Şemsi kolumdan tutup kaldırarak:

– Annen yemeğe bekler, artık gidelim, dedi.

Kalktık. İbrahim Şemsi önden gidiyordu.

Meliha pek ağır yürümeye mecburdu. Ben de kendisine eşlik ediyordum:

– Sözüünüzü unutmadınız ya, dedi.

Cevap verdim:

– Hayır. Kararımı verdim.

– Lütfen söyler misiniz?

– Burada olmaz. Bu gece, sabaha karşı sizi yatak odamda beklerim.

– Peki gelirim.

Yalıdan içeri girdik. Yemek odasına çıktık. Güle güle, eğlene eğlene yemek yedik. Ben de ne kadar şen, keyifli bulunuyordum. Benim bu hâlimden annem seviniyor, herkes seviniyordu. Hatta ben bile seviniyordum. Yemekten sonra salona çıktık. Koltuklarımıza uzanarak sohbeta başladık... Bir müddet sonra Meliha'nın kolundan tuttum piyanonun başına götürdüm:

– Bu akşam çok keyifliyim, dedim, bize biraz piyano çalınız!

– Bu durumda nasıl piyano çalabilirim? İnsaf etmez misiniz?

– Biraz piyano çalmakla ne olur ki?

İbrahim Şemsi Bey de benim ısrarına katıldı, Meliha'yı piyanonun başına oturttuk:

– Ne çalayım, diye sordu.

– Bize'nin ölüm marşını, cevabını verdim.

– Canım, o ağır bir müziktir. Size Şopen'den bir parça çalayım.

Şimdi Meliha çalıyor, ben büyük bir zevkle dinliyordum. Müzik bittiği zaman Meliha yerinden kalkmak istedi. Ben razı olmadım:

– O parçayı, o ebedi veda nağmelerini çalınız, rica ederim, dedim.

Meliha parlak gözlerini bana çevirerek güldü:

– Sonsuz veda nağmeleri öyle mi? Acılarımıza artık sonsuz veda diyeceğiz, öyle değil mi Necdet Bey?

Başımınla onayladım. O, çalmaya başladı. Bittiği zaman:

– Bir kere daha, diye yalvardım. Rica ederim, bizim başımız için...

Meliha sihirli parmaklarını fildişi tuşlar üzerinde gezdirdikçe o etkili nağmeler kalbimi gıcıklıyordu. Meliha, ikinci defa olarak bu parçayı bitirdiği zaman yerinden fırladı, kanepeye biraz uzandı:

– İnsafsızlar! Beni yordunuz, dedi.

Biraz daha güldük, konuştuk. Sonra hepsinden izin aldım. Annemin elini öptüm. Benim bu neşeli hâlime o da katıldı.

İbrahim Şemsi ile Meliha güldüler. Ben:

– Bu gece pek keyifliyim de, dedim.

Meliha'yı başımınla selamladım. Yatak odama çekildim. Oraya girdiğim zaman şamdanın iki ucundaki mumu yaktım. Bu yetmedi. Diğer şamdanın da iki mumunu yakmak arzusuna yenildim. Zannediyordum ki her tarafı koyu bir karanlık kaplamıştı. Pencereyi açtım, göğe baktım. Siyah, siyah,

siyah... Benim içim bir ümit ışığı yok, görünmüyor, göremiyorum. Siyah, her taraf, bütün her şey siyah...

Masanın başına oturdum. Anneme bir mektup yazdım. Kendisinden özür diledim. Yazacağım mektupların yerli yerine verilmesini rica ettim. Anneme yazdığım bu mektup “Beni Müzehher’in yanına gömünüz.” sözleriyle son buluyordu.

Sonra düşündüm; İbrahim Şemsi’ye karşı suçumu anlatmalı mıyım? Sonuç olarak bunun gerektiğine karar verdim. Ben ona suçumu itiraf etmeliyim, dedim.

Kendisine uzunca bir mektup yazdım. Gerçeği, bütün çıplaklığıyla sırf gerçeği bildirdim. Hep birden yapılan bu işler beni yormuştu. Kanepenin üzerine yatarak hayale daldım. Ben ne yapacaktım? Oh bunda tereddüt mü edecektim? Hayır, hayır...

Konsolun gözünü açtım. Küçük lavanta kutusunu çıkardım. İçinden beyaz kurdeleye sarılmış kuru gülü elime aldım ve bütün sinirimle bunların üzerine sonsuz bir ayrılık öpücüğü kondurdum. Hayatımın son dakikasında aldığım zevk işte bundan ibaret kaldı. Bunları tekrar yerine koydum. Kenarını kırmızı mumla mühürledim. Bunların senin elinden başkasına geçmesini, kimsenin görmesini istemiyordum. Bu işlerimi bitirdikten sonra küçük masanın üzerine koydum. Biraz sonra artık vicdan azabından kurtulacağıma şüphem yoktu. Artık o zaman öyle zannederim, Meliha da çılgınlıklarına pişman olacak, kocasının kucacağına atılacak ve sevdiğim o bedenler mutlu olacaklar. Onların bu mutluluklarından duyacağı zevk ile böyle karanlık, acılı hayatın zevki arasında bir karşılaştırma yapmak mümkün müdür? Yalnız, evet, yalnız bir şeye hasret olarak gidiyorum. Çocuğumun yüzünü bir kerecik olsun görseydim... Budala, sefil, neler söylüyorsun? Cinayetinin eserini görmek seni daha çok rahatsız etmeyecek mi? İhanetini her dakika yüzüne çarpmayacak mı? Öyle... Fakat hissediyorum ki o zaman buna, kendimi fedaya cesaret edemeyeceğim. Çocuğumun bir gülüşü bana her şeyi unutturacak. Her türlü aşağılanmayı kabul ettirecek. Oh, bedbaht! Bunları açıklamak... Böyle adi duygulara sahip olduğunu itiraf etmek, bu da bir suç, cinayet; fakat ne yapayım, gerçek.

Saat gece yarısını geçiyor. Sabah gelmeden mektubumu bitirmeye, işimi sona erdirmeye çalışıyordum. Veda kardeşim! Bazen şehitliğe geldiğin, kabrimi ziyaret ettiğin zaman bize sarı gül demetleri getir! Müzehher’in kabri üzerine serp! O zaman ruhlarımızın gül yaprakları arasında uçtuğunu duvarsın? Hayatlarında mutlu olmayan bu iki ruhun gül yaprakları arasında seviştiğini hissetmek de zannederim, sende bir neşe, bir mutluluk uyandırır.

Meliha, bir saat sonra bu odaya girdiği zaman ben ölmüş olacağım. O, bin türlü ümitlerle mutlu olarak buraya girdiği zaman beni sonsuz uykuda bulacak. O zaman hayretle, kıskançlıkla, kederle, yüzüme bakarak acaba “Zavallı Necdet” diyecek mi? Ne gezer! Hiç sanmam. O, avını elinden kaçırmış insafsız bir avcı gibi hiddetinden sapsarı kesilecek: “Mutluluğu elinden kaçırdı; Budala!” diyecek. O zaman kalpleri eriten bu insafsızlığa, bu merhametsizliğe karşı ruhum ağlayacak, sonsuza dek ağlayacak.

Necdet Feridun’un bana yazdığı mektup burada son buluyordu. Bu uzun acıklı mektubu birkaç kere okudum. Her okuyuşumda gözlerimden akamayan yaşların yüreğime damladığını hissedirdim. Bundan sonra İbrahim Şemsi’yi aramadım. Hatta kendisine tesadüf edebileceğim yerlere gitmekten bile çekinirdim. Onun için bu acıklı maceraya ait bildiğim şeyler bundan ibaret kalmıştı. Hikâye de

burada nihayet buluyordu. Tam dört yıl sonra bir rastlantı bu hüzünlü hikâyeye son bir bölüm ekledi.

Geçenlerde Beyoğlu'nda bir elbise mağazasına uğramıştım. Aradığım şeylere bakmakla meşgulken biraz ilerde bir subay ağır, gururlu bir sesle mağaza çalışanlarından birine söylüyordu:

– Rengi mutlak siyah olacak.

Dikkatle baktım. İbrahim Şemsi Bey. Fakat biraz yaşlanmış gibi görünüyor, saçlarında kırıışıklıklar göze çarpıyordu. Yanında dört yaşında sarı saçlı, mavi gözlü melek gibi bir çocuk vardı. Beyaz yanakları üzerinde kan; yuvarlak kırmızılıklar oluşmuş. Kendisine görünmeden oradan ayrılmak gerekliydi. Ama çocukta gördüğüm bir hâl, bir benzeyiş beni oraya mıhlamış, hareketsiz bir hâlde bırakmıştı. Bu melek gibi çocuk Necdet Feridun'a ne kadar, ne kadar benziyordu. Minimini çocuğu arkadan ve kollarından tutarak biraz havaya kaldırdım:

– İbrahim Şemsi Bey, bu bir melek, dedim,

– Oğlum, Haldun Fikret, cevabını verdi.

Çocuk, ilk gördüğü bu laubali adama karşı, tuhaf tuhaf bakıyordu. Bu ne kadar benzeyiştii Allah'ım!

O mavi gözlerde Necdet Feridun'un gözlerinde gördüğüm aynı zekâ nurları vardı. Bu minimini yavruyu kollarımın arasına almıştım. Gözlerimi Haldun Fikret'in çehresinden bir türlü ayıramıyordum. İbrahim Şemsi Bey bu dikkatimin sebebini anladı:

– Necdet'e benziyor, değil mi, dedi.

– Hakikaten ne kadar benzeyiş, cevabını verdim.

– Evet, Allah bize acıdı. Onun bir benzerini hediye etti. Fikret'i onun için ne kadar sevdiğimizi bilsen...

Ben de eğildim, pembe yanaklarından öptüm. Dudaklarım buz kesilmişti. O hayatın hikâyesi başlangıcından sonuna kadar gözümün önünden geçti. Şimdi bu çocuk Necdet Feridun'un canlı bir örneği öyle mi? Fakat onun nasıl vücuda gelmiş olduğunu bilemeyen şu vicdanlı, iyi kalpli adam ona karşı “Oğlum, Fikret Haldun,” diyor. Ben Fikret'in sarı saçlarını okşarken bu hâlini gözümün önüne getirdim, tüylerim ürperdi, vücudum buz kesildi. İbrahim Şemsi Bey bana diyordu ki:

– Fikret mavi rengi pek seviyor. Elbisem mutlak mavi olsun, diyor. Hâlbuki ben siyah bir giysi almak istiyorum. Siz ne dersiniz?

– Evet, siyah, siyah uygundur, yanıtını verdi. Sonra ne demek istediğimi anlatmak istercesine:

– Siyah giysi daha yakışıyor, sanırım, dedim.

Çocuk dudaklarını büktü. Ağlama belirtileri gösteriyordu. Yüreğimin parçalandığını duydum, Fikret'in o güzel mavi gözlerini öpmeye çalışarak:

– Bir kat da mavi giysi alınız, diyebildim. Böyle melek gibi bir çocuk üzülmesin...

Fikret sevindi. Gözleri parladı. İbrahim Şemsi Bey'in yüzüne yalvaran bakışlarla bakarak:

– Bir tane de ondan alalım! Benim, güzel babacığım, dedi.

O dakikada etrafımı bir karanlık kapladı sandım. “Beybaba, beybabacığım..” Bu minimini ağızdan çıkan bu deyiş kalbimi sanki delmişti. Konuşmayı değiştirmek istedim:

– Nerede oturuyorsunuz, diye sordum.

– Bebek’te, cevabını verdi.

Kulaklarıma inanamıyordum. Bebek’te İbrahim Şemsi’nin artık ne işi vardı? Hayretle yüzüne baktığımdan o da maksadımı anladı. Bana biraz açıklama yapmayı gerek gördü:

– Evet, Bebek’te, dedi. Necdet’in annesiyle birlikte yaşıyoruz. Ne çare, her ikimiz de yalnız.

– Niçin, diye elimde olmayarak sordum.

Bu sorum İbrahim Şemsi’nin canını sıkıyordu. Ne cevap vereceğini şaşırılmış gibiydi. Biraz düşündükten sonra bana doğru eğildi. Çocuğun işitemeyeceği bir surette ve göz ile onu işaret ederek dedi ki:

– Annesi vefat etti.

Ve beni bu olayda bir dereceye kadar yakın görmüş olmalı ki açıklama yapmaktan çekinmedi. Derin bir yorgunluk ve acı eseri göstererek:

– Ah! Ne ölüm? dedi. Çok feci, çok korkunç! Necdet’in vefatından yirmi gün sonraydı. Oğlum Fikret’i doğurdu. Fikret dünyaya ayak bastığı zaman annesi o bu dünyaya veda ediyordu. Ne türlü acılar, dayanılmaz işkenceler çekmiş olduğunu anlatmak, oh, mümkün değil, mümkün değil...

İbrahim Şemsi Bey sözüne devam edemez olmuştu. Çocuk gibi ağlamaktan çekiniyormuşçasına yüzünü ekşitti. Başını diğer tarafa çevirdi. Mağazanın orada beklemekte olan hizmetkârına:

– Çocuğa o mavi renkli giysiyi deneyebilir misiniz, dedi. Bu sırada gözlerinin ucunda toplanmış olan yaşları titrek parmaklarıyla siliyordu. Haldun Fikret biraz ileride önüne çıkarılmış olan bir sürü giyisi arasında sevinçle çırpınırken İbrahim Şemsi bana:

– Biraz oturalım, dedi, ayakta durmak beni o kadar yoruyor ki...

Görüyordum; keder, üzüntü, endişe o iyi yürekli adamı bitirmiş, böyle ayakta duramayacak bir vaziyete getirmişti. Bana bir sandalye uzattı, kendisi de karşıma oturdu:

– Tam on saat, dedi, o işkence, o acı devam etti. Meliha acının şiddetinden göğsünü tırnaklarıyla paralıyordu. Bu öyle feci bir manzara hâlini almıştı ki...

İbrahim Şemsi Bey artık bu defa üzüntüsünü saklamaya gerek görmedi. Cebinden çıkardığı mendille gözlerini sildi, sonra yavaş yavaş sözüne devam etti:

– Evet, tam on saat, nihayet çocuğu aletlerle, bin bir zorlukla aldırдық. Çocuğu kurtardık. Fakat annesini kurtarmak mümkün olamadı. Mutluluğumuzun tek yadigarı olarak Fikret kaldı. Evet, yalnız o...

İbrahim Şemsi, elimi avuçlarının içine almış sıkıyordu. Bu konuşmanın bende yarattığı üzüntüye son vermek için sözünü bitirmek istedi:

– O, öldü. Bizi de kalpten öldürdü. Onu da şehitliğe gömdük. Oraya, şu bildiğin yere, Necdet’in sağ tarafına... Şimdi orada üç mezar görülüyor. Onların yakınında da iki ölmüş yürek bulunuyor; benimle Necdet’in annesi... O merhametli kadın bu çocuğu büyüttü, sevdi. Görüyorsunuz ya! Sanki biz de yaşıyoruz. Ömür sürüyoruz.

İbrahim Şemsi’nin gözlerinin tekrar sulandığını gördüm. Kalbinin ezildiğini duydum. Bu mert, iyi kalpli adam o hain kadının anısına acaba hâlâ hürmet mi ediyordu?

– Onun hayalini sevmeye hâlâ mı devam ediyordu? Bu acı, bu ıstırap açık olarak onu göstermiyor muydu? Kendisini teselli için:

– Ne çare, dedim, hayat mücadelesi kardeşim!

– Tabii, tabii... Özellikle insanın böyle kuzu gibi bir çocuğu olursa... Onun ufak bir gülüşü hayatın acılarını bana unutturmaya yetiyor. Siz Fikret’i bilmezsiniz; ne kadar sevimli, ne kadar zeki bir çocuk olduğunu bilerseniz hayatın acılarına dayanabilmemin sebebini anlarsınız!

Cuma günleri şehitliğe birlikte çıkarız. Fikret, o üç mezarın üzerine minimini elleri ile sarı güller serper. O zaman hayatın acılarını bir dakika için unutmuş olurum.

Bu açıklamayı vermiş olmaktan rahatsız olduğunu gösterecek bir şekilde yüzünü ekşittikten sonra sözünü başka tarafa çekmek istedi:

– Ama bizi niçin aramıyorsunuz, dedi.

İbrahim Şemsi’nin bu sorusuna karşı söyleyecek bir lâf bulamamıştım. Bundan böyle ziyaret edeceğimi söyleyerek oradan ayrıldım. Haldun Fikret’in o mavi gözlerinden doya doya öptüm.

İbrahim Şemsi’den ayrıldığım vakit kalbimden kadınlara karşı lanet eden bir ses gelmişti. “Ah. Bu kadınlar, bu kadınlar!” dedim.

Mağazadan çıktıktan sonra ağır adımlarla, düşünme düşünme Tepebaşı’na doğru geldim. Bahçeye girdim. Ağaçların altına oturdum. Bahçede kimse yoktu. Ben yalnızdım. Mevsim, sonbahar... Yapraklar dökülürken, ağaçlardan hayat eseri çekilirken orada kimin işi olabilirdi? O yalnızlık içinde düşünmeye daldım. Kendi kendime, “Zavallı Necdet! Zavallı Müzehher!” dedim. Meliha’yı bu iki zavallı arasında anmaya yüreğim bir türlü razı olamıyordu. Ama o, işte onların arasında bulunuyordu. Sonsuza kadar orada bulunacaktı. Ah bu sevgili bedenler şimdi...

“İşte hayat!” dedim. “Bunun zevki nerede? Tadı mutluluğu hangi yerinde?”

Bu ara yüzüme kurumuş bir yaprak düştü. Düşten uyandım.

İşte bu yaprak da, en hafif bir rüzgâra bile dayanamayarak yere düşen, çürüyüp yok olmaya mahkum olan şu yaprağın düşüşü de bana hayatın anlamını, gerçek yüzünü gösteriyordu.

SON

[\[1\]](#) Elveda.

[2] Görüşmek üzere.

[3] İyi eğlenceler.